

Dober Pajdás kalendárium

na návadno leto

1 9 3 8.

CENA 8 DINAROV

2075/14

Dober Pajdás^v kalendárium

na návadno leto

1 9 3 8.

z dosta lejpim, dobrim i has-
novitim čtenjom, pripovestmi
i v e r š u š a m i.

XVII. letni tekáj.

Reditel i lástnik:
TALÁNYI FRANC
Gornja Radgona

N 8547/1939

PREKMURSKA TISKARNA V MURSKI SOBOTI
ODGOVOREN HAHN IZIDOR.

Január - Sečén

má 31 dni.

Dnèvi	Imenik	Premenjðvanje vremeña i meseca	☉	Sunce		Mejsec		
				zide	zahája	zide	zahája	
1 Sobota	Novo leto	☉ 7 v. 58 m.	☉	7 48	4 19	7 21	3 28	
1. tjedèn.	Po smrti Herodeša Mat. II, 13—23.							
2 Nedela	Ábel	mrzlo vetrovje sneg	☉	7 48	4 20	7 38	5 25	
3 Ponedelek	Genovefa		☉	7 48	4 21	8 29	6 28	
4 Tork	Titus pk.		☉	7 48	4 22	8 58	7 31	
5 Sreda	Telesfor		☉	7 48	4 23	9 22	8 36	
6 Çetrtek	Tri králi		☉	7 48	4 24	9 46	9 43	
7 Pétek	Lucian		☉	7 48	4 25	10 9	10 51	
8 Sobota	Severin		☉	7 47	4 26	10 34	—	
2. tjedèn	Kak bi Jezuš 12 let star bio. Luk. II, 42—52.							
9 Nedela	Po tr. kr. 1.	☉ 3 v. 13 m.	☉	7 47	4 28	11 0	0 0	
10 Ponedelek	Agaton p.	nestálno mrzlo premenjávno vrejmen	☉	7 46	4 29	11 30	1 11	
11 Tork	Higin		☉	7 46	4 30	12 7	2 25	
12 Sreda	Ernó		☉	7 45	4 31	12 53	3 38	
13 Çetrtek	Veronika d.		☉	7 45	4 33	1 48	4 49	
14 Pétek	Hilár †		☉	7 44	4 34	2 55	5 5	
15 Sobota	Pavel		☉	7 44	4 35	4 10	6 45	
3. tjedèn	Svádba je včinjena v Galilejskoj Kánai Jan II. 1—11.							
16 Nedela	Po tr. kr. 2.		☉ 6 v. 53 m.	☉	7 44	4 36	5 29	7 20
17 Ponedelek	Anton	vótrovje mrzlo milejše vrejmen	☉	7 43	4 38	6 48	8 5	
18 Tork	Piroška		☉	7 42	4 39	8 4	8 35	
19 Sreda	B. Margit		☉	7 41	4 41	9 18	9 2	
20 Çetrtek	Fabijan		☉	7 40	4 42	0 29	9 28	
21 Pétek	Ágneš		☉	7 39	4 44	11 36	9 53	
22 Sobota	Vince		☉	7 38	4 46	—	10 19	
4. tjedèn	Jezuš ozdravi gobavca. Mat. VIII. 1—13.							
23 Nedela	Po tr. kr. 3.		☉ 9 v. 9 m.	☉	7 38	4 47	0 42	10 47
24 Ponedelek	Timót pk.	premenjávno jasno nestálno vrejmen	☉	7 37	4 48	1 46	11 18	
25 Tork	Pavla obrn.		☉	7 36	4 49	2 46	11 54	
26 Sreda	Polikárp pk.		☉	7 35	4 51	3 43	12 36	
27 Çetrtek	Zlátov. Jánoš		☉	7 34	4 53	4 33	1 24	
28 Pétek	Károl		☉	7 32	4 54	5 18	2 17	
29 Sobota	S. sv. Franc		☉	7 31	4 56	5 58	3 16	
5. tjedèn.	Vihér na morji. Mat. VIII. 23—27.							
30 Nedela	Po tr. kr. 4.		lepše	☉	7 30	4 57	6 32	4 19
31 Ponedelek	Martina dv.	☉ 14 v. 35 m.	☉	7 29	4 58	7 1	5 23	

Stoletni Kalendar: 1—8 mrzlo, 9—15 premenjávno, od 16—23 mrzlo vetrovje nágli deždž, 24—31 se obrné na bougše.

Prvoga je dén 8 vór 31 min. dugi; do konca meseca 1 vóro 1 m. prirasté.

Február - Süšec

má 28 dní

Dnevi	Imenik	Premanjovanje vremeja i meseca		Sunce		Mejsec	
				zide	zahája	zide	zahája
1	Tork	Ignác m.		 7 27	5 0	7 28	6 28
2	Sreda	Svečnica	Mrzlo, sunčno	 7 26	5 2	7 52	7 35
3	Četrtek	Baláz	milejše	 7 25	5 3	8 16	8 42
4	Pétek	Andráš Kor.	vöterno	 7 23	5 5	8 40	9 51
5	Sobota	Agáta dev.	vrejmen	 7 22	5 7	9 5	11 1
6. tjedem		Jezuš od dobroga semena. Mát. XIII. 24—30.					
6	Nedela	Po tr. kr. 5	Preminjávno	 7 21	5 8	9 34	— —
7	Pondelek	Romuald	nestálno	 7 20	5 9	10 8	0 13
8	Tork	Aranka	 1 v. 32 m.	 7 18	5 11	10 49	1 24
9	Sreda	Apolonija	milejše	 7 16	5 12	11 48	2 33
10	Četrtek	Elvira	vedrno	 7 15	5 14	11 38	3 37
11	Pétek	Bertold	vrejmen	 7 13	5 16	1 47	4 33
12	Sobota	Lidia		 7 11	5 18	3 1	5 20
7. tjedem		Delavci v gorica. XX. 1—16.					
13	Nedela	Septuages.	Lejpo	 7 11	5 18	4 19	5 59
14	Pondelek	Bálint	 18 v. 14 m.	 7 9	5 20	5 37	6 32
15	Tork	Faustin		 7 7	5 22	6 52	7 1
16	Sreda	Julijana d. m.	vedrno	 7 5	5 24	8 5	7 27
17	Četrtek	Donát	vöter	 7 3	5 26	9 17	7 54
18	Pétek	Konrád	mrzlo	 7 2	5 27	10 24	8 20
19	Sobota	Žuzána		 6 1	5 28	11 30	8 48
8. tjedem		Od sejáča i semena. Luk. VIII. 4—15.					
20	Nedela	Sexages	Hladno	 6 59	5 30	— —	9 19
21	Pondelek	Eleonora	obláčno	 6 57	5 32	0 34	9 53
22	Tork	Geržon	 5 v. 24 m.	 6 55	5 33	1 32	10 33
23	Sreda	Alfréd		 6 53	5 35	2 25	11 18
24	Četrtek	Matija, ap.	vedrno	 6 51	5 36	3 13	12 9
25	Pétek	Géza	milejše	 6 50	5 38	3 54	1 6
26	Sobota	Šándor		 6 48	5 39	4 30	2 8
9. tjedem		Jezuš ozdrávi slejpe. Luk. XVIII. 31—43.					
27	Nedela	Quinquag.	Vöter	 6 46	5 40	5 2	3 10
28	Pondelek	Román ap.		 6 44	5 42	5 29	4 15

Stoletni Kalendar: Vedrno mrzlo, 1—13 prijetno milejše, 14—21 vedrno vetrovje, 22 proti konci vlažno.

Prvoga je dén 9 vör 32 min dugi, do konca meseca i vöro 29 min. prirasté.

Márc - Mäliträven

má 31 dni

Dnëvi	Imenik	Premenjävaje vrejmena i meseca		Sunce		Mejsec		
				zide	zahája	zide	zahája	
1	Tork	Fašenek	Nestálno		6 42	5 43	5 55	5 22
2	Sreda	Pepelnica	☉ 6 v. 40 m.		6 40	5 45	6 20	6 30
3	Četrtek	Kunigunda	☀ sunčevno		6 39	5 47	6 45	7 40
4	Pétek	Kazimir sp.	vrejmen		6 37	5 48	7 10	8 51
5	Soböta	Adorján			6 35	5 49	7 39	10 3
10 tjedën		Hüdi düh sküša Jezusa. Mat IV. 1—11.						
6	Nedela	Postna 1.			6 33	5 51	8 11	11 15
7	Pondelek	Tamáš Akv.	Mrzlo		6 32	5 52	8 50	—
8	Tork	Zoltán	prijétno		6 29	5 55	9 37	0 25
9	Sreda	Franciška	☾ 9 v. 35 m.		6 27	5 56	10 32	1 29
10	Četrtek	40 mantr.	obláčno		6 25	5 57	11 36	2 27
11	Pétek	Aladár	premenjávno		6 23	5 58	12 47	3 15
12	Soböta	Gregor Vel.			6 21	6 0	1 0	3 56
11 tjedën		Jezus se na brejgi spremeni. Mát. XVII. 1—9.						
13	Nedela	Postna 2.			6 19	6 2	3 15	4 30
14	Pondelek	Matilda	Hladno		6 17	6 3	4 29	5 0
15	Tork	Krištof	vedrno		6 15	6 5	5 43	5 27
16	Sreda	Henriete	☉ 6 v. 15 m.		6 14	6 6	6 55	5 54
17	Četrtek	Gertrud	nestálno		6 12	6 7	8 4	6 20
18	Pétek	Šándnor	vrejmem		6 10	6 9	9 12	7 48
19	Soböta	Sv. Jožef			6 8	6 10	10 17	7 18
12 tjedën		Jezus z nejмога odžene vragá. Luk. XI. 14—28.						
20	Nedela	Postna 3.			6 5	6 12	11 18	7 50
21	Pondelek	Benedikt	Prijétno		6 3	6 13	—	8 29
22	Tork	Oktávián	sprotolejšno		6 0	6 15	0 15	9 13
23	Sreda	Viktorin	mlačno		6 1	6 16	1 5	10 2
24	Četrtek	Gabriel	☾ 2 v. 6 m.		5 58	6 17	1 48	10 56
25	Pétek	Ceplena M.	vrejmen		5 55	6 19	2 27	11 54
26	Soböta	Manó			5 53	6 20	3 0	12 56
13 tjedën		Jezus nasiti 5000 lüdi. Ján. VI. 1—15.						
28	Nedela	Postna 4	Mokro		5 51	6 22	3 30	2 0
27	Pondelek	Gedeon	deždževno		5 49	6 23	3 56	3 5
29	Tork	Ciril	vöter		5 48	6 25	4 21	4 13
30	Sreda	Izidor	☉ 7 v. 52 m.		5 45	6 25	4 46	5 22
31	Četrtek	Árpád	hladno		5 43	6 27	5 12	6 34

Stoletni Kalendar: 1—8 vetrovje, 9—15 premenjávno, 16—23 velko vetrovje, večkrat deždž, 24—31 mizlo, dosta padavine.

Prvoga je dén dugi 11 vör 1 min. do konca meseca 1 vöro 46 min. prirasté.

Záčétek sprotolejtja 21-ga ob 7. vöri 43 min.

April - Velki tráven

má 30 dni.

Dnévi	Imenik	Premenjavanje vremeja i meseca		Snnce		Mejsoc		
				zide	zahája	zide	zahája	
1	Pétek	Hugo, sp.	Vöter		5 41	6 28	5 40	7 47
2	Sobota	Áron				5 39	6 30	6 12
14. tjedem		Što me more káratí med vami? Jan. VIII. 46—59.						
3	Nedela	Postna 5.	Hladno		5 37	6 30	6 49	10 14
4	Pondelek	Izidor	nestálno		5 35	6 33	7 34	11 21
5	Tork	Vince	obláčno		5 33	6 33	8 28	—
6	Sreda	Celestin	☾ 4 v. 10 m. lepše		5 31	6 35	9 30	0 22
7	Četrtek	Herman			5 29	6 37	10 38	1 12
8	Pétek	Lidia			5 27	6 38	11 50	1 55
9	Sobota	Erhardt			5 24	6 40	11 3	2 31
15. tjedem		Gda bí se Jezuš Jeruzalemi približavo. XVI. 1—9.						
10	Nedela	Cvet. ned.	Vötrovje		5 22	6 40	2 15	3 2
11	Pondelek	Leó I.	hladno		5 21	6 42	3 28	3 30
12	Tork	Gyula	sneževno		5 19	6 44	4 38	3 56
13	Sreda	Ida	☽ 7 v. 21 m.		5 17	6 45	5 47	4 22
14	Četrtek	Vel. četrtek			5 15	6 47	6 55	4 48
15	Pétek	Vel. pétek			5 13	6 48	8 1	5 17
16	Sobota	Vel. sobota	vrejmen		5 11	6 50	9 5	5 49
16. tjedem		Jezuš goristáne od mrtvi. Mät. XVI. 1—7.						
17	Nedela	Vüzem	Mokro premenjávno		5 10	6 51	10 3	6 25
18	Pondelek	Vüzem. p.			5 8	6 52	10 56	7 6
19	Tork	Ema			5 6	6 54	11 43	7 54
20	Sreda	Tivadar	nestálno		5 4	6 55	—	8 47
21	Četrtek	Anzelm	☾ 9 v. 14 m.		5 2	6 57	0 23	9 43
22	Pétek	Sotér i Kaj.			5 0	6 59	0 58	10 43
23	Sobota	Béla			4 58	7 0	1 28	11 45
17. tjedem		Jezuš se prikáže vučenikom. Ján. XX. 19—31.						
24	Nedela	Po vüz. 1.	Lejpo stanovitejše premenjávno		4 57	7 1	1 56	12 49
25	Pondelek	Marko			4 55	7 2	2 21	1 54
26	Tork	Kilit i Marc.			4 53	7 4	2 46	3 2
27	Sreda	Aristid	vlažno		4 51	7 5	3 11	4 12
28	Četrtek	Valeria	☽ 6 v. 38 m.		4 49	7 7	3 38	5 24
29	Pétek	Albertina			4 48	7 8	4 8	6 39
30	Sobota	Katalin Sij.			4 47	7 9	4 43	7 54

Stoletni Kalendar: 1.—6. sunčno prijetno, 7.—13. milo lejpi sunčni dnévi,
14.—21. vöterno vlažno, proti konci deždževno.

Prvoga je dén dugi 12 vör 47 min., do konca meseca 1 vöro 38 min. prirasté.

Máj - Risalsček

má 31 dni

Dnévi	Imenik	Promenjavanje vrajmena i meseca		Sunce		Mejsec	
				zide	zahája	zide	zahája
18. tjeđen		Jaz sem dober pastér. Ján. X. 11—16					
1	Nedela	Po vüzmi 2.		4 45	7 10	5 27	9 6
2	Ponedlek	Atanáz	Nestálno		4 43	7 12	6 18 10 11
3	Tork	Irma	obláčno		4 41	7 13	7 19 11 9
4	Sreda	nFloriá	vöter		4 40	7 15	8 27 11 54
5	Četrtek	Gotthard			4 38	7 16	9 41 — —
6	Pétek	Frida	☾ 10 v. 24 m.		4 37	7 18	10 54 0 32
7	Sobota	Gizela	lepše		4 35	7 18	11 7 1 5
19. tjeđen		Edno malo i nete me vidli. Ján. XVI. 16—22.					
8	Nedela	Po vüzmi 3.		4 34	7 20	2 19	1 33
9	Ponedlek	Gregor	Prijétno		4 32	7 21	2 28 2 0
10	Tork	Antonin	vederno		4 31	7 23	3 27 2 25
11	Sreda	Mamertus	toplo		4 29	7 24	4 44 2 51
12	Četrtek	Pongráč	stálno		4 28	7 25	5 50 3 18
13	Pétek	Servác			4 27	7 26	6 54 3 49
14	Sobota	Bonifác	☾ 9 v. 39 m.		4 26	7 27	7 54 4 23
20. tjeđen		Idem k onomi, ki me je posloa. Ján. XVI. 5—14.					
15	Nedela	Po vüzmi 4.		4 24	7 29	8 49	5 3
16	Ponedlek	Jánoš Nep.	Toplo		4 23	7 30	9 38 5 47
17	Tork	Paškál	vöter		4 22	7 31	10 21 6 39
18	Sreda	Féliks	sunčevno		4 20	7 33	10 57 7 33
19	Četrtek	Ivo	obláčno		4 19	7 34	11 29 8 32
20	Pétek	Bernát	vrejmen		4 18	7 36	11 57 9 33
21	Sobota	Konštantin			4 17	7 36	— — 10 35
21. tjeđen		Či te kaj prosili od Očé. Ján. XVI. 23—30.					
22	Nedela	Po vüzmi 5.	☾ 1 v. 36 m.		4 16	7 38	0 23 11 38
23	Ponedlek	Dežö			4 15	7 37	0 48 12 44
24	Tork	Ester	Mokro		4 14	7 40	1 11 1 51
25	Sreda	Orbán	vöter		4 14	7 41	1 37 3 1
26	Četrtek	Kristuš vn.	deždž		4 12	7 42	2 5 4 14
27	Pétek	Béda	sunce		4 11	7 43	2 37 5 29
28	Sobota	Ágošton			4 10	7 44	3 16 6 43
22. tjeđen		Gda príde obveselitev. Ján. XV. 26. XVI. 4.					
29	Nedela	Po vüzmi 6.	☉ 2 v. 59 m.		4 10	7 45	4 4 7 53
30	Ponedlek	Ferdinánd	Prijétno		4 9	7 46	5 2 9 55
31	Tork	Angela			4 8	7 47	6 9 9 47

Sloletni Kalendar: Do 5-ga deždž, vöter, 6—13 sunčno toplo, 14—20 obláčno
21—28 večkrat deždž, mlo.

Prvoga je dén dugi 14 vör 25 min. do konca meseca 1 vöro 16 min. prirasté.

Juni - Ivanšček

má 30 dni.

Dnévi		Imenik	Premenjavenje vremeja i mesoca	☾	Sunce		Mejsec		
					zide	zahája	zidd	zahája	
1	Sreda	Pamfil m.	toplo vedrno rosa		4 7	7 48	7 23	10 31	
2	Četrtek	Erazmus			4 7	7 49	8 39	11 6	
3	Pétek	Klotild			4 6	7 50	9 54	11 36	
4	Sobota	Kerénj			4 6	7 51	11 8	—	
23. tjedén		Či što lübi mené. Jan. XIV. 23—31.							
5	Nedela	Risál. ned.	☾ 5 v. 32 m.		4 5	7 52	12 20	0 4	
6	Pondelek	Risál. pond.	vročina		4 4	7 53	1 29	0 31	
7	Tork	Robert			4 4	7 54	2 37	0 56	
8	Sreda	Medárd			4 3	7 54	4 43	1 22	
9	Četrtek	Primož i F.			prijétno	4 3	7 55	4 46	1 51
10	Pétek	Margit			vrejmen	4 3	7 55	5 46	2 24
11	Sobota	Barnabáš				4 3	7 56	6 43	3 2
24. tjedén.		Vsa možnost je dána meni. Máte XXVIII. 18—20.							
12	Nedela	Sv. Trojstva	☉ 0 v. 47 m.		4 3	7 56	7 34	3 45	
13	Pondelek	Tobiáš			4 2	7 57	8 19	4 33	
14	Tork	Vazul			4 2	7 57	8 58	5 27	
15	Sreda	Vid			stálno	4 2	7 58	9 31	6 24
16	Četrtek	Tejlovo			toplo	4 2	7 58	10 1	7 24
17	Pétek	Laura			vrejmen	4 2	7 59	10 27	8 26
18	Sobota	Arnold				4 2	7 59	10 52	9 28
25. tjedén.		Edén človik je veliko večérjo spravo. Luk. XVI. 16—24.							
19	Nedela	Po sv. tr. 1.	☾ 2 v. 21 m.		4 2	8 0	11 14	10 31	
20	Pondelek	Ráfael			Obláčno	4 2	8 0	11 39	11 35
21	Tork	Alajoš			4 2	8 0	—	12 43	
22	Sreda	Paulina			nestálno	4 2	8 0	0 5	1 52
23	Četrtek	Zoltan			prijétno	4 3	8 1	0 35	3 4
24	Pétek	Ivan			premenjávno	4 3	8 1	1 8	4 16
25	Sobota	Vilmoš				4 3	8 1	1 51	5 29
26. tjedén.		Prilika od izgübljene ovce. Luk. XV. 1—10.							
26	Nedela	Po sv. tr. 2.	☉ 10 v. 10 m.		4 4	8 1	2 42	6 36	
27	Pondelek	Láslo			4 4	8 1	3 45	7 34	
28	Tork	Vidov dan			vóter	4 5	8 1	4 56	8 23
29	Sreda	Peter i Pav.			sunce	4 5	8 1	6 14	9 4
30	Četrtek	Pavla spom.			premenjávno	4 6	8 1	7 33	9 37

Stoletni Kalendar: Od 1—5 večkrat deždži, od 6—12 prijetno, toplo, sunčno, od 13—20 kratko deždžovje, vreme se razsladi, máli deždž — nestálno.

Prvoga je dén 15 vör 41 m. dugi; do 21-ga 15 m. prirasté; potom se do konca mejsca 4 m. skrajša.

Zacétek leta je 21-ga ob 3. vöri 4 min

Juli - Jakobešček

má 31 dni.

Dnévi	Imenik	Premenjavanje vremena l meseca		Sunce				Mejsec			
				zide	zahaja	zide	zahaja				
1	Pétek	Tibold	prijétno		4 7	8 1	8 50	10 7			
2	Sobota	Srpna B. M.	vročé		4 7	8 1	10 5	10 34			
27. tjeđen.		Jezuš vu Petra ladjici. Luk. V. 1—11.									
3	Nedela	Po sv. tr. 3.	süho		4 7	8 0	11 22	11 0			
4	Pondelek	Ulrik	 2 v. 47 m.		4 7	8 0	12 32	11 37			
5	Tork	Ciril, Metod	vročina		4 8	8 0	1 33	11 55			
6	Sreda	Ezaláš			4 9	7 59	2 38	— —			
7	Četrtek	Vilibald	mérno		4 10	7 59	3 40	0 27			
8	Pétek	Eržebet	vrejmen		4 10	7 59	4 38	1 2			
9	Sobota	Lukrecia			4 11	7 58	5 31	1 43			
28. tjeđen.		Či nede popunejša vašá pravica. Mát. V. 20—24.									
10	Nedela	Po sv. tr. 4.	lejpo		4 12	7 57	6 18	2 29			
11	Pondelek	Lili	 4. v. 5 m.		4 13	7 56	6 59	3 21			
12	Tork	Izabela			4 14	7 56	7 34	4 17			
13	Sreda	Marjeta	vročina		4 15	7 56	7 10	5 17			
14	Četrtek	Bonaventura			4 16	7 55	8 32	6 17			
15	Pétek	Henrik	spárno		4 17	7 54	8 57	7 20			
16	Sobota	Valter			4 18	7 54	8 21	8 23			
29. tjeđen.		Gda je veliki šerek bio vküper. Márk. VIII. 1—9.									
17	Nedela	Po sv. tr. 5.	vročé		4 19	7 53	9 44	9 27			
18	Pondelek	Frigeš	süho		4 20	7 52	10 9	10 32			
19	Tork	Emilija	 1 v. 19 m.		4 21	7 51	10 36	11 39			
20	Sreda	Eliáš p.			4 22	7 50	11 6	12 47			
21	Četrtek	Dániel	stálno vrejmen		4 23	7 49	11 43	1 57			
22	Pétek	Mária Magd.			4 24	7 48	— —	3 9			
23	Sobota	Lenke		4 26	7 46	0 29	4 15				
30. tjeđen.		Čuvajte se od krivi prorokov. Mát. VII. 15—24.									
24	Nedela	Po sv. tr. 6.	nestálno		4 27	7 46	1 25	5 17			
25	Pondelek	Jakob	ploha		4 27	7 45	2 31	6 10			
26	Tork	Ana	 4 v. 54 m.		4 28	7 44	3 45	6 55			
27	Sreda	Olga			4 30	7 42	5 4	7 33			
28	Četrtek	Ince	spárno		4 31	7 41	6 24	8 6			
29	Pétek	Márta			4 33	7 39	7 42	8 35			
30	Sobotá	Judiith	mokro		4 34	7 38	8 57	9 2			
31. tjeđen.		Bio je eden bogáti človik. Luk. XVI. 1—9									
31	Nedela	Po sv. tr. 7.			4 35	7 36	10 9	9 29			

Stoletni Kalendar: Od 1—4 vroče, od 5—11 premenjavno, od 12—20 vročina, od 21—27 naglo deždžovje, 28 naprej deždževni dnévi.

Prvogá je dén dugi 15 vör 54 m.; do konca meseca se skrajša za 54 m.

Augustuš - Měšnjek

má 31 dni.

Dněvi	Imenik	Přeměňawanje wřejmena i mesoca		Sunce		Mejsec	
				zide	zahája	zide	zahája
1	Pondelek	Peter		4 36	7 36	11 20	9 58
2	Tork	Lehel	lejo	4 37	7 34	12 27	10 29
3	Sreda	Hermina	☾ 2 v. 59 m.	4 39	7 33	1 31	11 4
4	Četrtek	Domonkoš		4 40	7 31	2 31	11 43
5	Pétek	Ošwald	stálno	4 41	7 29	3 26	—
6	Sobota	Berta	wročina	4 43	7 28	4 24	0 27
32. tjeden.		Gda bi se Jezuš přibližao Jeruzelemi. Luk. XIX. 41-47.					
7	Nedela	Po sv. tr. 8.		4 44	7 26	4 58	1 17
8	Pondelek	Láslo	nestálno	4 45	7 26	5 35	2 11
9	Tork	Emód	wóterno	4 46	7 24	6 7	3 11
10	Sreda	Lōrinc	mokro	4 47	7 22	6 36	4 10
11	Četrtek	Tibor	☉ 6 v. 57 m.	4 49	7 20	7 3	5 12
12	Pétek	Klára	lejo	4 50	7 19	7 26	6 15
13	Sobota	Iboly	wřejmen	4 52	7 17	8 51	7 20
33. tjeden.		Dwá čloweka sta šla wu cěrkev. Luk. XVIII. 9—14.					
14	Nedela	Po sv. tr. 9.		4 53	7 15	8 15	8 24
15	Pondelek	Wěl. meša	Přeměňawno	4 54	7 14	8 41	9 30
16	Tork	Ábráhám	toplo	4 55	7 12	9 10	10 38
17	Sreda	Anastár		4 57	7 10	9 44	11 46
18	Četrtek	Iłona	☾ 9 v. 30 m.	4 58	7 8	10 25	12 55
19	Pétek	Lajoš		5 0	7 6	11 15	2 2
20	Sobota	Štefan	wedrno	5 1	7 4	—	3 3
34. tjeden.		Jezuš ozdráwi glúhonémoga. Márk. VII. 31—37.					
21	Nedela	Po sv. tr. 10		5 2	7 3	0 14	3 58
22	Pondelek	Timóth	bole stálno	5 3	7 1	1 22	4 46
23	Tork	Fůlip	wročina	5 5	6 59	2 57	5 27
24	Sreda	Bertalan		5 6	6 57	3 56	6 2
25	Četrtek	Lajoš	☉ 0 v. 17 m.	5 8	6 55	4 13	6 32
26	Pétek	Ižo		5 9	6 53	5 31	7 1
27	Sobota	Gehard	ploha	5 10	6 52	5 47	7 29
35. tjeden.		Od usmiljenoga samaritánuša. Luk. X. 23—37.					
28	Nedela	Po sv. tr. 11		5 11	6 50	8 59	7 58
29	Pondelek	Ernest	lepo	5 13	6 18	10 9	8 29
30	Tork	Roza	wročě	5 14	6 46	11 16	9 3
31	Sreda	Rájmund		5 16	6 44	12 20	9 40

Stoletni Kalendar: Od 1—5 hladno, tu pa tam máli deždž, od 6—11 wótrovje sunčewno, 12—17 přeměňawno, nawěkše wročina od 18 dale wročě, wečkrát ploha.

Prwoga je děn 15 wór dugi; do konca meseca se za 1 v. 35 m. skrajša.

September - Mihálšček

má 30 dni.

Dnevi	Imenik	Premenjavanje vremenja i meseca	☾	Sunce		Mesec	
				zide	zahája	zide	zahája
1	Četrtek	Egyed	☾ 6 v. 28 m.	☀ 5 17	☀ 6 42	☾ 1 17	☾ 10 23
2	Pétek	Rebeka	Prijétnoo	☀ 5 19	☀ 6 40	☾ 2 19	☾ 11 12
3	Sobota	Hilda	vremen	☀ 5 19	☀ 6 39	☾ 2 54	— —
36. tjeđen.		Jezuš ozdravi 10 gobavi. Luk. XVII. 11—19.					
4	Nedela	Po sv. tr. 12		☀ 5 21	☀ 6 37	☾ 3 33	☾ 0 4
5	Pondelek	Lörinc	premenjavno	☀ 5 22	☀ 6 31	☾ 4 8	☾ 1 2
6	Tork	Kralov r. d.	nestálno	☀ 5 24	☀ 6 31	☾ 4 38	☾ 2 0
7	Sreda	Regina	toplo	☀ 5 25	☀ 6 36	☾ 5 5	☾ 3 2
8	Četrtek	Mala meša		☀ 5 27	☀ 6 28	☾ 5 31	☾ 4 5
9	Pétek	Sv. Peter Kl.	☾ 9 v. 8 m.	☀ 5 27	☀ 6 27	☾ 5 54	☾ 5 9
10	Sobota	Mikloš	vöter	☀ 5 29	☀ 6 25	☾ 6 20	☾ 6 14
37. tjeđen.		Nišče nemre dvöma gospodoma slúžiti Mát. VI. 24—33.					
11	Nedela	Po sv. tr. 13		☀ 5 30	☀ 6 22	☾ 6 46	☾ 7 21
12	Pondelek	Guido	Premenjavno	☀ 5 32	☀ 6 29	☾ 7 15	☾ 8 29
13	Tork	Ludovika	vöterno	☀ 5 33	☀ 6 18	☾ 7 48	☾ 9 39
14	Sreda	Serénke	toplejše	☀ 5 35	☀ 6 16	☾ 8 27	☾ 10 46
15	Četrtek	Nikodem	mokro	☀ 5 36	☀ 6 14	☾ 9 12	☾ 11 53
16	Pétek	Edith		☀ 5 37	☀ 6 12	☾ 10 7	☾ 12 55
17	Sobota	Lambert	☾ 4 v. 12 m.	☀ 5 38	☀ 6 10	☾ 11 10	☾ 1 52
38. tjeđen.		Jezuš je šo vu Naim váraš. Luk. VII. 11—16.					
18	Nedela	Po sv. tr. 14		☀ 5 40	☀ 6 8	— —	☾ 2 41
19	Pondelek	Vilhelmina	jesensko	☀ 5 41	☀ 6 6	☾ 0 20	☾ 3 22
20	Tork	Friderika	lejpo	☀ 5 43	☀ 6 4	☾ 1 34	☾ 3 58
21	Sreda	Máté ap.	vremen	☀ 5 44	☀ 6 1	☾ 2 50	☾ 4 30
22	Četrtek	Móric		☀ 5 45	☀ 6 0	☾ 4 7	☾ 5 10
23	Pétek	Tekla	☾ 9 v. 34 m.	☀ 5 46	☀ 5 58	☾ 5 22	☾ 5 28
24	Sobota	Gallért		☀ 5 48	☀ 5 56	☾ 6 35	☾ 5 57
39. tjeđen.		Jezuš ozdravi vodenoga. Luk. XIV. 1—11					
25	Nedela	Po sv. tr. 15		☀ 5 29	☀ 5 54	☾ 7 47	☾ 6 27
26	Pondelek	C. i Justina	Premenjavno	☀ 5 51	☀ 5 51	☾ 8 52	☾ 6 59
27	Tork	Adalbert	nestálno	☀ 5 57	☀ 5 49	☾ 10 3	☾ 7 36
28	Sreda	Venceslav	deždž	☀ 5 54	☀ 5 48	☾ 11 4	☾ 8 19
29	Četrtek	Mihael	vöter	☀ 5 55	☀ 5 46	☾ 11 59	☾ 9 5
30	Pétek	Jeromoš		☀ 5 56	☀ 5 47	☾ 12 48	☾ 9 56

Stoletni Kalendar : Od 1—8 čisto sunčno, od 9—16 večkrat deždževni dnevi, od 17—24 obláčno i deždževno, od 25 naprej vötrovje

Prvoga je dén 13 vör 25 m. dugi; do konca se za 1 vöro 40 m. skrajša.

Jesén se začne 23-ga ob 1 vöri.

Oktober - Svestvinšček

má 31 dni

Dnévi	Imenik	Promenjauanje vremeja 1 meseca	Sunce		Mejsec		
			zide	zahaja	zide	zahaja	
1	Sobota	Remig	☾ 12 v. 45 m.	☀ 5 58	☀ 5 41	☾ 1 29	☾ 10 52
40. teden		K Jezusi so prišli farizeuše. Mat. XXII. 34—36.					
2	Nedela	Po sv. tr. 17		☀ 5 59	☀ 5 39	☾ 2 6	☾ 11 50
3	Pondelek	Hilda	Nestálno	☀ 6 1	☀ 5 37	☾ 2 38	—
4	Tork	As. Ferenc	hladno	☀ 6 2	☀ 5 35	☾ 3 6	☾ 0 50
5	Sreda	Aurél	mokro	☀ 6 4	☀ 5 33	☾ 3 32	☾ 1 53
6	Četrtek	Bruno	obláčno	☀ 6 4	☀ 5 32	☾ 3 57	☾ 2 55
7	Pétek	Amálija		☀ 6 6	☀ 5 29	☾ 4 22	☾ 4 0
8	Sobota	Etelka		☀ 6 7	☀ 5 27	☾ 4 48	☾ 5 6
41. teden		Jezuš ozdrávi mrtvoudnega. Maté IX. 1—8.					
9	Nedela	Po sv. tr. 18	☾ 10 v. 37 m.	☀ 6 9	☀ 5 25	☾ 5 17	☾ 6 15
10	Pondelek	Tol. Mikloš		☀ 6 10	☀ 5 23	☾ 5 48	☾ 7 24
11	Tork	Protár i Já1.	Meglenu	☀ 6 12	☀ 5 21	☾ 6 26	☾ 8 35
12	Sreda	Ludovika	nestálno	☀ 6 13	☀ 5 20	☾ 7 11	☾ 9 44
13	Četrtek	Edvard kr.	premenjávno	☀ 6 14	☀ 5 18	☾ 8 4	☾ 19 49
14	Pétek	Helén	vrejmén	☀ 6 16	☀ 5 16	☾ 9 4	☾ 11 47
15	Sobota	Teréz dev.		☀ 6 17	☀ 5 14	☾ 10 12	☾ 12 38
42. teden		Králevska ženitev. Mat. XX. 1—14.					
16	Nedela	Po sv. tr. 19	☾ 10 v. 24 m.	☀ 6 19	☀ 5 12	☾ 11 24	☾ 1 21
17	Pondelek	Hedvig		☀ 6 20	☀ 5 10	—	☾ 1 58
18	Tork	Lukáč	Vöterno	☀ 6 21	☀ 5 9	☾ 0 37	☾ 2 31
19	Sreda	Peter Alk.	hladno	☀ 6 23	☀ 5 7	☾ 1 51	☾ 3 0
20	Četrtek	Iréne		☀ 6 23	☀ 5 5	☾ 3 4	☾ 3 27
21	Pétek	Oršola dev.	mokro	☀ 6 26	☀ 5 3	☾ 4 16	☾ 3 56
22	Sobota	Kordula dev.		☀ 6 27	☀ 5 2	☾ 5 28	☾ 4 26
43. teden		Jezuš ozdrávi královoga sina. Ján. IV. 46—53.					
23	Nedela	Po sv. tr. 20	☾ 9 v. 42 m.	☀ 6 29	☀ 4 59	☾ 6 38	☾ 4 57
24	Pondelek	Rafael		☀ 6 30	☀ 4 58	☾ 7 45	☾ 5 32
25	Tork	Mór	Nestálno	☀ 6 32	☀ 4 56	☾ 8 49	☾ 6 6
26	Sreda	Dömötör	premenjávno	☀ 6 33	☀ 4 54	☾ 6 47	☾ 6 57
27	Četrtek	Sabina	obláčno	☀ 6 35	☀ 4 53	☾ 10 39	☾ 7 47
28	Pétek	Simon i Jud.		☀ 6 37	☀ 4 50	☾ 11 24	☾ 8 41
29	Sobota	Nárcis		☀ 6 29	☀ 4 48	☾ 12 2	☾ 9 38
44. teden		Tí si židovski krao? Ján. XVIII. 33—37.					
30	Nedela	Po sv. tr. 21	☾ 8 v. 45 m.	☀ 6 40	☀ 4 48	☾ 12 37	☾ 10 38
31	Pondelek	Reform: sv.		☀ 6 41	☀ 4 46	☾ 1 6	☾ 11 38

Stoletni Kalendar: 1—8 veliko deždžovje, 9—15 postáve hladno, 19—23 mrzeco deždž, 24—31 mláčno.

Prvoga je déa 11 vör 43 min. dugi do konca meseca 1 vöro 40 m'n kratšši.

November - Andrejšček

má 30 dni

Dnėvi	Imenik	Premenjavanje vremeja v mesecu		Sunce		Mesec		
				zide	zahaja	zide	zahaja	
1	Tork	Vse sv. ddn	Premenjavno		6 42	4 45	1 32	—
2	Sreda	Mrtvecov d.	nestalno		6 44	4 43	1 58	0 41
3	Četrtek	Hubert	hladno		6 46	4 41	2 22	1 44
4	Petek	Karol	mokro		6 47	4 39	2 48	2 48
5	Sobota	Imre	voter		6 49	4 38	3 15	3 55
45. teden		Farizeuŝje so tanat drzali. XXII. 15—21.						
6	Nedela	Po sv. tr. 22	Mrzlo		6 50	4 37	3 45	5 5
7	Pondelek	Engelbert	 11 v. 23 m.		6 51	4 35	4 21	6 16
8	Tork	Gottfried			6 53	4 34	5 4	7 28
9	Sreda	Tivadar	oblacno		6 54	4 32	5 55	8 36
10	Četrtek	Andras	padvina		6 56	4 31	6 55	9 39
11	Petek	Marton pk.	voter		6 57	4 30	8 3	10 34
12	Sobota	Jonas			6 59	4 29	9 14	11 21
46. teden		Hci jairova ozivela. Mat. IX. 18—26.						
13	Nedela	Po sv. tr. 23	Mileŝje		7 0	4 28	10 28	12 0
14	Pondelek	Klementina	 5 v. 20 m.		7 2	4 26	11 41	12 34
15	Tork	Leopold			7 3	4 25	—	1 3
16	Sreda	Otmar	oblacno		7 5	4 23	0 59	1 31
17	Četrtek	Gregor	mokro		7 7	4 22	2 5	1 58
18	Petek	Odo apat	hladno		7 8	4 21	3 14	2 26
19	Sobota	Elizabeta			7 9	4 20	4 25	2 56
47. teden		Od rusenja Jeruzalema slednje sodbe. Mat. XXIV. 15—35.						
20	Nedela	Po sv. tr. 24	Jasno		7 10	4 20	5 32	3 26
21	Pondelek	Olivér			7 12	4 19	6 36	4 7
22	Tork	Cecilija	 1 v. 5 m.		7 13	4 18	7 36	4 50
23	Sreda	Kelemen	mrzlo		7 15	4 17	8 31	5 38
24	Četrtek	Ema	voter		7 16	4 16	9 19	6 30
25	Petek	Katarina	premenjavno		7 18	4 15	10 0	7 27
26	Sobota	Konrad			7 19	4 14	10 35	8 25
48. teden		Znamenja bodo na sunci. Luk XXI. 25—33.						
27	Nedela	Advent 1.	Stalno		7 20	4 14	11 7	9 26
28	Pondelek	Stefania	v edno formo		7 21	4 13	11 35	10 26
29	Tork	Saturnin			7 23	4 13	11 59	11 29
30	Sreda	Andras ap.	 4 v. 59 m.		7 24	4 12	12 24	—

Stoletni Kalendar : 1—6 mrzlo dezdzevno z snegom, 7—13 oblacno mrzlo, 14—21 mlacno, 22—30 mrzlejse, po noci zmrzavle.

Prvoga je den dugi 10 vor 3 min. do konca 1 vora 17 min. kratŝi.

December - Prosinec

má 31 dni

Dnėvi	Imenik	Premenjdanje vremeja i meseca		Sunce		Mejsec		
				zide	zahaja	zide	zahaja	
1	Četrtek	Drž. svėtek	Mrzlo		7 26	4 12	12 48	0 31
2	Pėtek	Bibiana	nestálno		7 27	4 11	1 44	1 36
3	Sobota	Ferenc Ksav.	vōter		7 28	4 11	1 42	2 41
49. tjeden		Gda je zaslišo Jánoš. Mát. II. 2—10.						
4	Nedela	Advent 2.			7 29	4 10	2 14	3 51
5	Pondelek	Sabas	Obláčno		7 31	4 10	2 53	5 2
6	Tork	Mikloš	sneg		7 32	4 9	3 40	6 14
7	Sreda	Ambruš	☉ 11 v. 22 m.		7 33	4 9	4 37	7 22
8	Četrtek	Mar. popr.	z deždžom		7 34	4 9	5 43	8 32
9	Pėtek	Natália	mokro		7 35	4 9	6 56	9 15
10	Sobota	Judit			7 36	4 9	8 12	9 58
50. tjeden		Židovje so pope i levite poslali. Ján. I. 16—28.						
11	Nedela	Advent 3.	premenjávno		7 37	4 9	9 29	10 35
12	Pondelek	Gabriela	zimsko		7 38	4 9	10 44	11 8
13	Tork	Lucija			7 39	4 9	11 57	11 36
14	Sreda	Silárdka	☾ 2 v. 17. m.		7 40	4 9	—	12 4
15	Četrtek	Johanna			7 40	4 10	1 7	12 31
16	Pėtek	Zibino	hladno		7 41	4 10	2 15	1 0
17	Sobota	Lázár	vōter		7 42	4 10	3 23	1 32
51. tjeden		V 15-tom leti kralūvanja Tiberius casara. Luk. III. 1—6.						
18	Nedela	Advent 4.	mrzlo		7 43	4 10	4 28	2 6
19	Pondelek	Pelágia	padavine		7 43	4 10	5 28	2 47
20	Tork	Teofil			7 44	4 11	6 24	3 32
21	Sreda	Tomáž	☉ 7 v. 7. m.		7 44	4 12	7 15	4 22
22	Četrtek	Zeno			7 45	4 12	7 59	5 18
23	Pėtek	Viktorija	vōter		7 45	4 13	8 36	6 16
24	Sobota	Adam i Eva	snegj		7 46	4 13	9 9	7 16
52. tjeden		Prerokovánje Simeona. Jan. I. 1—14.						
35	Nedela	Božič	prijétno		7 46	4 14	9 38	8 16
36	Pondelek	Štefan mtr.	Božično		7 47	4 14	10 4	9 17
37	Tork	Jánoš	mrzlo		7 47	4 15	10 28	10 19
38	Sreda	Drov. decé d.			7 47	4 16	10 51	11 21
39	Četrtek	Tomáž	☉ 11 v. 53 m.		7 47	4 17	11 16	—
30	Pėtek	Dávid	vrejmen		7 48	4 17	11 42	0 52
31	Sobota	Silvester			7 48	4 18	12 11	1 31

Stoletni Kalendar: Prve dni vetrovno, 7—13 močno mrzlo vetrovje, 14—20 snežno, 21—28 vedrno mrzlo, 29—31 popústij, mokro.

Prvoga je dén dugi 8 vōr 46 min. do 22-ga se 19 min. skrájša; potom na konci meseca 3 min. prirasté.

Zima se začne 22-ga ob 1 vōri 14 min.

Potrebna znánja na 1938-to leto

To 1938 leto

je návadno leto, to je ka má 365 dnévov ali 52 tjedna i 1 dén. Začne i dokonča se z-sobotov.

Pravoslávno leto se začne januára 14-ga 1938 leta i se dokonča 1939 leta januára 13.

Mohamedansko leto, štero je 1356 i se začnolo 1937 marca 14. návadno leto z 354 dnévi i se dokonča marca 2-ga 1938. Márca 3-ga 1938 leta se pa začne novo leto 1357, štero je prestopno leto z 355 dnévi.

Židovsko leto 5698 se je začnolo septembra 6-ga 1937 je prestopno leto z 358 dnévi i se dokonča septembra 25-ga 1938. Na to se začne novo leto 5699 septembra 26-ga 1938, štero je návadno leto z 353 dnévi.

1. Začétek leta 1938 :

Občno i držávno leto se začne 1. januára ; církevno leto pa z 1. adventskov nedelov.

2. Lejtni čas:

Sprotoletje se začne márcá 21-ga ob 7 vóri 43 min. Noč i dén sta toga časa ednáko dúgiva.

Leto se začne juniya 22-ga ob 3 vóri 4 min. Prinás je toga časa náj-dugši dén.

Jesén se začne septembra 23-ga ob 6 vóri 0 min. Noč i dén sta zdaj pá ednáko dugiva.

Zíma se začne decembra 22-ga ob 1 vóri 14 min. Prinás je toga časa nájkračiši dén.

3. Préstopni svétki :

Septuagesima febr. 13, Pepelnica márcá 22, Velki péték aprila 15, Vüzem aprila 17, Krist. v nébo zastoplenjé mája 26, Risálka nedela juniya 5, Sv. Trojstva nedela jun. 12, Tejlovo jun. 16, 1 adv. nedela nov. 27.

4. Fašenski tekáj :

Fašensko vrejmen se začne po Trej králi na drugi dén, to je januára 7-ga i trpelo bude do márcá 1-ga, vsevküp 54 dni ali 7 tjédnov i 5 dni.

5. Kvatérni postí : 4

1. kvatre sprotolejšnje ali postne : 9, 12 márcá.
2. kvatre risálske ali letne : 8, 10, 11 juniya.
3. kvatre jesenske : 20, 23, 23 septembra.
4. kvatre zimske ali adventske : 14, 16, 17 decembra.

6. Preminjávanje meséca se znamenúje :

- ☉ mlád, ☽ prvi frtao, ☿ pun, ☾ slednji frtao.

7. Sunce z svojimi planetami:

Na sredi svoji planet je naše sunce.

Prednje planete so: **Merkur**: skoron 8 milijon mil od sunca; leto na njem trpi 88 dni. **Venus**: 15 milijon mil od sunca; leto na njej trpi 225 dni. **Zemlja**: 20 milijon mil od sunca; leto na njej trpi 366 dni. **Mars**: 32 milijon mil od sunca; leto na njem trpi 687 dni. 1204 máli planet do 1925 leta; ali zvezdobrodjávci ji ešče vsáko leto nájdejo več na tistom táli pod nébov. **Jupiter**: 107 milijon mil od sunca; okoli sunca obhodi svojo pot v 12 letaj ednok, záto na njem 12 naši let trpi edno leto. **Saturnus**: 194 milijon mil od sunca; svojo pot okoli sunca obhodi v 29 leti i 116 dnévi, záto na njem edno leto tak dugo trpi. **Neptun**: 621 milijon mil od sunca; okoli príde ednok v 164 letaj i 216 dnévi, leto na njem záto tak dugo trpi. **Uranus**: 396 $\frac{1}{2}$ milijon mil od sunca; okoli sunca obhodi svolo pot v 84 letaj. Planet-planete, štere se náimre okoli vékši planet vrtijo i z-vékšimi vréd pa okoli sunca, se za mesece zovéjo. Zemlja má 1, Mars 2, Jupiter 8, Saturnus 10, Uranus 4 i Neptun 1 mesec.

8. Národní svétki:

28. junija: Vidov dan; 6. septembra: Rojstni dén Njegovoga Velíčanstva kralá Petra II., 1. decembra: Osvetek národnoga vjedinenja Srbov, Hrvatov i Slovincov.

9. Planet znamejnje:

Sprotoletje:		Jesén:
Koš , Bik , Dvojki 		Vága , Rogláč , Strejla
Leto:		Zíma:
Rak , Oroslan , Devojka 		Bak , Deždžev. , Ribe

10. Potemnenje sunca i meseca v 1938-tom leti:

V 1938-tom leti bode dvakrat sunca i dvakrat meseca potemnenje. Prinas de se vidlo samo med 7. i 8. novembrom popolno mesečno potemnenje.

POŠTNA TARIFA:

Za návadna písma. Za písma do téže 20 gr. po vsej držávi pristojbina 1·50 D; za 20—50 gr. 2 D; za 50—250 gr. 3·50 D; za 250—500 gr. 5 D; za 500—1000 gr. 10 Din. — Vu zvónske držáve do téže 20 gr. 4 D; za vsáki nadalni 20 gr. pa 2 Din.

Dopisnice (kárte). Znamka za 1 D; dopisnica z odgovorom znaka 2·50; — vu zvónske držáve dopisnica 2 Din.

Tiskovine. Poština za vsáki 50 gr. je 25 par. — Vu zvónske držáve 50 par. (Téža samo do 2 kg.)

Vzorci blága. Pristojbina za téžo do 100 gr. je 50 par. Za zvónstva 1 D.

Priporočeno. Za „priporočeno“ je ešče posebna pristojbina 3 $\frac{1}{2}$ Din. Za zvónstvo 4 Din.

Ekspresne pošiljátve. Pristojbina za písma i dopisnice 3 Din; vu zvónske držáve 6 Din.

Za vrednostna písma. Pristojbina do 100 Din lje 4 Din; do 500 Din 5 Din. Obvestnina 50 par, dostavnina Din.

Položnice. Pristojbina do 500 Din 50 para, do 2000 Din 1 Din.

Poštne nakaznice (Utalvánj). Pristojbina do 50 Din 2 Din; do 100 Din 3 Din; do 300 Din je 4 Din; do 500 Din 5 Din, do 1000 Din 6 Din; do 2000 Din 8 Din. — Do 5000 Din se lahko pošle po nakaznici.

Za vozno poštne pošiljave (závoje-vreče, pakete) se pláča do 1 kg. 3 Din, do 5 kg (v daljái 100 kilometrov) 8 Din, do 10 kg 10 Din, do 15 kg 15 Din, do 20 kg 20 Din.

Telegram vsáka reč 70 par; na Vogrsko 2-32 Din, v Austrijo 2-61 Din, v Francijo 3-91 Din, v Nemčijo 4-06 Din.

Telefon v lokálnom prest. 3 min. 1 Din, do 25 km 6 Din, do 50 km 10 Din, do 100 km 15 Din, do 200 km 22 Din, do 400 km 24 Din.

Vladárska hiža králevčine Jugoslávije.

Njegovo Veličanstvo Král Peter II. rojen v Beogradi 6. septembra 1923. — Proglášen za krála 9 oktobra 1934. zavolo smrti Vitéznoга krála Aleksandra I. Zedinitela 9. okt. 1934 v Marseillu. — Po čl. 41. in 42. ustáve Kráľevine Jugoslávije vršijo kráľevsko namestniško oblást: Nj. Kráľ. Visočanstvo knez Pavle Karadjordjevič, dr. Radenko Stankovič in dr. Ivo Perovič.

Njeno Veličanstvo Kralica Marija, rojena v Gothl (Nemčija) 27. dec. 1899.

Brat Nj. Vel. kráľa Nj. Vis. kráľjevič Tomisláv, rojen 19. januára 1928. v Beogradi.

Brat Nj. Vel. kráľa Nj. Visoč. kráľjevič Andrej, roj. 28. junija 1929. v Bledi.

Rodovnica dinastije Karadjordjevičev.

Peter, spadno v boji z Tórkami 1733—1784, njegova žena Marica, vmrla 1811.

Sin: Karadjordje Juri Petrovič, rojen leta 1762 v Viševci. Vmorjen v noči 12. na 13. junija 1817 v Radovani pri Smederovci, vrhovni srbski vojskovodja od februárja 1804 do septembra 1813; žena Jeléna, hči kneza Nikole Jovanoviča od Maslovševa, rojena leta 1765, vmrla 11. februárja 1842 v Beogradi.

Toga sin: Aleksander Karadjordjevič, rojen 26. septembra 1806 v Topoll. Njegov prvi vučitel je bio Dositej Obradovič. Leta 1814 je šou z očom v Austrijo, odkéc je v jesén tistoga leta odišao v Rusijo, gde se je včosnouvo. Leta 1839 se je vrno v Srbijo, leta 1840 je postao kotriga beográdske okrožne sodnije, leta 1841 adjutant knéza Mihála, leta 1842 pa je bio izbráni za knéza Srbije. Leta 1858 je po zaprtji Národne skupščine odstopo, šou je v Austrijo in živo do smrti 22. aprila 1885 v Temešvári. Pokopan je na Dunaju. Njegova žena Persida, hči Jevréma Nenadoviča, rojena 1813 v Valjevi, vmrla je 26. márcá 1873 na Dunaju.

Njegov sin: Peter, rojen dne 29. julija 1844 v Beogradi, od 2. junija 1903 král Srbije, od 1. decembra 1918 král Srbov, Hrvatov i Slovencev, vmrou je 26. augusta 1921. Njegova žena Zorka, hči črnogorskoga knéza Nikola I., rojena 11. decembra 1864 v Cetinji, vmrla 4. márcá 1890 ravnotam.

Deca: Jelena, rojena 23. oktobra 1884 na Reki, poročena z ruskim velikim knezom Jovanom Konstantinovičem Romanovim, vmorjeni leta 1918 od bolševikov; sin Vsevolod Jovanovič, rojen leta 1914 v Petrogradi.

Gjorgje, rojen 27. aug. 1887, se odpovedao stolonasledništva 27. marca 1909.

Aleksander I., rojen v Cetinji 17. decembra 1888. leta. Prestolonaslednik od 27. marca 1909. Kráľevsko oblást je vršo od 24. junija 1914. leta kak namestnik. Po ustávi je naslednik krála Petra I. Velikega Osloboditela od 16. aug. 1921 do 1929 oktobra 3. kak král SHS i od 3. oktobra 1929. kak I. král Jugoslávije. Vmro 9. sept. 1934 v Marsellu.

Jelena, žena bivšega srbskoga poslanika na Dunaju Gjeorgje Simiča.

Arsen, rojen 4. aprila 1859 v Temešvári, poročen z Auroro, knézinjov Demidovov di. S. Donato, razporočena 1896, vmrla 1905. Sin: princ Pavel rojen 15. aprila 1893 v Petrogradi.

Proroküvanje vremena.

Kalendarsko proroküvanje je ne vzéto, kak ništérni lüdjé mislijo, z zráka! — Nego je matematično preračunanje: pretisk zráka, v zráki plavajoči vál, gibanje vötra od različni krajev, Južnoga, Severa, Záhoda ali Zhoda, odkéc se zrák gible, od tistoga krája prinesé vöter topel ali mrzel zrák i té zrák obvladüje naše vremen. Zrák, šteroga z očmi nemre viditi, je naša ali zemelska odevka. Zrák se v leti segreje i nam toploto držij. Na priliko vze-mimo példo: hišo zaprimo, da zvünešnji zrák ne pride v njo, i zdaj zakörimo v péč, péč segreje v hiši bivajoči zrák i skoz toga de v našoj hiši toplo, tečas dokeč mrzeo zrák ne pride v njo ali se pa v hiši nahájajoči zrák ne rasladij. Rávno tak je vöni na prostom.

Naše srednjo-europsko vremen je odvisno od Zalivskega toka, šteri kak je znáno odločüje vpliv na sredozemlesko podnébje. Prof. Sandström 60 letni učenják, vsáko jesén vodi ekspedicijo na Zalivski tok, da bi zračuno vremen za príhodjno leto. Prof. Sandström je voditel držav'noga vremensko-ga i hidrografskega závoda v Štockholmi on nájbole pozna Zalivski tok, že več desetlet se vozi v Ledeno morje do vzhodne obále Grönlandije, gde meri temperaturo Zalivskega toka. Či je té tok topeo, te de tisto prihájajoče leto zima v Srednji Europi mila. Že lansko leto je bila voda toga tekája precí toplá. Té profesor je lansko leto zračunao milo zimo, i kak nam je znáno smo tüdi meli milo zimo, rávno tak letos po njegovom proroküvanji lahko pričákamo od lanske zime ešče milejšo, ár je temperatura vodovja Zalivskega tekája narásla. V dužini norvéške obále je voda 12 i pol stopinj toplá. To se právi, da de letošnja zima v Škandináviji toplá i rávno takša de v Srednji Europi. Prof. Sandström je napovedo že tüdi vremen za príhodnje leto. Štero po njegovom računü de lejpo i süho.

Glási i odgovor reditelstva.

Prosimo naše čtejoče, šteri májo veselje do písanja, da náj v zimi, gda itak drüggoga dela nemájo náj napišejo kakše prípovesti, smehšnice, vganke itd., nika nedene či je rávnok ne tak v tekočem gladkom stiloši napisano, to že prepíšemo, poprávimo i je pod njihovim iménom naštam-pati dámo.

Vsém tistim, šteri svoje notriposláno nenájdejo v letošnjem kalendári, njim dámo naznánje, da po priliki štero drügo leto pride.

Nadale, či bi što kakše pitanje meo, uredništvo Dober Pajdáš kalen-dáriuma na razpolágo stoji i z veseljem dá na vse informácije.

NOVA AUTOTAKSA

Vozi vsak čas in vsako smer!

Zaprta auto!

Solidne cene!

Majer Števan, Murska Sobota

Radgonska cesta št. 2.

Stouletjni prorok od leta

1938

Priklánjanje.

Minolo je leto dni, ka sem slobód od Vás vzeo,
 Gda sem Vam več novoga povedati srečo meo.
 I zdaj znovič Vam pred prágom stoji novo leto,
 Od šteroga Vam povém, kakši tekáj de melo :
 Po svejti različni národje do se burkali,
 Med sebov do se svajüvali i bunkali.
 Osemtresto leto, de velko sküšnjávo melo,
 I nikšega méra Vam nede dati štelo.
 Záto pa drági slovinci, ne svajüjte se,
 Nego bojte si med sebov dobri prijátelje.
 Rávno tak z Dobroga Pajdáša ne spozábte se,
 Ár kaj štéč znati ščéte, to vu njem nájdete vse.

Zima.

Zima letos, tak bole po srednjem bode prinas,
 Ali v ništérni dnévaj záto bode trdi mraz.
 Ár vöter razmrzi i Vam beli snejg prinesé,
 I z belim pláščom obleché, doline i bregé.
 Vi drági slovinci, ki vsega zadosta máte,
 Se v zimi nespozábte na ftiče i sirmáke.

Sprotoletje.

Tū je, pozdrávla Vás, to blájšeno sprotoletje,
Štero si v toj dugoj zimi tak težko želejte.
Či gli mrzlo bode, ár vetrovje de pijalo,
Ali itak trošt máte, ár sunce de sijalo.
Tak do dnévi toplejši i zemlo odegreje,
Po šterom se naskori poseja sprotolešnje.

Leto.

Leto de lejpo prijétno, ali ne prevroče.
Deždž tūdi pride večkrát na vaše lejpo pole.
Ali ne telko, kak ga je bilo lansko leto,
Od šteroga je pole tak dosta škode melo.
Letošnje leto i njéni pov de dosta bogši,
Kak je pa bilo v lanskom leti té preminoči.

Jesén.

Jesén bode takša, kak je bilo celo leto,
Jesénsko povanje de Boži blagoslov melo.
Rávno tak njéno vrejmen de tūdi vózdržalo,
Tak, da de se lahko vsakše delo oprávlalo.
Ali njéno vrejmen se proti konci premini,
I postáne mrzlo, snežno, deždževno, kak v zimi.

Slobód.

Dobro si zamerkaite moje prorokúvanje,
Ár se Vam to znánje obrné na radúvanje,
Te či se držite toga, ka sem Vam povedo,
Štero znánje sem od bliščéči zvezd zvedo.
Po tom zdaj znova od Vás na edno leto odidem,
Da k-leti ešče zvékšim znánjom nazáj k Vam pridem.
Da mo Vam ešče več kak letos znao povedati,
I vu vsem dosta vékše tanačúvanje dati.
Z Bogom ostante vsivkúp i jaz idem naprej,
Moje prorokúvanje Vam vsém navzočim želej :
Vesélo novo leto, krúha, vina zadosta,
Dúšnoga zveličanja, pa nájveč blagoslova.

Aleluja.

Jeružalemi samhedrin — šteri stoji: z prednji popov, školnikov, čtenjé modri i z stári lúdi svetüvajoči odbor — je skleno, da Galileski revolucionar more mreti.

Nikodenos školnik, kotriga samhedrin-a bojzljivo ali záto itak ga proba zagovárjati :

Ne punta ne psüje Bogá i mogoče, da je zaistíno on te právi mešijáš ?

Jeli si ti túdi z Galilea ?! Pogledin knige i previdi, da od tístec je ne mogoče mešijáš biti, — so se čemerno na njega obrégnoli te drúgi odbornicke.

Pod vodstvom prednji popov Han-

náš i Kaifaš, Šeneš, Dathaeš, Gamálieľ, Lévi, Naftalin, Alexander i Jairuš so odišli v hišo preatorium k rímskomi regenti Pontiuš Pilátuši ga tožiť.

Jiše² se za kralá imenuje, ali on je samo nazaretskoga stároga cimermana sin. Gor ščé obrnoti naše stáre zákone. Te edni, njega nasledúvajoči pa razširjavajo, da bi on bio te čakajoči Mešias, stvoritel svetovnega mirü — ga tožijo Pilátuši.

Ka je pregrejšo? — pita Pilátuš.

Z pomóčjov Belzebuhka z ľúdi pregánja grehšne dšúe i obrí vsega mislí kralúvati.

Pregánjanje grehšni dšúš je ne Belzebuhkovo delo nego asktepiákov³

Jezuš je vúzemski seder večér Sionon Arimata Jajset stoli sedo s svojimi vučeniki. Po večérji, kak so zmolili Hallel molitev, so brez karioli Juda vsi odišli v Kedron dolino Getsemani püngrat molit.

Na prošnjo deputácie je Pilátuš ednoga slúžábnika notri pozvo i njemi je zapovedo:

Pripelajte k meni toga nazarethi človeka, šteri se zové za Jezuachka ali Jezuša.

Gospodne, gda sí me zádnič Alexandri poslo sem vido, ka so ga židovje z pálmov pozdrávlali i so kričali; hosannak áto Adonai!

Kak se právi to v rima jeziki? — pita Pilátuš.

Blájženi je što pride v Božem iméni — odgovorijo vučeniki i vó idejo v praetorium dvorišče na ogen dejvat, ár je mrzlo.

Ka ščéte z tém galileai človekom? — se knjim obrné Nikodemos — Dosta čúde je napravo. I je poko-

1) Galileiske prebivalce so judejski židovje zavrgli i je za norce meli.

2) Jezuša conano imé pri židovaj.

3) Aesculap, nasledniki so zdravniki.

ren, kak ovca, pa beli nedužen kak mesec v kmičnoj noči. Njájte ga! Ár či je njegovo čúda delo od Bogá, tak ostáne na vóke, či pa od človeka, té pa preminé. Nedužno ga bantújete, té gda sé nej zaslúžo smrt.

Ti si túdi posto njegov vučenik? Záto ga zdaj brániš — muvijo židovje.

Na zapoved Panciuša, Langinus kapetan k sebi vzeme pár soldákov i z cerkvenimi slúžábniki odide v Getseman. Hitro nájde koga išče, ár je vodi Karioti Juda.

Karioti Juda njé vodi, šteri za svoje delo dobi treseti srebrni pejnez... Juda pred svojega Meštra stopi i ga kúšne pa erčé:

Pozdrávlam te rabbi!

Prijátel zakaj si prišo, ka si me z kúšivanjom odo? — se oglási Jezuš i pita soldáke, koga iščete?

Nazareti Jezuša iščemo, odgovorij kapetan.

Jas sem, koga iščete — erčé Jezuš, šteroga potom okovéjo i ga z kedrom doline v mesto odženéjo.

Rímski soldácke legionáriuš znáke nosijo z sebov. Na konci ruda okrogeo svekeo potáč má na ednom kráji lazarov kej p na drúgom pa SPOR.

Kak je Jezuš v praetorium stopo, so se té znáki pred njim nagnoli.

Čemerno erčé Pilátuš, zakaj pozdrávlate Jezuša?

Mi smo Grki i rímskoga casara soldácke, zakaj bi mi pozdrávlali ednoga galileai židova. Znáki so se sami nagnoli pred njim — erčéjo soldácke.

Pilátuš Pontiuša razčemerij té odgovor i se obrné proti samhedrini i njim zapovej:

Med sebov vō zeberte močne lūdi, šteri naj primlejo soldačke znāke. Mo vidli, či se v tej rokaj tūdi nagnejo pred Jezušom.

Židovje na to vō odeberējo dvanāset močni moški, od šteri naj šest-šest primle eden-eden znāk.

Prisēgam casari, či se tej znāki sami od sēbe znovič ne nagnejo pred tēm človekom, tak vam glavē odsekati dam — prāvi Pilātuš i zapovej naj toženca vō z hiže ženējo i po tēm nazāj notri.

Kak ob drūgim Jezuš nōtri stopi se znāki znovič pred njim nagnejo . . .

Pilātuš se prestrāhši. Žena rāvnok zdaj v hišo stopi. Bleda je i prāvi svojemi moži:

Ne vtikaj se v toga istinskoga človeka delo, ār sem preminočo noč v senji dosta trpela za volo njega.

Samhedrin kotrige razdrāždženo:

Ne smo ti pravli, veličanstvo, ka je tē človik kafir, comprinjāk hipnotizer, nazaretni, hamišni profēta, šteri je ešče tvojo ženo hipnotizero, so vsi kričali.

Čūješ z kim te obtožūjejo? — se zderē Pilātuš proti Jezušu.

Či njim nebi bilo dopūščeno, tak nebi gučali — odgovorij Jezuš na tihoma.

Jas ne vidim v tom človeki grejšnika. Vzemite ga i sodite ga po židovski zakonaj — erčē Pilātuš samhedri.

On prāvi, ka porūši cerkev i v trej dnēvaj jo nazāj gori zozida. Ka je pa tē to, či nej psūvanje?

Kakšo cērkev guči?

Jeruzālemsko, štero je Šalomon krāl štiridesēt let dao zidatī . . . On jo pa v trej dnēvaj ščē gori postaviti . . .

Glejte, či ga obsodite. Jas sem čistī od njegove krvi.

Njegova krv nad nami, našov decov, naše decē decov i tē decē bodočnoj deci, de na vōke naš človōči rod z grejhom pokaštigani . . .

Ka pa či štoj rimskoga casara psūje, de na smrt obsojeni?

Na smrtno smrt.

Tak ešče bole more biti na smrt obsojeni tisti, šteri Bogā psūje. Jezuš Vsemogočnoga špota, psūje i se žnjega norca dela . . .

Či je njegova reč psūvanje, tak ga obsodite.

Samhedrin samo z Pilātušovim dovoljnjom lahko na smrt obsodi. Zato pa more pridobiti Pilātuša.

Mi to ščēmo, da se naj na drevo razpēti — prāvi Hannas i Kai-fāš. On sebē za Božega sinūj i za krālā imenūje. — Herodeš tetracha je za volo njega dao mālō deco spoklati efratai Betlehemī.

Njega je z smrtjov iskao Herodeš — pita Pilātuš.

On je to . . . dāj ga razpētiti!

Ponciuš Pilātuš na to na Jezūša skriči:

Krao nārada ščēš biti? Proti casari se postāvlaš? Reberijo ščēš? za to te obsodim, da te naj prvlē zbičajo, potēm na križ razpētijo, tam gde so te prijeli. Dysmas i Gestas teva dvā razbojnika se s tebov vkūper raspētita.

Jezūša so vō z dvorišča odegnali. Na glavo njemi trnavo korouno de-nejo i mesto njegove bele obleke njemi dājo rdēči plāšč, da naj vō vidi, kak eden krao. Mimo idoči njemi v obrās plūjejo, jezike na njega kážejo i ga ženējo gor na Golgothara.

Na poti, pod Ahasvérus šujstra hišov si je počivati mislo.

Idi že! Zakaj se müdiš? — kriči na njega šujster.

Šomo . . . Ti boš tūdi šo — do-

keč jas nazáj pridem... Na konec svejta idi — si trůdno zdejne Jezuš.

Sodbo so vršili rimskoga casara nastávlenci. Prebili so ga na križ i na dvá kraja njega dvá razbojnika.

Norca so se delali z Jezúša :

Či si Boži sin odi doli z križa.

Či si pa krao bojůvaj se.

Sunce je žé za bregé odišlo i je mráčno postalo, gda Jezuš svoje zádnje rečij etak právi :

Oča, v Tvoje roké pústim dúšo mojo ...

Kmica postáne, bliska i grmij se, zemla se gible, bregovje se růšijo, v cérkvi plafoni i stené pokajo, deždž se leva ...

Langinus kapitán, rimski legionariošekov vodja, prestráhšeno kriči !

To je bio za istino Boži sin ...

Dovica.

Tam nindrik na ravenskom v ednoj vési je živelá edna mláda dovica.

Vsi, cejla vés jo je pošťivala i jo je mela za pošteno i vórno ženo, štera po toj smrtnoj nesreči nede mogla nigdár pozábiti svojega pokojnoga možá.

Njéna poštenost, lepota i dobrota je skůšnjávalo več mládi lůdi, šteri bi si jo radi vzéli. Med temi je bio eden bogáti pošteni mládi človik, šteri se njej je približávalo s poštenim mišlenjom, da si jo oženi.

Ona njemi je košaro dála.

Od té košare se je ne prestrašo. Za pár tjédnov je znovič prišo vogleđi.

Zdaj je znovič dobo košaro, štera pa je ne bila s slamé spletena, nego nekaj takšega, da njemi je vůpanje dála ...

Prišo je tretji krát.

Rada bi si premislila — je zdaj bio njéni odgovor.

On se je zasmėjo, z veséljem i vu srcež z velikim vůpanjem je slobod vzeo od njé.

Ár se sáma ne mogla odločiti ka náj naprávi, je šla ritará pitat.

Ritar je bio vu vési poštenják i moder človik, njemi je zavůpala svojo skrivnost, on njej odgovorij :

Liza, znaš, teško ti je tvojoj lůběžni tanačůvanje datí. Vsakši človik more biti gospodár svojoj volí. Ali či pa že se nikak sáma nemreš odločiti ka náj napráviš? Tak večér poslůšaj zvon. Zvedla boš od njega ka máš napraviti i vůtro mi povej.

V gojđno rano pride.

No ka je? ... ka ti je povedo?

Ona sramežljivo oči na zemlo pústí i malo si premišláva.

Náj je! Čůla sem glás zvoná :

Vzemi ga ! Vzemi ga !

V šoli.

Školnik : Povej mi Miška, šteri je napisao na táblo, ka so gospod školnik veliki somár?

Miška : Jaz, gospod školnik !

Školnik : No, ár si istino povedo, te nebodem kaštigo.

Pomágaj siromákom.

Tam nindri je živo eden bogáti kmet, šteri je meo samo ednoga sinū. Toga siná je dao oženiti, slúžili so gostúvanje, štero je držalo tri dni i tri noči. Po gostúvanji je sneja právila svojemi mládomi možéví: vidiš, kelko vsega je ostalo, daj to raztálati med sirmáke, ár itak se pokvarij, či de dugo stalo. Kak je ona povedala, tak je on napravvo. To sta zvedla oča i mati, šteriva pa sta trnok čemerniva grátala na siná i snejo, i sta pravila:

Či taki to tak začneta gospodáriti z tém, ka sva miva pripravila, tak za edno leto nemo meli nika, da bi se vüva navčila vórtivati, tak se poberta i ita z domi si skúšávat vrednost správlát.

Kak sta stárivera povedala, tak je moglo biti.

Teva mládiva sta mogla z domi brez vsakši krajcar peněz.

Kak tak ideta, prideta pred logom stojéčo v edno stáro podreto kučo, ár je tá prázna bila, sta se notri naselila i tú ostala.

Vremen tečé. Mládi mož je hodo po logi za divjačinov, i kak tak ednok po logi hodi, v ednom grmej zaglédne edno človečo glavo, vzeme to glavo i odnesé domo, domá žena v mláčnoj vodi skople, dolí zbríše i na omár postávi. Eden večér, prvle kak spát ideta, molíta Bogá. Kak sta amen povedala, tá na omári bivajoča gláva začne gučati. Právi njima:

Za hválnost vama, da sta me skoupala i zbrisala pa na omár me postavila, mesto toga, da bi me tá lúčila, jaz vütro za tébe mládi mož ednoga konja pošlem, té konj te odnesé — v srečo. I poté m je gláva preminola, ne je je bilo nindrik več.

Na drúgi dèn pred hišov stojí eden konj i hrže.

Mož právi svojoj ženi:

Konj je tú, jaz mo šo po srečo.

Dobro, idi, pa nama jo prinesi.

On si séde na konja, konj bižij, bižij, tak, kak mišlenje, kak je megno z očámi, pa je že bio vu ednom velkom ográčeki, gde je bila tista gláva, ali zdaj tú je žé mela telo túdi, právi njemi:

Moj sin, príšo si me obiskat, to me veseli. Vidiš, tú màš vse ka želejš. Vsepovsédi lahko hodiš, samo v tevi dvej sobi nesmiš notri idti, štere nájdeš zapečátene.

Trnok je radoveden bio, zakaj rávno v tisto nebi smeo priti? . . .

I kak tak hodi i žé vse poglédne, naenkrát nájde onivi dvej zapečátenivi sobi, malo si premišláva: Ali radovednost njemi nedá méra. Odpré vráta i notri stopi.

Oh Gospodne, ka je to? Jeli je to istina? . . .

Vidi eden veliki kotel, i v kotli vročo vodo, v šteroj se mantrá njegov oča, zgrábi očo za duge sakále i ga začne vó z kotla vlečiti, ali ne je mogoče. Stopí k drúgomi kotli, tam pa nájde svojo mater, to pa primle za kite, da jo vó potégne. Ali túdi je ne mogoče.

Potém ide k gospodi, i ga prosti, da se naj smilúje nad njegovimi staríši i da njemi náj odpústi, ka je ne zdržo, da nebi šo v ono zapečáteno sobo.

Dobro je moj sinek, vidiš — tvoj oča i mati sta že mrlá, i ár sta nigdár ne štela sirmákom pomáhati, sta túdi dobila za njihovo skopo delo plačilo.

Tam pred vrátaj stoji tisti konj, šteri te je esi prinesao, idi i té de te nazaj domo spravo. Ne pozábi, takši ostani kak si bio, pomagaj sirmákom, boš meo srečo, dobiš od méne vsega zadosta.

Vséde se na konja, i gléj zé je znovič pri svojoj ženi.

Tá ga pa pita: Gdé si hodo tak dugo?

Dugo? Vejm sem samo eden dén i edno noč vö ostano.

Nej si bio samo eden dén i edno noč, nego duge tri leta.

Po tom sta odišla domo, i domà sta prevzelá vérvstvo.

Grátala sta bogatíva. Ali na sirmáke sta se ne spozábila nigdár.

Kak je kmet Vragá znoro.

Nigda sveta je živo eden kmet, ki je meo dosta decé, ali ešče več pa dugá.

Ednok té kmet ide v goščo po drva, med potjov si globoko premišlávle od svojega siromaštva. Kak tak ide, pri ednom ovinki stopi pred njega eden v zelénom gvanti oblečeni moški, ki ga pita, ka njemi je i ka si tak močno premišlávle, mogoče njemi lahko pomore?

Kmet njemi razloži celo svojo nevalo i siromaštvo. Té zeléni si malo premišlávle, poté právi kmeti, da bi na tom on znao pomočti, ali samo tak, či njemi teštamáliva svojo dūšo, té njemi dá telko pejnez, kelko de nūco.

Zdaj je zé kmet vido, ském má delo. Malo si premišlávle, poté je pa zé najšao pot, kak Vragá vkani, záto njemi právi:

Dobro je! Daj mi pejneze, kelko nūcam, zato ti prepūstim mojo dūšo, po štero lahko prideš te, gda z drevja spádne vse listje.

Vrág je bio s tov pogodbov zadovolen, záto je dao kmeti eden žakeo pejnez.

Kmet ide domo z pejnezi, vse dugé je vöplácao i je vesélo živo med svojov družinov.

Vrejmen ide naprej, ednoga lej-poga dnéva nekák kloncka po dvéraj toga kmeta.

Kmet ide k dveram, vöpoglédne i vidi tam Vragá státí, ki njemi právi:

Čas je tú, listje je spadnolo!

Kmet njemi pa smehéč odgovori: Kak to? Ešče dugo nej. Glej, vejm vsi hrásti ešče májo listje na sebi.

Kak to Vrág čúje, se razdraščen zažené proti hrástom i je začne nesmileno trositi. Ali zobstom. Prle kak je mogo žnji spraviti vse listje, je že dávnok znova sprotoletje grátalo i žnjim novo listje.

Vrág zdaj že vidi, da ga je kmet vkano, záto je v čeméraj tak odleto, ka ga je kmet več nigdár nej vido.

Tak se je kmet rejšo svejega dugá i siromaštva.

Notri poslo:
Počič Ludvik
Fokovci št. 33.

Vinopivec Vince.

Dober d n Vam Bougd j ! i visiko prezdignem kr   ak, pred Vami prij telje, ki me po t jete i me radi m te, r vnok tak Vam vs m prij telje kr m rje.

Poglednite lanski Dober Pajd   kalendari, kak trnok sem se starao,  r je malo vina bilo i dr go.

Letos se pa nemo starao, ne zakaj? Vina je zadosta, pa nej dr go. Istina, ka je kvaliteta t di tak a, kisilo kak cvi ek ! Vidite, to je r vnok tisto, zakaj se jaz letos ne staram. I ov dim Vam kak sem jaz do toga pri o :

Poleti, gda vs ki po teni  lovek z domi be ij v toplice,  r se pa jaz t di  t m med t , odi o sem na Dolenjsko si malo po ivat, i t  sem se spoznao z  vii kom i sem  njim stopo v prij telstvo. Ka mislite od cvi eka ? . . . To Vam povem, cvi ek je proti na emi Ljutomer  ki tak i :  i taka bi ga m  ki na r p vlejali — se zn , na emi i ne dolenjskomi — te bi t  tak odbe o, da bi ga ve  nigd r nebi bilo domo?

I vidite, t  cvi ek je itak j ko berint ali po na em povejdano „h re nji“. Tam na dolenjskom ga pi ejo, kak prinas krave vodo, pa itak je od njega ni  e ne pijen.

To je tisto, ka Vam jaz  c m praviti.

Jaz sem se nav do na cvi kovo dobroto, i letos mi eti dom  t di m mo cvi ka. — Leto nja vina so kisila, t  kisilina je nej za n s, za n s, ki smo navajeni na dobro sladko kaplico.

To znam.

Ali jaz, jaz sem se letos, kak sem bio na letovali i — jaz sem se na kisilo vino navado. I zdaj, da nam je na a dobra Bo a kaplica kisila zr sla, se Vam samo smej m mesto toga, da bi se staro. Za volo bo noga, kisiloga vina, kak je letos zr slo.

To je tisto !

 lovek si vsigd r dr go i bok e  elej i i  e, tak sem obhodo jaz na dolenjskom. Mesto na ega dobroga vina, sem se tam na cvi ka navado. I vidite, letos je na e vino slabo i kisilo, jaz Vinopivec Vince se ne to im, kak pre nja leta, nego smej m se i sem dobre vole,  r sem navajeni k kisilomi !

Ednomi na emi kr m ri sem to raztolma o i ka mislite ? . . . Ov dim Vam. Skorom bi bit bio . . .

On je trdo, da letos so ne vsepovs di kisila, nego slatka.

Devla ga razmi !

 to m  dobro vino ?

Glavo sem si trou . . .

Ah ,  e znam ! Tak je, t  mo  o i m  tam vse zvedo i ko to.

To je pa moj prij teo — urednik na ega Dober Pajd   kalend riuma, Tal nyi,  teri je obenem t di

krčmár v Gornjoj Radgoni i má velike gorice, tam bodem košto i mo vido jeli je istina, gda je vino ne vsepovsédi kisilo? . . .

Idem v Petánjce na brod. Brod ne vozi, ár je povoden. Móra je vò vujšla i vse njive polejála. Lúdjé so se mi tožili, da velko porcijo morejo plačúvati i s temí penezi se oblást ne briga, da bi Mõro v svojo globočino stisnola, ka bi nebi po njivaj hodila.

Ár sem v Petánjci ne mogo prek Mõre, sem šou na Dokležovje. Tú sem rávno tak obhodo kak na Petánjci.

Ka bode zdaj?

Nika, sem počako, gda je voda nazáj v Mõro odišla, pa sem šo té prek.

Kak tak idem . . .

Oho!

V Koši sem, v Koši se nájdem. Zdaj mi na pamet pride, ka sem lanjsko leto tú dužen ostano — i moje Vinopivca Vincovo poštenjé mi zahtevja, da té stári dug morem plačati, i ár sem letos v bogšoj situáciji, kak sem pa bio prejšnja leta, tak sem moj dug poravnao.

Kaj mislite? No, velko veseljé onim gospodičinam, štere so na té pejneze že križ djále.

Ali pravo sem njim:

Vinopivec Vince je poštenják, či má pejneze, té on dužen neostáne nikomi.

Či pa nema? . . .

Tú sem v Gor. Radgoni — pri mojem Talányi prijáteli.

Právím njemi, zakaj sem prišo.

Odgovori mi:

Tak je, tak!

Istino má tisti krčmár, šteri je trdio histórijo od sladkoga vina — i to je tak:

Držáva je dála cuker brez trošarine, to je kg po 6 dinárov, i s tem

cukrom so pocukrali mošt, tak da je zdaj zaistino sladko vino.

Aha, zdaj že razmim.

Či je naráva nej dála sladkost, — záto má človik pamet, da si sam naprávi sladko!

Čio sem, da na goričkom dosta jábok jeste. Šou sem proti Bodoncam. Kak pridem v Beznovce, stopim notri gospej Weisssovoj, gde so rávnok klali. Hej, tú ja dobim dobra jétra.

Právím gospej Weisssovoj:

No gospá, zdaj pa cuj k jétram, pláčate eden liter vina Vinopivci Vinci? . . .

Odgovor je bio krátek:

No ja! Jas pa liter vina!

Ej, lúdjé so že tákši.

V Bodonci poiščem našoga stá-roga prijátela, novoga krčmára g. Domijana. Koštam njihovo vino, za letošnjo ešče precí dobro!

Idem k Maršeki. Kak pa kaj? — ji pitam.

Tak, tak — je bio odgovor — i že bežijo za jábokami, erkoči, da jabočni kšeft več prinesé, kak pa krčma.

Boug moj, Boug moj, keliko já-bok! Je to mogoče? Pri Sv. Júrji takši kšeft z jábokami.

Na D. Sláveči sem, iščem g. Forjaniča.

Kaj Forjanič! — právijó gospá, on je zdaj stálno v Gor. Radgoni.

Ka pa dela tam?

Ka? Z jábokami!

Gde bi ga pa lahko najšo?

Gdé? V Talányijovoj krčmi. Tam má svoj sédež.

V Kuzmi — Hubertova gospá so mi rávno tak odgovorili.

Kaj mislite, da jas samo gospode iščem?

Vino, vino, nej sem zopston Vinopivec Vince!

Kak proti domi idem, se sréčam z g. Bagola mesárom, šteri z svojimi kolami vküper vozi blágo.

V Predanovci sem! Glédam, glédam, je to mogoče? Stára, hérešnja Vljajova krčma se odprla. Tú pa pač sem zadovolen — ne izabelo, nego belo, dobro, prima vino sem dobo. Ne právijo zopston, da vsákša nova mekla dobro pomeče. V Gyózójjovoj krčmi túdi „Gyózóš“ ide pivcom v glávi, tak da je vsakši dobre voule.

Kak v Soboto pridem, glédam sem pa tá. Ka pa je to? Nove hiše rastéjo, kak gobe po déždži. Za pár lejť de Sobota tak velka kak Maribor?

Krčmé se modernizejrajo. Pri Turki novi ográček i kuglanca, g. Faflik delajo novi Hotel, Café restarant, pri g. Báci zidárje rogáčejo, pri g. Flisari pa prosim vino i mi pivo prineséjo.

Pa zakaj pivo?

Nej mi je šlo v glavo! Jaz Vinopivec Vince naj pivo pijém.

Píťao sem g. Kúhar špeditera, šteroga je vedno tam nájti:

Zakaj pivo?

G. Kúhar mi je razložo — ár pivski depo májo.

Tak je máčka iz žakla skočila. Že razmim.

Prijátelje, drúgo leto pa bom vás poiskao gori, gdé sem letos ne bio, jas Vinopivec Vince.

Šiftarov Janči.

Na gaoge so pelali ednoga tovaža. Šiftarov Janči, kak je to vido, prestrašeno obrné očij proti nébi, i právi:

Zahválím se ti, oh dober Bog, da si me obvarvo takše nesreče.

Eden pijen člověk ide po cesti i v járek spádne, šteri je pun blata. Lúdjé se smejejo nad tém.

Šiftarov Janči kak je to vido, pá je visiko gor na nébo pogledno i se zahválo dobromi Bougi, da to sramoto njemi je ne dopústo.

Eden zapravlivec, šteri je zgúbo na kárte špilanjí, na njega zavüpane peneze, i vse svojo vrednost, skoči pod železnico, štera ga je na smrt povozila.

To vidi Šiftarov Janči, prestrašeno glavo proti nébi obrné i právi:

Zahválím se ti . . .

Pomali prijátel — ga nikák prekiné i začüje roko na svoji pléčaj. Začüdeno poglédne . . .

To je bila edna močna lejpa zapeliva ženska.

Što si? Ka ščeš z menov? — jo pita Šiftarov Janči.

Znam, ne poznaš me. I to je tvoja sreča. Ka bi bilo či bi negda k tebi prišla? Znam, da ne bi več nigdár zahválnost tam gor na visikoj nébi isko, nego bi bio prepričani, da so nebésa túdi dolí . . . Hvaležen mi bodi, da sem do sega mao ešče ne prestopila tvojega praga . . .

Što si? — jo znovič pita.

Povem ti. Če me vodi naklúče, sem prilóžnost. Če pa me vodi vola, se imenüjem — sküšnjáva.

Mrtvim mér trbej dati.

V polanskoj krčmi so sideli nikši moški kesno v noči i so si zgučali, šteri med njimi bi bio tak kurajžen, da bi šo na pokopališče, pa bi prinesao z groba eden križ i potém nazáj odneso.

Eden med njimi bodoči polančar je pravo, da on to včini, ali samo tak, či eden akov vina pláčajo, štero spijéjo. Vsem se je to dopadnolo, záto je stávanje sklenjeno bilo.

Polančar je šo v kmičnoj noči na pokopališče, pa je túdi za krátek čas prineso eden križ v krčmo. Vsi so ga hválili i práznili kupice na njegovo kurájžo. On pa či duže bole blejdi gračúvao, obdájao ga je stráh, tak da bi naprej znao ka se má z njim zgoditi.

Okolí pol noči, gda so že vsi precí meli v glaváj, so njemi pravili, naj nesé nazáj križ, ár samo tak valá stávba. Polančar se napoti nazáj na pokopališče, pride do groba, tam se dolipoklekne, da tak ležej križ nazáj v lúknjo opiči. Samo ka je v velkoj kmici nej vzeo napamet, da je križ na šorc djao i ga z šorcem vréd porino v zemlo. Gda je šteo gori stánoti, ga šorc nazáj vlejko, na to polančar misléč, ka ga mrtvec vleccé nazáj, se je tak zosakgo, da je včasí dúšo písto.

Njegovi prijátelje, ki so z njim vküper pilij, so ga na drúgi dén samo najšli, mrtvoga na grobi.

Notri poslo : **Tanacek Jernej**, Vadarci 84.

Največjo izbiro vseh vrst **KOLES** kakor tudi **ŠIVALNIH** in **PISALNIH STROJEV**, **RADIO APARATOV**, **FOTOGRAFSKIH APARATOV** dobite vedno pri tvrt.

ŠTIVAN ERNEST

TEHNIČNA VELETRGOVINA

Murska Sobota.

Solidna postrežba ! Najnižje cene ! Vse na obroke !

KUPUJTE VEDNO SAMO DOBRO BLAGO,

KER JE ISTO NAJCENEJŠE !

Dráma lúbézni.

Fiškáliš z vóvtégnjenov rokov pokáže na pred birovom stojéčo žensko i z etimi rečami dokonča svoj obrambni guč:

Gospodje, tá ženska je nej kriva, ona je nej bujla svojega možá. Pa či bi rávnok to žalostno delo ona napravila itak bi te túdi bila nedužna záto, ár je njeni mož bió brutáliški, štero so túdi vsi svedocje posvedočili.

Gospodje! Ne tá ženska je nej kriva. Na to priségnem jaz!...

Birovje so po krátkom posvetúvanji razglásili sodbo: Zavolo menkajoči dokázov je Simone Lekastor gormentúvana.

Ženska z svojim fiškálišom zapustij birovijo.

Kak na cesto stopi, njoj vnogo lúdi gratolera. Edna humanitetna organizacija pa njej dá eden šopek korin. Novinarje jo interjuvenerajo od lúbézni, krátki jank i od nove mode.

Kak domo pride na svoje stanovánje, pride hižnikova žena i sobarica, šterivi se od veseljá jočeta.

Na stoli nájde edno vizitko — Baron Winterstek Hoc ulica 42.

Što je to? píta Simone svojo sobarico.

Milostiva, té gospod že dvej vóri čáka na Vás.

Ka ščé z-menov?

Nevém!

Simone v drúgo sobo ide, gde baron na njo čáka.

Baron gorstáné, kak právi gentleman elegantno je oblečení, nájprve njej gratolera k oproščenoj sreči.

Simone se njemi zahválí i ga píta: — Ka želejte od méne?

Odpúščenje milostiva, da Vam nájprve edno i drúgo na krátci razložim sam od sébe... Z Holandije sem, imam 42 leti na púkli...

No, to se nevidi, dosta mlájše vóvidite...

Hvála... V Rotterdami imam velko vérsivo, gde tulipáne povamo, z šteroga dobim letno dvejstojezero holandski forintušov dobička. Preračunajte, kelko je to na Vaše pejnzeze...

Ali odpústite, ka me to vse briga?

Dosta! Milostiva, dosta... Vse to Vam záto právim, da naj znáte. — Ár sem záto prišeo, da Vašo roko sprosim!...

Nemogoče!... Gospod baron, Vi mené nepoznate — se ščéte z menov šengáriti ali zapelati?

Ne edno pa ne drúgo milostiva. Z spoštenjom sem prišo k Vam i to moje želejné mi túdi spunite. Odprtosrčni bojmo... Birovija Vás je gormentúvala... Ali med sebov povedjano, ste li Vi bujli Vašega možá...

Pardon!

Ali drága milostiva, ne mentújte se. Jas Vás záto lúbim, ár ste zaklali... zaklali ste svojega možá i to je meni senzácija. Samo záto Vás mislim za ženo vzéti...

Simone je postánola žena baroni, deset mejscev sta živela v nájlepšoj lúbézni. V edenástom mejscei je baron odpotúva v Švicarsko v trgovskoj zadevi. Edno jútro so Novine prinesle eden senzácijski članek:

Epilog edne lúbézne dráme.

Naši čtejoči se ešče spominajo na lúbézensko drámo, v šteroj je igrala glávno vlogo g. Simone Lekaster proti svojemi pokojnomi moží ár so sumili, ka ga je ona bujla. I zdaj se je pokazala istina, eden raz-

bojnik je pripozno, da ga je on bujo. Tak je g. Simone zdaj za-doščenje dobila i se pokazalo ba-ronice Winterštek, da je čista i jo vsáko društvo srcá itd. itd.

Simone je veséla bila. Té članek je z Novin vövezala i z-tov prvov

poštov svojemi moži poslála v Švicarsko.

Za štiridvajseti vör je od možá prišeo odgovor :

Konec je mojoj lúbézni. Vi ste me znorili. Za ločitev zakona sem se žé poskrbo. Alfred.

Zarja.

Vandrar zdigne palico i náglo vö z kmične noči bižij. Visiko vrže zdignjeno houbo v prazen zrák za bregámi na nébi se že razpočila zarja svetlost.

Šümij živlejnje v gingavoj trávi, štero bliskéča rosa oblijé. I gde vrtéča hoba doli spádne, tam zoságajoči grm se pohábleno doli potúli.

List rogáče. Prestrášena jeréb v zrák zleti. Vöter strosí zreli sád. Svetlij se. Od zemlé gor idoče sunce erdéče brnij i pofárba viséče obláke,

šteri se v zráki ziblejo. Vandrar idi idi žé. Po sühoj cesti vihár z belim práhom kolo pléše sem tá z rájim gibanjem V morski valov penaj kopajočo

deklino opazüje mišlenje. No li naprej! Se potégne senca. Z odprejtimi očmi ide vandrar brez hobe z golov glavov tak vidi vö, kak mesec na nébi,

šteri je svetlost zgübo od zorje. Slobod jemlé: Bog s tebov deklina, Bog z tebov lúbézen, té lepi kraj gdé sem živo, gdé sem bio rávno tak jeréb krčij! Bog [z tebov.

TALÁNYI FRANC.

Vüzem.

Ftiči pesmi popevajo V velkom, gostóm, tihom logi. Pri sunci se segrevajo Cvetéče rože na poli.

Zasmejala se toplota, Štera nam zemlo segrevle I nás je opomenola, Da mámo dnes gorvstanenje.

Oživelo se na poli Zeléno postanolo je vse, Trate, trávnické i v lougi, Ár mámo dnes gorvstanenje.

Dnes se znouvič prebúdilo, V našem srci tou življenje, Štero je v díšji rodilo Nam, vüzemsko gor vstanenje.

TALÁNYI FRANC.

V krčmi sta se najšla.

I.

Jesén je, jesènska megla se razprestéra po globoki dolinaj i ravninaj, štera je tak gosta, da niti eden stopáj daleč nemre viditi. Snežni oblácke i sever ešče daleč od nás hodita, či glih na z oránoj njivi je grúdje že zmrznolo i na kre cesté stojéčimi visiki jegnjedaj visijo zmrznjeni cúnckeki.

Zima se ponúja. Janči, sin té hiše gospodára, na drvotani drva seka.

Matí v prekleti med dveri stopijo i sinovi kričijo :

Janči, cajt je polagati, idi pa na-mejšaj ino deni kravam i konjam.

Janči na gümlo ide, potèm po lestvici gor na štale odkéc seno dolivrze, s pârme pa slamo. Slamo malo zmené i z senov vküperstrosi, štero kravam vrze, konjam pa čisto seno dà. Po poláganji napojij i v štali je oprávleno.

Po večérji si Janči velki kaput vzeme i z-domi odide.

Oča Miška počákajo dokeč sin Janči dvérca za sebov zapré, potem eréjjo :

Mati, daj mi esé moj velki kaput.

Ženska je nej vórvala svojim vúham.

Velki kaput? Koma pa té zdaj ponoči? . . .

Z Miška šogorom se mislíva nájti za volo nikše kúpčije.

Po tém Miška vért túdi z-domi odide.

Ženska i hči na prsaj z-vküp-sključenimi rokámi stojita na sredi hiše.

Vóni se pomali podáva snejg.

II.

Dečki močno začne srcé biti i si globoko zdehne, kak pride do krčme pri „Veséloj dovici“. Klúko náglo potéži i notri v krčmo stopi.

Dober srečen večér Bog dá! — se pokloni.

Krčma je prázna, nindrik nikoga. Krčmarica túdi vonej ali v kühnji hodi.

Janči dečko naprej ide i pri ednom stoli se doli séde pa čáka.

Za malo krčmarica — štera je dovica — v krčmo stopi. Kak zaglédne dečka, roké vküper pouči. Velke prsi od globokoga zdühávánja se njoj trosijo kak na vejki jaboka i túdi v licaj jo je krv polijála, od šteroga so njej lica rdéče postale kak nájbole rdéča roža.

Ti si to? — šepeče.

Dečko se prouti njej obrné. Gléda. Bele roznatne lica, rdéča vüsta i visiko nakipane prsi, štere se njej od náglo bijajočega srdcá ziblejo.

V tom kraji sem hodo — eréč dečko.

To je lepo! Včasik malo večérje prinesèm, ár mi smo že meli.

Dečko jo zadržij :

Jaz sem zé túdi po večérji. — Rájši nekaj piti.

Krčmarica pol litra natoči i pred njega dene. Malo, komaj opažjeno se tak prejk stola nagne, da njéne dišéče méhke vlasé dečka vu obráz poščegečejo.

Bog te prineso — právi šmeglavo.

Dečko se zasmehé i v žilaj se njemi krv náglo nagánja, srcé njemi klepeče, tak da bi kosou klepo.

Ženski v očij poglédne.

Ona tak da bi sramežliva bila, oči na pol zapré i se njemi zasmehé.

Tü! — že tak dugo nej? . . .

Nej je bilo mogoče. — Vino v kupico natoči. Pijé, roka njemi trepeče, pa išče rečij :

Samo zató náj znaš, do jütre ostánem.

Ženska od vesélja prestrašeno :

Ostaneš ?

Ostānem.

Nemogoče. Napamet vzemajo.

Kmična je noč. Trnok kmična...
i tak zarāna prinesem dvā žakla.

Ženska od veseljā, niti nevej ka
prāvi.

Pšenico ?

Pšenico.

Dveri se odprējo. Oča Miška v
krčmo stopijo.

Ženska prestrašeno od dečka
vkraj stopi.

Miška krščāk prezdignejo i se po-
klonijo : Bog dā !

Tihota — nikši odgovor :

Miška po krčmi pasējo oči i dale
naprej idejo k onomi stoli, gde
Janči sin sedij. Polek njega se doj
sēdejo.

Z krčmaricov se obrāča hiša. Ka
bo zdaj ?

No glēte, jaz pa samō stojim, ne
ka bi kupico prinesla — i zē be-
žij. Kupico pred Miško očo postāvi.

Dečko se na stouci nazāj nagne.
Nogē razprestrē, glēda očo. V njem
se burka moč.

Ženska med dvema moškoma
stoji i premišlāva :

Ka bode zdaj ?

Janči kupico sprāzni.

Miška na prāzen polliterski glaž
poglédnejo.

Nalej ga no !

Ženska prinesē vino i pred njiva
dene.

Natoči — erčējo Miška.

Krčmarica natoči.

Miška na žensko poglédnejo.

I tij ?

Ona je ne mrtva, ne živa.

Glēdam, ka sta se tak znajšla.

Miška skimajo :

Znajšla ...

Dečko je pogledno, gda na očo,
gda pā na žensko.

Ti se tūdi sedi — erčējo Miška
krčmarici.

Nej sem trūdna.

Dečko se na sto nagne i se na-
prej nasloni.

Sedi si na !

Ženska je previdla ... K stouli
si sēde med njeva. Z dregetajoučov
rokov sēgne za ponūjano kupico.

Bog vās živi !

Bog !

Bog !

Tri kupice naenkrat zrogācejo po
stoli.

Miška z poglédom mujštrā žensko.

Prilična si !

Ženski se krv v obrāz sūnola.

Strašilo !

Prilična, lepe postāve.

Tak.

Ženski se obrās na joč silī.

Zakaj me bantūjete ?

Miška pijējo.

Što te bantūje. Jas niednoga ne.
Glās je mēren, ali se vidi žnjega,
da je protiven.

Dečka pogléd na očo spādne.

Vij, vij !

Jas ?

Stāroga i mlādoga pogléd se nāj-
de, v tom megnenji obadvā gorēča
krv v plamēn vsečē. Drgetajoče
ženske vroči pogléd, pamet obema
vzeme.

Dečko se prenāgli.

Tū tisti zapovedāva, šteroga po-
slūnejo.

Tisti ?

Tisti.

Šteri dā ?

Šteri dā.

Šteri mā ?

Šteri mā.

Ženska rokē vkūper sklūči. Po-
mērta se, jas vāj prosim, bojta mēr-
niva.

Dečko glaž i kupice z stola po-
metē. — No znājte, jaz mam !

Oča v čemerāj ?

Ti ?

Dečko goristāne.

Tū jaz zapovedāvam !

Miška gori stánejo. Nej so zato prišli. Za drugo. Za pšenice volo i ne za ženske. Ali kak so zdaj previdli, tà ženska nji je znorila, znorila ji je z svojim pravim sinom, dečko je znamkar že prešnji teden tù hodo. Tà misel ji je v divjost správila.

Hej! — se zderéjo i popádnejo eden stolec, šteroga visiko zdignejo.

Ženska joče, krči.

Miška!

Kesno! Stolec spádne na dečka, šteri se vdiljek po podi vtégne.

Miška trobi:

Ti! . . .

Potom tihota postáne. Ženska ga gléda i gléda. Miška pa stojijo i stolec ešče itak v rokaj držijo.

Potom pomali, kak da bi se prebūdili, si nazáj k stouli sédejo.

Kelko je prineso? — pitajo z mrzlimi rečmi i poglédom.

Ženska na kolena spádne i se tak približáva. Kak do njega pride z obema rokama Miški kolena obiné i v toj obinjenosti se z svojimi niskimi prsamí močno k njemi stisne, iz šteroga se vidi njenoga srcá globoka lúbézen.

Nika ne . . . — jeclá ženska — samo je právo . . . Rad bi . . .

Rávno dnes . . . dnes ponoči . . . dvá žakla . . .

Miška so tihi, dečka glédajo, šteri naklaj leži.

III.

Dečko na štrti dén že spostelé ide. Matí nemre zadosta veliko hválo dati Bogi, ka se je tak hitro vó skopo z krčmé bitja.

Večér pri stoli sedijo. Tihóca je v sobi i v srcáj. Hišna mirovčina se je razprestrla i kralúje med vsemi.

Mati glédajo proti posteli na šteroj méрно spi njihov jedini sín. Vu očáj se njim zosveti skuza i po licaj nakle spádne . . .

Ešče sreča, ka ga je ne bujo té razbijač — erčéjo mati.

Nato Miška gori na ženo poglédnejo i pipo z lamp vzemejo.

Sreča . . . Velka sreča . . . — právijo méрно oča. No ali . . . to njemi ešče drugikrát lehka nazáj pláča. Tomi Šandor pojbi. Ár ga je Šandor v krčmi pri „Veséloj do-vici“ z ednim stocom v glavo vđaro.

Vóni je že vse belo. Sneg je zmrznjeno zemlo pokrívao z svojov méhkov odevkov.

Starec.

Moč me je zapústila,
Smrt pa se zamúдила,
Pa kak mila bi bila.

Nogé me ne neséjo,
Kolena mi klečéjo.
Lejta pa me ženéjo.

Živlejnje nemam právo,
Ár mi je nej več mládo,
Nego že trúдно, stáro.

Srcé mi več ne trúpi,
Želodec pa mi brúli,
Ár je prázen i súhi.

Roké mi drgečejo
I skuzé mi tečéjo,
Ár me z špotom mečejo.

Moč me je zapústila,
Smrt pa se zamúдила,
Pa kak mila bi bila.

Talányi Franc.

Božični večer.

Na vōro poglédne, zdaj vidi ka je žé kesno. Obličé si bundo, slobod vzeme od svoje prijátelice, pri šteroj je bila i hladno odide, v globokom mišljenji, da je dnes božični svéti večér, — se spomni nazáj, na svoje prejšnja leta, kak bláženo je té svéti večér vsigdár s svojim možom obhájala.

Kak tak zamišleno po cesti ide, naenkrát jo eden močen moški glás z mišljenja prebúdij:

Prosím, auto-taksi?

Ona brez nadale premišlávania, povej svoj adres i si notri v auto vséde.

Ejnje, tak da bi mi zapovedo té šofer, náj se v auto vsédem, i kak je vō vido? . . .

Auto náglo ide. Ona si nadale globoko premišláva od svétoga večéra, šteri je dnes? . . . No, kak je to, da tak dolgo domo nepride? . . . Stov náglostjov, kak té auto vozi, bi žé dávno mogla domá bidti. Vō na okno poglédne. Ka je to? . . . se čüdúje. Auto vozi nindri vō z váraša.

Náglo si pošláta na šinjeki dráge džúndže, v vùjaj brilliantne oringline i dosta jezérk vreden prstanik. Rada bi kričala . . . lejpa pustolovščina . . . Té šofer mi je ne zopstom tak nikak čüdno vōvido.

Auto náglo stáne pred ednim velkim plotom.

Prosím, tū smo! — stopite vō . . .

Ona se ne gene, stráj jo je.

Vse je zopstom — erčé šofer, — Poslúžte se i hodte za menov.

Drgeče i z autoja stopí, pa pomali ide za tém plotom po ednom dugom dvorišči, nato se nájde v ednom prekleti.

Nej ste mislili, Denise, da enkrát še z menom se tak nájdete? . . .

Ali . . . Jaz nej sem Denise!

Šofer sobo odpré i svetlost naprávi. Zdaj vidi — kak je ona bundo razkapčila, da je to zaistino ne Denise.

Oh drága milostiva, odpústite mi. Prosim Vás, vsedte si nazáj v auto, i vás včasi nazáj domou na vaš dáni adres odpelam.

Odpústite mi. Kak sem Vás tam na cesti vido, Vaša postáva, Vaše idenje, Vaša velikost, Vaše obnášanje i Vaša bunda, vse to me je znorilo, vse to rávno tak vōvidi, kak moja nigdášnja Denise . . . Oh kak sem mogo tak slejpi bidti? . . .

Ženska se že več nej bojála, stopila je v sobo, i brez bojznosti je glédala na toga moška.

Odpúščenje: Hennensbaull Pali sem.

O . . . Hennensbaull! . . .

Poznate to imé? . . .

Se zná, što bi to nebi pozno? Konkurz, njegovo afero s svojov ženov i zgúbjenje, Hennensbaull je prejšo, vsi so prepričani bili, ka si je življenje vzeo. I zdaj! . . . Ka prá-vite? Na božični svéti večér po takšoj pustolovščini, Vas jaz morem odkriti i nazáj jávnosti dati . . . I si vséde k péči, od štere prijétna top-lota se razšúrjava po hiši.

Sam nevem zakoj, ali morem Vam edno i drúgo povedati, da bi me nebi držáli za kakšega pustolovca. Tistikrát sem celo mojo vrednost v pejnaze spravo, da bi moj dug lahko vōzpláčo. Ka naj začnem brez penez? Šofer sem postano, da tak novo življenje začnem, ár bio sem prepričan, da de mi moja žena po-

mágala. Ali znoro sem se v Denise. Zapústila me je v sirmaštvi. Sam sem ostano. Milostiva, či bi znali ka je to samota?

Znam, znam . . .

Začno sem delati, i z rokámi za-slúženi trůd sem vkraj devao, špa-rao sem. Zdaj tam stojim, da v krát-kom vremení znovič začnem moje stáro življenje. Trgovino mi žé gor postávljajo! Znam, čútim, da zdaj mo vékšo srečo meo. Dnes na svéti večér, gda sem Vás zagledno, mislo sem, da je to Denise, esé sem šteo jo pripelati i vse to, ka tú mam, njej pokazati, da naj vidi, da naj zná, ka v krátkom vremení sem znovič tisti, kak sem bio té, gda sem jo oženo. Srcé mi je žé zace-lilo, samo vse to sem njej mislo pokazati, i poté m jo nazáj domo odpelati njénomi drúgomi moži.

Tak, pa jaz sem takša kak Denise?

Takša, popunoma takša, samo, da v lepoti dosta lepša i kak se vidi túdi dosta bokša.

Oh jaz nesrečen, telko gučim i Vás mogoče domá že žmetno čakajo?

Nišče me ne čaka.

Ne? Tak ostante, prosim Vás ostante. Té svéti večér, da nemo tak sam. Potém ide v drúgo sobo, z štere prinesé edno božično drevo, na šteroj sveče gorijo, mále božič-ne sveče, na stol postávi pred gospo i nekakše rakete. Vse to je priprav-leno bilo, tak, da bi koga čako, trnok je čako, ali koga, to sam nevej . . .

Čako je, i njegovo čakanje je bilo uspešno. Čúda se je zgódila. Živ-lenja dvá samiva vandrara sta se najšla na božični večér, šteri njidva je združo i njima je dao novo življenje.

Jesén.

Vóter piše, kraljice
Mraz se tomi radúje.
Mrzlo vrejmen je prišlo
Ráno v jesén, de hitro.

Žuto listje na drevji,
Štero stoji na bregi,
je zrelo postanolo,
Pa je nakle spadnolo.

Vesélo poka z bičom,
Vsakšega truca z vinom.
Dokeč vino pijéte,
Tečas gvúšno živéte.

Pij! Edna jesén ide,
Pa drúga znovič pride.
Či boš pa ti odišo,
Nazáj nigdár neboš prišo.

Gdé tá ide, kam držij?
Kola rud, gdé tá stojij?
Ka to pitaš? — vej vidiš.
Kama? . . . na brütiv misliš!

TALÁNYI FRANC.

Ženska naj domá ostáne.

Idi k vrági, ti omelo, zapústi mojo hišo! Vrág te naj vzeme tam, gde si! Ostánola bi pri materi!

I drúge takše reči so jo prebúdile z prvoga spánja kak je zaspála. Stolci so se premetávali, posoda je letela v zraki, skleca rogáče po njenoj glávi i na jezero falate razletij. Mož jo z baligačov za šinjek popáдне, z právov pa vdári tak, da nakla spáдне, zdaj čúti črevle péto, kak se njej v méhko meso pogrozij, zobston joče, zbešnjeni mož ne popústi, kriči, psúje, deré se, i z pesnicov mláti v zraki i po njej tam, gde jo zavádi. Obráz njemi je rdéči od vina i razburkani. Ka ga je svadilo? Zdaj ga nema cajta pitati.

Velki robec i obleko, štera je na stoci bila, z obema rokama k sebi stisne i vó z hiše v kmično noč bežij . . .

Zdaj de domo šla, vütro k doktoru po vizarapert, poté m k biroviiji, razpitati de se dála od toga divjaka, šteri njej je to dnes ne prvikrát, nego že večkrát napravo, brez vsakšega zroka.

Cobe so njej otekle, z jezikom po čobaj potégne. Čúti osoleno krv. Ešče ednok se polizne, joč jo znovič krčevitno primle i se nesmileno joče . . .

Mrzeo jesénski vóter rogáče z súhim listjem na drevji, to šúmenje takše čútenje zbúdiij v človeki v toj mrzloj nouči, tak, da bi na brútvivi povehnjeni vencov súho listje rogátalo. Malo se prestráhši, nato si moč sugestera i z náglimi stopájami se pašči proti očinoj hiši.

Tü je v svojoj rostnoj vési, tü je hodila v šolo, tü je gor zrásla, tü postánola za možá valon devojka, i od téc je šla k moži.

Eden zimski fašenski dén pride sosedova Bára i pod od fórtjom v robci zasúkani kep privličé, pomali ga z robca vó zostiče i právi:

Eto je kej p — i ga materi v roké potisne.

Mati z kejpom k okni stopi i z smejećim obrázom ga muštrá. Potom ga oči dá.

Oho, lepi gospocki človek.

Naslednje ga je ona dobila v roke. Ona, štera bi pravzaprav tá prva mogla biditi. Gléda ga, zasmejó se, z njénoga obráza se opazúje, da se njej vidi. Lejpi gospocki mladénc, lepo počesani, velike bajusi, okrogeo obráz, gospodški gvant, gospod je. Gospod frizer, šteri diši po parfúmi i po pomádi.

Dvajseti jezero ščé — právi Bára.

To je dosta — se obrégne oča.

Ne je dosta. Premislite si. Gospá de, nede njej trbelo žmetno delati, okápati, kositi, trávo brati.

Dobro, dobro, ali to je dosta pe nez, odkéc telko pejnez, i k tomi ešče zdaj štaférong, pohištvo i drúgo.

Naj bode — odgovori Bára, deset i oča se poskrbi za pohištvo, štaférong i kšeft notri zrihta.

Eden zadvečarek je príšo sam mladoženec. Elegantno oblečen, močne postáve, lej poga obráze, bele roké, svilena srakica, čaren olstik, lače friško speglane, i gda se je doli seo, lače z dvema prstoma gor potégne, da bi se na kolenaj nebi zmožčile, svilene štrumfle. Vsi so ga z poštenjom glédali. Právi gospod, lepo zná gučati, tak da bi ga človek vóre i vóre dugo poslúšo. Istina, da zvün sebé nema nika. Ali vej de po ženi zé erbo i té bode vse.

Po krátkom so gostúvanje obslúžili.

I zdaj . . .

Ženska pred očinov hišov stojij. Trüdna se čüti, zebé jo, bolečina jo mantrá. Rada bi se zé v méhkoj toploj posteli počivala. Ne, gnes ne, nede šla k doktorji, vütro vse oprávi, ešče fiškáliša gor poišče.

V dvorišče ide.

Po okni rogáče.

Nika, stoji i čáka. Sever nesmileno fúčka i z drevjom rogáče. Pri sosedovi pes čemerno laja. Mesec se v oblákaj skriva, notri i vó. Z zebéčimi prsti znovič po okni pléše.

Jaz nemáram, zavolo méne ga náj vrág vzeme, ali domá nemreš ostánoti — oča nakrátci povej, i se proti steni obrné i celoj zadevi hrbet pokáže.

V drügoj posteli mati ležij, i si múvi :

Tak je, takše je oženjeno življenje, dekla nigdár nevej komi k moži ide. Vidiš, jaz sem tüdi telko trpe-la v mládí letaj z tvojim očom. Ali záto sem ne bežala domo, pa itak sva stárviva postanola.

Pa tak kesno po noči, celo hišo gor zdranfaš ! Što je to vido ?

Ženska sedi pri péči i nesmile-no joče.

Jaz tá nazáj več nemo šla, raz-mite, rájši na cesti od gláda merjém. Ali k toj zverini, k toj pijanaj svinji, k tomi, šteri mi je življenje vničo, od šteroga niti decé nemam, šteri me samo žené v delo kak živino, šteri me je zé večkrát vse vküper skuko, k tomi več nazáj nemo šla. Poglednite kak me je zbio, zbrso, čobe so mi vse krváve, i celo telo mam čarno od brsanja. Što sem jaz, ka me tákša usoda nagánja ?

Hej, hej . . . No pa ka bode zdaj z kšeftom ? — pita mati.

Jaz nemáram kaj štéc, pa ka me briga kšeft ? Ka je minolo, to tak več nemre nazáj napraviti, stára grátam, dnes-vütro brez vsakše dobro-te i méra. Vdárce, štere sem od

možá dobila, se več z méne nemre dol postrügati. Náj grom vdári v takšega človeka, šteri svojo ženo tak vküper skuče.

Zdaj v tej čemeráj bi možá bujla, či bi tü bio .

Vej se zé zmerita i poté m pá de vse vrédi. Zdaj pa idi spát i vütro nazáj k moži.

Tak dobro si pravo oča — potrdi mati, vütro de zé vse dobro. Miné vse. Té čarne fleke zacelijo. Ne trbej za to málo nevo-lo tam povrčti kšeft, šteroga smo mi notri zrihtali. Polojno toga kšefta je tvoje. Zdaj pa li idi i si doli leži i vütro boš pa nazáj k njemi šla.

Nigdár, či právim, nigdár. Rájši zgúbim vse, ka tam mam. Ali jaz tá ? . . . Ka máram jaz za tisti pre-kunjeni kšeft, tam sem se nigdár nej dobro počütíla, ne máram što štéc de tam, samo jaz več nigdár ne . . . Do zdaj je že zadosta bilo, jaz sem tüdi človik i ne stvár, ka bi z me-nov tak delo kak z ednim psom.

Na to veliko lármo se v drügoj sobi prebúdíta sestra i šörga, šteriva tüdi notri prideta, samo tak, kak sta spalá v tisti obleki, i si polek njé doli vsédeta.

Z šörgovi ouči se norčárenje svejti, i začne :

Tak sta teva vsigdár. Se sváđita, zbijeta, naráznok bežita samo záto, da na drügi dén pá znovič lahko vküper ideta. Što je vido takšivi dvej govedi. Zakoj ga ne püstiš tam na vóke. Püsti tam toga gos-podskoga razbijáča. Zdaj pa bodi tiho i ne joči telko. Vidva sta oba-dvá ednákiva, eden je tákši kak drü-gi, drügo nevejta kak se kregati, svajúvati i eden ovoga biti.

Idte že spát pa tiho bojte i vütro máte cajt si dale gučati, ercé oča.

Na cesti se čüje kričanje.

Tü je ! To je on ! Za menov je prišo — ercé ženska i na vsáko kričanje se prestrahšeno strosi. —

Čujete to zverino? Za menov je prišo, bujti me ščé.

Z cesté se zmérom bole i bole glasno čuje.

Tovajge! Tovajge! Dajte mi nazáj mojo ženo. Vse vás spokolem, či domo ne pride.

Šörge se smejé:

Da bi li notri prišo, v njegovom Pelátoši! . . .

Ženska ležij na kanapéji, pérja jo teščijo. V toj hiši zrák pesnivo zadušáva. Tak, da bi tá soba kripta bila. Ležanje jo boli, se obrača z edne stráni na drúgo strán. Vöni vöter z deždžom po okni poka. Jesén je, právo jesénsko vremen.

Vgojčno de k doktorji šla. Ne, esé domo ga dá pozvati. Tak daleč bi tak nebí mogla priditi, vse jo bolij. Niti obrniti se pošteno nemre, jaj, na tom kráji me túdi brsno.

Zaran je mati prišla k njej v sobo. Kak navádnó zdaj túdi nikak naopak na njej visi janka, i na bosí nogáj puno blata.

Kak to naopačno páversko vsakdnévno življenje vidi na materi, očij stisne, da náj nevidi, tak da bi njej nej mati bila.

Té pa! . . . — začne mati — več neboš šla nazáj. Ne máraš kaj štéc de z tvojim kšeftom? Štoj štéc de notri, štoj štéc de kaserao. Ne, to nesmiš pústiti. Zakaj bi vse on v žepko djao, polovico je tvoje, za to máš juš: Jaz tak mislim, ti li idi domo i si brez reči notri v gaso vsedi, na njega ti ne trbej glédati, niti se njemi ne pokloniti. Kúhati ti túdi ne trbej, k obedi lahko domo prideš.

Na to v hišo stopi oča:

Té pa domá ostáneš? Záto sem te dao k mouži i s tebov deset jezero dinárov, pohišstvo, štaferong i vse ka máta, to vse sem jaz kúpo, i ti zdaj to vse tomí človöki tam pústiš i ti pa domá ostáneš? Ne,

či žé je tak, tak boš šla nazáj i vse tisto, ka si z domi odnesla, gda si k mouži šla, prineséš nazáj.

Oča z milim poglédom i gلوبokim premišlávanjem gléda svojo nesrečno hčér.

Ali ájta, razmíte me, jaz ne mislim tú domá ostánoti, samo tečas dokeč mi ne . . . Vidite, z petov me je zbrso! Počinoti si ščém, potém bom šla k doktorji, da mi naj dá svedočanstvo, potém na biro-vijo . . . razpítati se dam.

Kak v pamet vzeme, ka mati i oča se dosta ne brigatata s tém, ka bo ž njov, nego samo stém, ka je žnjov, — tíha postáne, i si premišláva:

Razpitanje? No pa zakaj nej? Kelko takši žensek jeste gnesdén! I té? . . . se drúgikrát omožijo pa so srečne. Ali pa od možá apanáž vdáblajo pa so túdi srečne.

Pri obedi šougor razlága, kak se je najšo z njénim možom, šteri je žé več nej pijen vó se náspo, i od vsega toga ka se je zgodilo, nika nevej. Pa ka tak dolgo delaš domá, zakaj ne prideš domo? — me pito.

Vidiš — odgovori mati — nájbogša je mirovščina.

Jaz po tom dogodki, ka bi domo šla? . . . Nej, nej, nigdár.

Ka bodé z tém vremenom? . . . dnes tak, kak včeraj i vütro de tak, kak je dnes i včeraj bilo. Deždž, neprestánoma deždž ide, blato je tákše, da se nikak ne dá v váraš k doktorji idti. I pa kak bi šla? . . . Gyanta nemam drúgoga kak samo toga vsakdanéšnjega. Vse obleke so domá pri moži, rávno tak spodnji gvant, srakica mi je blatna od črevlov, kak me je brsno, z tákšov zamázanov srakicov itak nemrem k doktorji, sram bi me bilo pred doktorom se dol slečti, v tak zamázanoj srakici . . .

Po hiši se pa tá hodi, stopáji so njej lehki, ne čúti več bolečine, si z rokov šláta po teli i išče vdárce, bolečine nema, ne nájde. Vse to se znankar nonč ne tak húdo zgodilo ?

Ne . . . Najbogše na vse to nonč nej misliti.

V hišo stopi mati i se stara. Jaj, jaj, tak sem trúdna. Vse delo sáma morem oprávlati. I ti si túdi domá, dnévi za dnévami odidejo i nika ne delaš. Ka bo z tvojov právdov ?

Ja z právdov . . . v tom grdom vremeni človik nemre nikam. Zamúdila sem z doktorskim svedočanstvom, že me skorom nika ne boli . . .

Šougor je túdi notri prišo. Nogé razprestré i si edno cigareto zosúče.

Dnes je sobota, domá je puno lúdi, što zdaj tam kasera ? . . . krádrnejo, on i detič delata, obadvá máta puno dela. Tam sem bio, vido sem kak lúdjé hodijo notri i vó ino nega što bi pejneze pobèro . . . Mož se stara i me je proso, da naj domo prideš.

Jaz, jaz naj domo idem k tomí, tomí lumpi . . . Znankar ga ešče naj jaz prosim odpúščenje ?

Pride on po tébe, či ti dovoliš jaz njemi povém, ka lahko pride i de te odpúščenje proso. Oblúbiti, ka več nigdár nede pio.

Či se pred menov doli poklekne, pa de me tak proso pred tebov i niti té njemi nemo vórvata več, ár znam kakši je.

V nedelo zadvečara má zaprejto i té brez vsake zamúde lahko ide z domi.

Prigno sem ti možá — erčé šórga — no li hodi, hodi na i ga naprej proti med mále sobe dverami stojéčoj ženi tiska.

Žena stojij i visiko pred sébe gléda. Stojij tak gizdávo, kak Napoleon. Oči se njej svejtijo, kak máčkine i niedno rejč nepústij z sébe.

Šogor toga frizera naprej prouti ženi súnjava. Kak pred ženov stojij njemi právi :

Prosi lepo odpúščenje, povej njej, ka si pijen bio té tisti večér, gda si jo namazo i obečaj njej, ka več neboš pio i niti z málim prstom se je ne tekneš.

Juliška ! — je mrmrao i ženi v obráz poglédne — kak vidí, da ga žena nemára, pred njo poklekne i jo tak prosi : Juliška . . . Odpústi mi . . . Ne povrži me . . . Hodi domo, nigdár več se to nezgodí.

No, ka si tak nafúcnjena, odpústi njemi — tak de tomí konec odpúščenje i nazádnje ta si pá dobriva, ali ka vragá ?

Šórga neboš pio edno kupico, včeraj sem z goric prineso ! . . . To máš, samo edno kupico, ka boš ležej odpúščenje proso.

Ne, ne, zdaj sem njoj oblúbo, da več nemo pio, zdaj nemrem. Oblúbo mo držo.

Roko njej ponúdiij, v štero se ženska močno obesi i obadvá vóstopita. Marelo mož odpré, ár deždž ide. Vóter nazerensko piše, blato je, ali njiva od bláženstva nika nevídita. Veséliva sta, da sta po ednom tjédni znovič vküper i da sta se tak gladko i nalehci vózmérita.

Človik se záto svádi, ka se naj lahko zmirij.

Erbija.

Eden večér — kak žé to navádo mà naša mladina. ne v krčmi nego pri baološi. vküper pridejo i si pogučavlejo. Eden ali drügi kakšo novino prinesè i to pripovedüje. ali pa politizerajo i se štükajo jeli dr Maček ali pa dr Korošec má prav i istino v denèšnjój politiki.

Za volo politike se večkrát med sebov tak posvädijo, da več tjédnov si negučijo.

Te večér kak ji tak več jeste vküper, eden med njimi začne pripovedávati. da z Amerike domo pride eden vaščan, ki je pred trideseti lejti v Ameriko odišo. Njegova sestra je dobila pismo, v kom piše. da je že stári grátao i zadosta pejnez má da si lahko domá edno hižico kúpi i z pejnez brez dela ino mantre živé tista lejta, ka ešče odzajaj má Z ednim jo oproso či jeste kakša hiža k odaji naj piše i on njej pošle pejneze, ka zanjega kúpi

Tak se tüdi zgodilo.

Za pár mesecov pride domo z velikimi Amerikanskimi kuferi elegantno oblečeni. Hižo, štero njemi je kúpila njegova sestra, renoverati dá i se nctri naseli. Cela vés ga za milionera držij. poštüjejo ga i vsaka hiša ga rada vidi. Živé šparavno, pejneze nemeče vö, ár tak právi :

Šparati se more tisto, ka človik z težkim delom zaslüži . . .

zdaj zná kelko pejnezi valäjo... Za to pa nede je na okno vö-lüčo

I lüdjè so njemi istino dáli.

Ali med lüdstvom se nájdejo takši, šteri vse to velko bogástvo nevörjejo i právijo :

Či bi pejdeze meo, te nebi tak trnok šparo. i bi večkrát v krčmo hodo — štero zdaj ne dela

Da bi tè nevörne Tomáše tüdi na svoj cio pridobo, se poskrbij s tem ka vsakši večér prve kak si doliléže. odpré svoj amerikanski kufer, vö z njega vzeme nazerensko dosta pejnez v papéraj. v zláti i srebri ino je na stol dene gde je začne č'teti Gda to dela fèranke na oknaj naràznok potégne. da vöni stojéči i na skrivoma glèdajoči naj bole vidijo i se osvedočiijo od njegovoga bogástva.

Kak to vidijo tisti, ki so v njegovom bogástvi nej vörvali dozda, potem ga tüdi poštüjejo i tak te stári postàne popolen bogátec, poštüvajoči v celój krajini.

Dén za dnévom ga gor pišče njemi neznána rodbina Se razmi, vsaki prinesé nikši šenk. piščance. kokoši. šunko i drüge dobrote.

Stári milioner — ár milionerovom héri stoji — lepo zahváli. Svojo rodbino lepo pogosti z čarnim krühom, z močzjom i z kakšim vinom.

Kak vidite — pravi — jaz sem že takši, moje življenje tak teče, jaz samo z takšim živim. To ka sem si vküper spravo, nebi rad nepotrebno tá meto na kakše luksošno delo. Pa kak vijdite den za dnévom starejši i slabejši gračujem. Eden den me samo mrtvoga nájdete. Po mojej smrti Vam králeski notáruš goriprehtë moj teštamáliš, v šterom sem se z nikoga nej spozábo, z niednoga nej, vsáki dobij tisto, ka njemi ide. Jaz sebov nemo neso, vse tú pústím. Zapravo pa túdi nemo, ár vidite ka šparam i to šparanje je samo za vás i ne za méne, da tak vsi več dobite.

Rodbina njemi vörje ino istino njemi dá. Záto pa túdi njemi eden bole kak drügi dvori z dobrimi falatami

Stári milioner pa živé, dobro se masti z prinešenimi falatami. Tak dobro njemi je nigdár nej šlo kak njemi zdaj ide. Má vsega povoli i zadosta.

Rodbina i erbijo čakajoči si pa mislijo :

Stári čuk, da bi te že vrág odneso kak nájprvle, ka bi tak mi hitrej i več erbali milijonov, na šteri zdaj sediš i nikom nika neščeš dati pred smrtjov.

Edno jütro pa ga mrtvoga nájdejo v posteli. Mogoče njemi so rávno masni falatje i dobro vino obškodili, štero so njemi erbijo čakajoči nosili i to ga je neslo tak hitro na drügi svejt

Po sprévodi rodbina vküper pride i z velikim intereseranjem glédajo, kak králeski notáruš odpré gori, te velki Amerikanski kufer, šteri je skorem nabito pun papérnatni, srebrni i zláti dolárov. Králevski notáruš zagrábi te zlatnjáke i srebrnjáke pa je na sto dene, ali glej čüdo tej zlatnjáki nedájo nikšega glása, kak štéč je na stol lüči . . . Kak bole poglédne, te vidi, ka bogme tej zlatnjáki i srebrnjáki so z deklina napravleni. Potém vözeme eden küp papérnatni dolárov ali tej so túdi na ednom kráji pravi dolárje na drügom pa prázen beli papér. Ka je to? Ka je to? spítavajo eden drügoga. Bornič to so reklámne cedele, njim razloži notáruš.

Zdaj napre vzeme teštamáliš kr. notáruš i njim vöprehtë stároga milionera slednje reči :

Čeden človik vsigdár zlehka živé z trüdov drügi lüdi i ki bi rad v lepi punčolaj hodo, naj neračuna na ednoge mrtveca punčole !

Janez Cvetič M. Sobota

TVORNICA PERILA

PRODAJA SAMO NA VELIKO!

Brezi dela.

Dnes d en telko l udi jeste brezi dela, ka bi je niti vk uper nej znao zra unat i eden nav aden  lovek.

T e nesre ni l udj e od v esi do v esi hodijo i prosijo podporo. Med temi so ni sterni manj acke i ne  ejeo trnok primati za delo. Ali jestejo t udi po tenj acke  teri, bi radi delali i ne dobijo dela.

Bimbajova milostiva, kak vu ograe ek pridejo, se vsigdar  emerijo, gda zagl ednejo pred gar azov stoj eji velki k up zeml e,  teroga je zidarski m ajster tam p usto, gda je gara o zidao.

Za gara o zidanja sta se pogodila z zid arom,  tero je t udi po  eno zozido. V pogodbo pa sta poz abila notri vz eti od vkraj spr avljanja z fundamenta v oskopano zemljo i tak je t e k up zeml e tam ostao.

Prij ateli Bimbajove milostive pr avijo: Telko brezposelni l udi jeste, ka se ji  lovek celi d en nemre re iti, eden odide, dr ugi pride. Naj proba ednomi ali dr ugomi dati, pa jo  e vkraj spr avijo.

Boug je ka tigaj, t e brezi dela, z temi sem  e t udi probala, ali ka mislite? . . . Eden nema lopate, dr ugi talig, tretji pa mi je pravo, ka? delati! Vi mi telko nemrete pl acati, kak jas zg ubim v tom vrejmeni, vu  terom bi z tov zemlov bio zaposleni. Idem od hi e do hi e, pa skorom pri vsakoj hi i dobim frtao, pou, pa t udi celi dinar i mislite si, kelko hi i jas dn evno obhodim? jesti t udi mam,  i je vro e, si lahko v senci po ivam i tak brezi mantr anja  iv em kak vti i v zr aki.

Z ednim voznikom sem se pog ajala, da bi v o z ograe eka zvozo, ali p esto din arov je proso.

Ka bi se nebi  emerila, sprotolejtje je t u, ograe ek bi rada

vr ed vz ela i za volo toga k upa zeml e nemrem.

Gda se tak Bimbajova milostiva  emerijo, ide mimo carinski sluga i njemi kri ij:

Gospod Bunko ote, ote malo esi. Bunko v ograe ek stopi.

Prosim V as, gospod Bunko, nebi mi znali spraviti ednoga po tennoga  loveka,  teri bi mi t e k up zeml e vkraj spravo?

Bunko pogl edne k up,  erc ava ograe ek, vidi, ka so po ograe eki t u pa tam m ale grabe i pr avi:

Milostiva, to zemljo ne trbej vkraj spr avlati, to bi precu ko talo. Bog e de ograe ek zrigolerati i v t e grabice t e k up zeml e zplanerati. Kopati ga itak morete dati,  i mislite kaj notri saditi!

Ka mislite, na kelko bi to pri lo?

Bunko gl eda,  erc ava, ra una, kak kak i strokovni kubiku .

Okolik tristo din arov.

Bi mi lahko spravili  loveka?

Lehko.

Tak, t e v as pa prosim, naj pride v asai v tro.

Bunko se zasm ej . Ne je zobstom diplomatiku  carinski  lovek — vremen   e dobiti.

V tro v asik je ne mogo e, ali gl as njemi dam, pa  i je g der v deli, te v asik nemre priti, ali do sobote poldn eva zagv u no.

Na dobro, pa naj bode do sobote poldn eva,  r zad e ara odpot ujem. Tak de r avnok dobro, da te as ne bom dom a, doke  ograe ek nede vr edi.

Z delom sta se zglijala. Bunko kak v kancelajo pride, vzeme pero pa pap er, na stol se nasloni i za ne pisati domo svojemi  orgi:

. . . Zdaj pa, odk ec kolik za  eleznico peneze si spravi, pa kak pismo v roke dobi , v asi od i, tak

da najkesej v soboto gojldno boš tū. Dobiš tristo dinarsko delo, si me razmo?

V soboto gojldno se šōrga notri postāvī. Gvant, šteroga oblečenoga mā, je negda svejta ešče Ferenc Joška slūžo, šogor ga je osemnajstoga leta domo z bojne prineso, razčesani, krpa na krpi, se vīdi, da šōrgi slabo ide.

Obadvā ideta Bimbovoj milostivī, štera njivaj je že čakala.

Bunko tak guči z šōrgom, kak da bi nepoznāni bio i njemi prāvī:

Poglednite prijātel tē kūp zemlé, tē ogrāček, šteroga te regulejrali i z zemlov zplanerali. Ka bi prosili za to delo?

Šōrga — kak sta si to že naprej zgučala — prosī štiristo dinārov.

Bunko se na njega obrēgne:

Štiristo? Ne vās je sram, da nimate dela i tak dosta vūpate prositi za delo, z šterim ste lahko v pār dnévaj zgotovleni.

Šōrga na oči vzeme tē kūp zemlé, ogrāček okoulik obhodi, šercāva i z glavov sé pa tā miga, kluma. Nazāj pride, gde milostiva i Bunko stojita i prāvī.

Naj bo! Delao bom i pošteno oprāvīm to delo, tak ka či do kaj notri sadili, tisto tūdi zrastē.

Tak so se zglijali za tristo dinarov. Z delom se začne v pondelek i do sobote more gotovo biti. Ár v tom vremeni nikoga nede doma pri hiši.

Šogora odideta, eden domo, drūgi pa v sosedno vés k sestri, štero je žē pār lejti ne vīdo. V nedelo pri njoj ostāne, v pondelek pa začne z delom.

Bunko v nedelo rano stāne i si premišlāva, ka de dnes delao? Kama de šou? Naednok njemi samo na pamet pride, da bi dobro bilo malo telovāditi. Vzeme lopato, motiko, talige i s tēm ide proti Bimbajovomi ogrāčeki. Na poti se nājde z poštar Jakobom, šteri ga pita:

Kama, kama sosid?

Idem pejnzeze kopat — odgovori. Nebi šli pomāgat?

Ote.

Jakob nevōrje v pejnzeze kopanji, ali da sta si dobriva prijātela, on tūdi vzeme lopato, motiko i talige pa vkūper ideta v Bimbajov ogrāček.

Na poti raztolmači Jakobi, da je to delo šōrga gor vzeo, ali njima zāto tūdi nede škodilo, čē ta se malo telovādila z zemlov. Kak de glēdao, gda de delo oprāvleno vīdo! To de hec!

Začneta delati. Či duže bole, obadvā sta z páverske hiše domā. Vidlo se njima je polsko delo, šteromi sta navajeniva bilā. Zdaj sta že dugo ne mela lopate pa motike v rokaj. Boug njima je uradniško slūžbo dao i gospodski krūh, šteroga brez teškoga dela zaprāvlatā.

Okolik prve gūžine Jakob prāvī:

Znāš sosid, dājva si prīnesti z krčmé vsaki eden pār vēršlinov i kriglin šōra, da de nama delo bole šlo!

Tak sta napravila.

I dale delata.

V tōrmi poudné zvoni; ženske edna k ovoj bēzij svojega iskat. Nindrig njivaj nega. V oštariji tūdi ne, gdē sta tak v nedelo predpou-

dněvom. Zdaj Bunkovoj na pamet pride, da je mož vgojčno nikaj razlagao, kakši hec bi to bio, či bi šörğa v pondelek to delo oprávljeno najšao.

Obedvej ideta v Bimbajov ográček i se začneta kregati z možama :

Jeli sta odnorela, ali ka vama je, da niti na obet ne prideta.

Nej sta šla. Ženski sta njima mogle obid tá prinesti. Komaj sta pojela i sta že dale začnola z delom. Ne sta samo navádnno delala, nego sta virtuš napravila, ka do večara celi ográček zplanerata.

Že so te prve zvezde na nebo prišle, gda sta dokončala delo.

Tak sta trúdniva bilá, ka sta komaj gučala. Proti domi držéčiva Bunko právi :

Hej, trnok de glédo šörğa v pondelek.

Domá večérjo oprávlita, vsaki si je pol litra domo dao prinesti, po šterom deli zaspita kak bunda.

V gojčno je šörğa že rano od sestree odišo, ka ob sedmi začne z delom. Idoč v mišlenji pred sebov vidi tisti kúp zemlé i začne računati. Štiri-pol dni de s tem delom gotov i v soboto večér na nedelo de že znovič domá z tristo dinarami.

Kak v Bimbojov ográček stopi — je malo falilo, ka je nej omedlo, tak se prestrahšo.

Ne vörje, ka vidi. Po ográdčeki okolik ide. Je to mogoče? Ka se je tú zgodilo?

Dvej prigišči vkúper pouči, šterivi tak počite, kak da bi z púkšov strejlo. Kak tak sam na srejdí ográdčeka stoji, v staranji skričij na glas :

No glej ga! Nej so mi pred nosom fkradnoli to malo delo!

Ka zdaj bode? Kak mo se zdaj domo pelo? I kak dam nazáj pejneze, štere sem dobo od gospodskoga frizera Cukija, z šterim je ešče v bojni slúžo vkúper. On je fúrer bio, gospod Cuki pa kaprol. Og téc je ostalo njihovo prijateljstvo.

Šörğa, ka si naj začne, ide k Bunki i se njemi začne tožiti, ka se je zgodilo z njegovim delom.

Bunko se nemre zadržati i njemi smeh vujde i právi :

Da bi ga devla vudrila — što je to mogo biti?

Ka znam jaz, telko jih zdaj brez dela, ka bi z njimi štúke podlago. Da bi ga strejla vudrila.

Pomali, ne kriči telko — erčé Bunko — zná se dejte zbúdit i te de ešče tisto bréčalo.

Kak nebi regúlo. Lehko je tebi, šteri sí gospod, maš vsaki mejsec svojo gvúšno pláčo, ali jaz!

Bunko ga duže nej šteo za nos vlečti:

Esé posluhšaj šörğa! To delo ti je nišče nej vkradno. Miva z mojim prijátelom Jakobom — vej ga pa poznaš — sva včera j eden hec napravila. To máš tristo dinarov, ti si nika nej zgúbo.

Ka tristo dinarov! Jaz ne kričim za pejnec volo! Menè ne bolijo tristo dinarov. Ka mislita vúva, ka sem jaz samo takši njápíc, šteri delati nevej i nemre. Za takšega cotaša držijta vúva mené? Mislita ka bi jaz to delo nej mogo oprávliti, jaz šteri sam že tri mesece nej meo v rokaj lopate. Tak mislita, ka sta mi s tem dobro napravila? Jaz delati ščem!

V goricaj.

Mikola Števan z svojov ženov i z jedinov hčerjov v gospocki goricaj delajo. Pomali delajo. Lastnik tej gorice se váraši držij i váraš je daleč odtéc, i z váraša esé v gorice ne vijdi. Pa či glih je tū, té je tūdi dober gospod, ki rad poslúhša ka si delavci gučijo. Tak misli, da tej njegoví delavci, šteri celi tjedn trnok delajo, zdaj da je on tū naj sí malo počínějo, telko da si med delom kaj pogučijo.

Věžejo z rafijov, vsáki okolik sěbe má rafijo zasúkano i tak po ednom doj z sěbe vlečě i trst věže.

Mikola stáne.

Čúješ!

Žena je v drúgom rédí nej daleč od njega :

Ka je ?

Čúo sem, ka de Škrilecova vanceriya prázna.

Nemogoče! — skrčij ženska, — delo pústij i tak gléda na možá, v rokě vzeme eden list i toga začne pomali trgati.

Što je pravo ?

Čúo sem, ka more zdajšni vancar oditi.

Oditi? — pa zakaj, tak dobro mesto tam povrěti ?

Vō so ga djáli.

Vō! — se čúdúje žena i trnok na možá gléda i si globoko odehne, tak da bi štela praviti :

Pa glejte za to vanceriyo, idte k gospodí, idte kak nájprvle, kak bi što drúgi prevzeo.

Takše vancarije tū okolik nega.

Či ne zamúdimo, gvúšno jo nam dájo. Našo Pepiko radi májo, Pepika po nedelaj tak pomága pri Škrilecovi kelnáríti, ár Škrilecovi májo dobro idočo krčmo i tak vsáko nedelo núcajo pomoč.

Deněšnji dén je jáko lepi, sunce sija, vročina je. V goricaj se listje zeléno i plávo svejti, grozdjeki méhki gračújejo, trst je visiko zrásno, obrezati de ga trbelo i esče ednok poškropiti potém, do brátve de delo počivalo. Škoda . . . do segamao smo zmérom meli delo. Gorično delo je lahko, v goricaj med trstjem delavec lahko stoji, ne njemi trbej z celov močjov delati, kak kakše drúgo delo. — Človik v gojčno ob osmi začne delati, ob deseti má pou vōre časa za júžino, poudné edno vōro, od trétje do pou štrte pá júžina, ob peti je pa že feirant. Zmes med tén delom si pa tūdi človik lahko počiva. Tjedn okoli pride i v nedelo za celo tjedensko delo dobijo od gospoda pláčo.

Mikola Števan i njegova žena sta že stárviva, za žmetno delo sta žé tak več ne. Ali záto itak gde delata njidvaj radi májo, radi njiva májo za volo Pepike, Pepika dela, dela za tri lúdi, ka stárviva zamúdita, to se ne pozna, ár Pepika to vse notri prinesé. Z dvōma rédoma je naprej. Ona naprávi dvá redá, ka teva stárviva ednoga.

Kre goric ide Récek i se pokloni :

Dobro vam Boug daj.

Boug daj Boug.

Kama pa ideš? — ga pita Mikola.
V gorice.

Škrilecove?

Škrilecove.

Istina, ka de té vaš vancar dale
sou?

Dale.

Ka je pa bilou?

Nevém, od gospoda sem čio, ka
so njemi odpovedali za volo...

Ali tak... Več taborov je gori
piso kak je pa meo.

Tak nikak.

Pa žé májo drúgoga?

Ešče ne.

Gda prido gospod vō?

V soboto zadvečara i do pon-
delka tū ostánejo.

Máte puno?

Lepo je, i vdiljec po goricaj po-
glédne. Gizdávi je, ka so gorice
tak pune, ár ji je on obdelao.

Sosid dale ide, Mikola si pa ešče
ednok pipo nakláči, nažgé i tak
začne dale z delom.

Ti samo zmérom gučiš i stojíš —
muvi ženska.

Pūsti, pūsti, človek se more in-
formerati, zdaj že znam, zakaj so
Vancara odpūstili. Pri drúgi je de-
lao i tabor je domá tūdi gor pisao.
Na té švindlin pa so gor prišli.

Pa to je ne švindlin! To je sa-
mo delavnoga človeka dvojni za-
slúžek.

V tōrmi vōra dvanájst bije.

V tom megnenji v goricaj delo
stáne. Mikola vō z réda stopi i
kričij!

Pepica! Poudné je, fajrant!

Pepika prvle vréd vzeme tisti trst,
šteroga je vézala i tak pūsti delo.

Ženska vzeme iz korbla lepi beli
krūh, mládi česnek i lūk.

Gdé pa ti hodiš, — právi oča
Pepiki — ka si nigdár ne za cajta
pri obedí.

Pepika se zasmejé.

Delo nemrem tak na pou oprá-
veno pūstiti, kak cigánji.

Pri materi sí doli séde.

Mati njej vreže falat krūha i njej
ga dá z edním lúkom.

Pepika naprej vzeme eden paket,
ga razvéže i nikaj žnjega vzeme.
Oča radovedno gléda. Pepika te
nájvékši falat oči dá, drúgoga ma-
teri, toga nájménšoga pa obdržij za
sébe.

Oča naprej vzemejo nož i po mali
začnejo krūh, lūk i meso rezati.

Gdé si pa že pá bila snoči?

Pri Škrilecovi.

Pri Škrilecovi?

Tam.

Ka ste delali?

Pepika se zasmejé.

Tam je dosta dela. Pomágala sem
gospej.

Gospej?

Gospej.

Je gospá nika ne právla?

Aj, vam nanč ne vūpam praviti.
Vancar odide i mí bi se lahko tá
odselili. To je dobra vancerija, sa-
mo pošteni more bití, što ščé tam
slúžiti. V toj vanceriji lahko drži 4
govenske živine, pa tri ali štiri svinj.
Orátke zemlé je dvá plūga, več
trávníkov, sadovnják i z goric vse
tráva. Dnévno šest dinarov pláčajo
gda se dela.

Oča so tihi i si premišlavajo, kak
dobro bi bilo meti že ednok takšo

stálno vancarijo.

Oča naj idejo k gospodi, da se pogodita.

So gospá pravli? — pita mati.

Pa samo oča? Ka pa jaz? . . .

Od mené je nej bio guč?

Od Vás mati . . . Túdi!

Ka pa moje dete?

Ah, bogše či nepovém.

Li povej, naj znam.

Ka ste Vi že prej stári . . . Od Vás že prej nemrejo dosta haska čakati. Ali vej sem pa jaz mláda, sem právla, mesto Vás mo jas delala.

Mater skúze pobijejo. Ona je že več nišče. Od njé že več nika nečákajo, ár je stára, njéno delo že več vrejdnosti nema . . .

Jaz pa vsáko gojldno, prvie kak bi v gorice šlj, rávno tak po fájronti morem gospej pomáhati v kühnji.

Znájo! prokletno. — Erčé oča.

Vej je pa to vse edno oča, tak je dobro, da domá nemo jela, tam pa dobim vsáki den meso.

Krv z človeka scécati.

To meso so túdi gospá dáli, da naj z sebov vzemem, dobro bode za obed — so pravli.

Oča je dokončao z obedom. Mati i hči ešče jejta.

Pepika — právi oča — eto máš ednoga kováča, idi prek i prinesi eden liter.

Pepika gorskoči, vzeme glaž ino kováča i že bežij po vino. Po poti razmišláva i računa, kak dobro de v toj vanceriji, kak de ona vse lepo notri zriktala.

Mikola si v senco léže, pod glavo kaput dne i si tak premišláva. Kak dobro de v vancariji, rédno delo i vsakšo nedelo rédno plačilo, tak si — gda pejneze dobij, vsigdár lehko privošči guláš ali pečenko i pol litra vina.

Pepika se vrne z litrom. Oči najáj dà z kováča štiri dinare.

Ka je to? . . . šest dinarov eden liter vina? . . . v krčmi pod vejov? Či bi to rédna krčma bila, té nonč nebi bilo drágo.

Glaž na vüsta dne, potégne ednok, potégne dvakrat i či bi ešče ob tretjim potégno, glaž bi prázen bio, té ostánek ponúdi ženi i hčeri. Za pét minut že frče, globoko zaspij. Po obedi je blájženo spánje.

Zakaj nebi spao? Dobro se najo, dobro se nápio. Dúšno vejst má méрно. Vancarijo dobij . . . dobro vancarijo.

Reumatizem, giht i išijas Reumatizem se pojavlja v obliki bolnoga stézanja mišic na gotovi krájaj teja nastáne največkrat za vojo prehlajenjá. Giht nastáne návodno zavolo preobilnega vživanja beljákovin, posebno mesá, kak túdi zavolo prekmérnoga vživanja alkohola. Giht se pojavlja v obliki oteklín na sklepi rok i nog, na koléni, vühaj i na prstaj. Išijas pa je bolno vnetje bočnoga živca. Reumatizem je jáko razširjena lúdska bolezen i se tem bole razširja, ár bolniki ne posvečajo zadosta pažnje prvím bolezenskim pojavom, šteri pogosto že po nekolikó tednih znova prenehajo. Vendar se pa bolezen vsigdár znova povrne, postáne vsigdár hújša i napádne túdi srcé. Zdravljenje: Vgojldno ali večer trbej spiti šalico „Planika“ teja. Hrána ne smej býti dražeča, malo i samo lehko prebavilao meso, kak najmenje alkohola, mnogo zelenjave i sádja, bolne telovne kraje trbej meti vsigdár na toplom.

Rizmanova kriva pot.

Rizmanov Števan z D. Lendave ide ednok v Čakovec, gde je meo več féle dela zvršiti. Ár je pa eden dén nej mogočo vse skončati, je na noč túdi tam ostao. Ka si náj začne siromák sam v Čakovci.

Kak tak se pa tá hodi po vilicaj se pri ednok kúkli spozna z lejpov mládov čakovčankov Milikov, ki je pripravljena bila na to, ka de skoz noči veselila Števana i posluhšala njegovo dvorjenjé. Tak se je túdi zgodilo.

«Na drugi dén po končanom deli Števan domo ide k svojoj dobroj ženi, šteroj vse razloží, ka je napravo i ka je kúpo, ali od Milike je ni rejči nej pravo.

Kak spij Števan prvo noč po skončanom čakovskom veselji v domačoj posteli, se njemi je tak močno senjalo od Milike, ka je v sne močno zakričo "Milika, oh Milika".

Števanova dobra žena se na to kričanje prebúdi. Prestrahšena dregne Števana med rébra i njemi právi:

Že pét lejt sva oženjeniva pa si ešče nigdár ne v sne gučao, zdaj pa naednok glasno senjaš. Što pa jeste tista Milika?

Ah, drága moja žena, nikaj slaboga si ne misli. Bio sem v Čakovci pri ednom mojem prijáteli, on má lejpe konje, pa trnok se mi je povidla kobilica Milika. Vej pa znaš, ka me konji preveč interese-rajo.

Žena se je s tem gučom zadovolila i sta obadvá nazáj zaspála.

Za pár dni, kak Števan domo pride, ga žena z čemernim obrázom sprejéla erkoč:

Zmisli si Števan, tista lejpa kobilica z Čakovca ti je pisala...

Notri poslo: **V. Koložvar**
Ivanovci 45.

Pri njémom grobi.

Že je dvej leti i pár mesecov,
Od tistec, ka si v zemli i ne zmenov.
Odišla si i povrgla si me,
Kak štěč se žalostim, zopstom mi je.

Lúbézen do té, me k tebi vlečé,
Či bi mogo, bi te vzeo vó zemlé,
Da bi vu lúbézni dale živela
I obá blájženi žitek mela.

Ali usoda je nači ščela,
Za trpenje se je poskrbela,
Že je dvej leti i pár mesecov,
Ka trpim, ár si vu zemli i ne z menov.

Negda sem se samo z tebov brigo,
Tvoj kep sem med svetli zvezdaj vido,
Ti si mi bila svéta nebésa.
Štero je pokrila siva néba.

Gor te več neiščem, gor ne glédam,
Ár znam, da si tú doli i ne tam,
Tam te več viditi sreče nem' meo,
Záto sem se od sunca, zvezd vkraj vzeo.

Znam, vu zemli si, tú máš zdaj počitek.
Znam, da tú čakaš na novi žitek,
Znam, da na sodni dén se prebúdiš,
Od angelski trompet, či glij zdaj spiš.

TALÁNYI FRANC.

Bolezni jeter i žuča.

Jetra imenujemo veliko žlezo, ki leži na desnoj strani človeškega drobovja. Jetra proizvajajo žuč, to je zelenkasto žuto, grenko tekočino, ki se nabera na žučnem mehurju: od tu se zleva v tenko črevo i je za prebavo največje važnosti. Zavolo toga pride zavolo obolenja jeter, bolezni žuča, žučnih kamnov (ki povzročajo hude bolečine) vsikdár do žmetnih prebavnih motenj, zaprtja, splošne telovne slabosti, lenivosti črevesja, oslabenja, a dostakrát tudi do zlatence, žute kože, pluvanjanja i pomenkanja apetita.

Zdravljenje: Ednok dnevno je piti „Planinka“ tej, ki zavolo vsebujućega natrija pospešuje tvorjenje zdravi želodčni sokov, vzdržuje krv lahko tekočo i hrani rdeća krvna telesa. V glavnom se trbej hrániti z zelenjavov i sadom, pijé se naj sédeno mleko, ogibati pa se trbej vsej žmetnih jestvin, kakti mesá, jajc, maščobe, ostrih začimb i alkohola.

IZ VNOGIH POROČIL OD USPEHA:

Gospod M. V., 35 let star, je več mesečov betéguao na težki koliki žučnih kamnov, bño je preveć slab i sñhi. Zavolo štirikedenskoga zdravljenja z „Planinka“ tejom, kak tudi hranjenje s pinjenim mlekom i rastlinskov hránov so henjale bolečine, dobo je zdravo prebávo i se je tudi telovno zelo okrepio.

Težkoće v prehodni letaj.

Pri ženskej med 45 i 50 letom se pokáže živo zavolo prestanka spolni funkcij vnoge telovne teškoće. V tej prehodni letaj postáne menstruacija nerédna, zvezana večkrát s krći i bolećinami v kríži. Vćási nastopi navál krvi v obraz i šinjek, vćási zvezano z migreno, zvonjenjom v vñjaj, slabostmi, vroćico, napádi omedlevice i nespećnostjov. Vnoge ženske se zaćenjavo v prehodni letaj debeliti i trpijo na prebavni motnjaj.

Zdravljenje: Da se ženske obvarjejo nervoznih funkcionalnih motenj, krčov, navolov migrene i nespećnosti, je odlično sredstvo „Planinka“ tej, šteroga naj se pijé dnevno 1-2 šallci. Z tém se istočasno pospešuje delúvanje črevesja i se ženska na ta naćin lahko obvarje prekmérnoga nabéranja maščobe.

IZ VNOGIH POROČIL OD USPEHA:

Gospa M. H., 49 let stara, je mela na vsaka 2-3 mesečov menstruacije z moćnimi krći i bolećinami v kríži. Za ćasa menstruacije se je tudi pokázo navál krvi i migrena i se je začnola debeliti. Po osemťjedenskom núcanju „Planinka“ teja so henjale bolećine i debelenje je začnolo popúšćati.

Brezpláćno poućno knjižico pošle Vam na zahtevanje:

Apoteka Mr. BAHOVEC, Ljubljana.

Reg. S. 529/36

Arterioskleroza.

Povapnenje žil se imenuje pojav, ko zaćenjavo vóznicane krvne žile postajati trde, krhke i neelastične. Tak se more srcé vsikgdár bole napnoiti, da zamore krv poganjati skoz žil. Či je proces že telko napredúvo, lahko krhke žile (arterije) tudi počijo. Ta pojav se zove kap.

Vzroki povapnenja žil so različni: slaba sestava krvi, motnje v prebavi, zaprtje, prekmérno vživanje alkohola, razćemeritvi krvi zavolo soćne kisline. Vsporedni pojavi so: omotica, srćna slabost, obtrúdenost, otrpnenje rok i nog, glávobol i motnje pri hoji.

Zdravljenje: Paziti se more na lahko i rédno čišćenje, štero se dosegne z dnevnim pitjem 1-2 šallci „Planinka“ teja, štero vrdvzeme čišćenje. Priporoća se lahka hrána. Omejiti pa se trbej kak najveć v vživanju alkohola i v kajenju. Potrebno se je dosta gibati na friškom lúfti i koupati se.

Debelost.

Tolstost ne naprávi ćloveka samo nelejpoća, neudobnoća, okornoga i starejšoga vóvidenja, nego je večkrát tudi zrok i povod vnoGIH betégov kakti: motenj v prebavi, ženski betégov, izostanka menstruacije, povékšanoga krvnoga pritiska i nagne k kapi (mrtvoudu). Nesmi se núćati radikalnih sredstev za hñjšanje, ár one slabijo ćelo tejo i srcé.

Zdravljenje: Da bi se ćlovik rešo prekomérne mašti, trbej pospešiti izmežno snovi vrdvzěti čišćenje na te naćin, da se spijé dnevno 1-2 šallci „Planinka“ teja. Vno go se trbej gibati i vzdržati se soćne hrane, posebno pa preveć sladkarj, cukra i šóra. Priporoća se pa zelenjava i sádjé.

Pri šteri betégal se je pokázo „Planinka“ teje Mr. Bahovec zdravljen?

Pri obolenju želodca, betegi jéter i žuča, betezni i manjarni čreva, hemoroidi (zlati žil) debelosti, ledvićni betégal, reumatizmi, gihti i lišaji, pri glávoboleznaj i migrenaj, pri ženski betégal i težavaj za menstruacije, težkoćaj v prehodni letaj, pri povapnenju žil (arteriosklerozi) i pri kožni betégal.

Zahtevajte v apotekaj izrećno „Planinka“ teje Mr. Bahovec. Velki paket Din 20.-, poloćni Din 12.-

Šimlna cejna.

Jánoš vért je na senji za osemsto dinárov odo svojega konja. Té škrléči stári kupec Kohn ga je kúpo, ali prvlé se je skorom celi predpoldnévom priségao, da je konj ni pare več nej vreden od osemsto dinárov i náj slejpi gráta či on koga misli znoriti. Jánoš vért je čakao do poldnéva, ár ga pa ničé za dragše nej šteo kúpiti, vzemši ednoga cigána, ki je devétsto din. obečao za konja, ali samo polovico šteo doli pláčati, ovo te dá, gda svojoga odá. Záto ga je ráj odao Kohni za osemsto dinárov.

Kohn vöpláča osemsto dinárov Jánoš vérti i za pét minut ga je že dale odao za devétsto dinárov, i glej kakšo srečo má té Kohn, nonč je nej oslepno od toga dela. I kak se je . . . No ali njájmo, takši je kšeft.

Ali či tak vzememo nonč nej je tú bila falinga. Vej kmetje túdi nejdó po kakšo huncfutarijo k sosidi. Jánoš vért je zadovolen bio z kšeftom. Vej da de kúpec dvá dni plodo Šimlna, te de že kapalo vseféle áldovov na Khonovo glavo . . . Právím, okolik kúpčije nej bilo nikše falinge. Falinga se je tam začnola, gda je Jánoš vért notri mašerao v Slavičovo oštarijo, z tis-tím dobrím nakanenjóm, ka si notri vzeme pol litra i po tem de domo šo. Ja, to je vse lepo bilo vözmišleno, samo kak notri stopi v oštarijo, v velkój sobi na konci tam se zelenio kaput Miška kumo, ki je bio po meštiriji vpokojeni logár i Jánoš vérti krstni kuma. Pred njim na stoli je že celi kúp prázni pivski glažov tužno stalo.

Hej, njegovega ábela tomi púklavomí svejti, Jánoš kuma! — razprestré na obinjenost roké Miška — Ese, ese kuma!

Vkúp se sédeta. Miška právi, ka je dvej krmlenivi svinji odao na senji i ár žijao je notri stopo na glaž pive, dosegama samo dvajset glažov sprázno.

— Vrág to pivo, nonč jo rad ne pijém!

Te sta že vino pilá, cigánje so njima igrali i proti polnoči je tekao čas, gda je Miškova žena notri stopila v oštarijo i nej rávno z nájlepšim obrázom šla proti stoli — Miška je rávno edno betyársko noto popejvao, ka prej:

Stári betyár v šumi leži

I na nébi zvezde brodi

To je preveč lepa nota i na konci se dá visiko goripotégnoti. Človik komaj čáka, da naj tá pride . . . zvezde brohohodii . . . Miška je rávno tú držao, gda je zavárao svojo polovico. Kak je zagledo Miška kuma svojo ženo, tak da bi njemi z nožóm štoj vkraj vrezao glás i zamuknjeno je tihi postao. Stoji i stranijski gléda svojo ženo, rávnotak žena stoji na sredi srtéla na gležni sklajenimi rokámi i z blisčécimi očámi. Cigánje túdi tihi postánejo. Tihoča grátala takša, da je lahko čúo kak müha brnij. Jánoš vért se ese pa tá kréta, z rokámi séga proti njej. Tak je mislo, ka gučij túdi k njej, ka tak pa etak drága botra, ali glás njemi nikak nazáj šo po guti i se razsipao v prsaj. I te čüje, ka botra samo telko právi z ednim ročnim zamahom:

Marš, domo!

Miška kuma je z notri potéggnjem šinjekom, z bridkim smehlajóm po tihoma šútao proti dveram pred ženov. Žena ga vse do dvér spre-vájala, tam se obrnola proti Jánoš vérti i cigánjom, ostro je vdiljek poglédnola, potém vöščuknola na

dveri. Te se je Jánoš vért gorik zdigno.

Hej . . . hej . . . izé . . . Botra !

Ali te so cigánje v drúgo noto začnoli i ár je botra nikaj nej odgovorila, je Jánoš na sredo na srteo skočo, edno roko je k glavej stisno, drúgo na ledavjé :

Ihhihahaj, čuhhahaj ! . . . Igrajte ! Sam bom pio jaz dale ! Pokážem jaz, što je dečko v krčmi.

Že je visíko gori bilo sunce, gda se je Jánoš vért proti domi idoč dolí seo pri ednoj grabi i si nebesko začne kučti glavo i grliti sam svoj gut :

Ej, da sem pa božen človek jaz ! Vrág je na répi odneso Šimlnovo cejno ! Hej, haj, grom vdari takši gut ! Gde mam biček, da ga vovrežem, bogme ga vrežem ! ?

Sreča, ka je nej najšao bička, či rávno je vse žebke vözobrnó. Mesto toga je vkúper spobrao po žebkaj tridvajseti dinárov. Telko je ostalo z osmi stotákov. Nej konja, nej pejnez ! Kak se naj zdaj postávi domo ? Nonč misliti je nej dobro na to ! Žena njemi vözpústi oči. To bi ešče ta ménša falínga bila, ali nede jo sram ga tam povrdžti ! Lehko gléda za drúgov ženskov ! Či bi se to ob prvím zgodílo. Ali to je že trétjič ! Ne dugo je dvá žakla pšenice tá spopejvao, pred dvóma letoma pa edno teličko so spillj z kumami.

— Dober Bog ! . . . Zdaj ednok pogledni dolí na mené ! — si je zdehno.

V pamet njemi spáдне, ka je krčmár Miškove dvajst glažov pijve túdi njemi zračunao. Dvajst glažov pive, to že samo 200 dinárov. Hitro nazáj k kumi !

Nazáj se je napoto, ali samo pár stopájov je stopo, gda zavárao pri cestnom ovínki Miškovo ženo. Jánoš hitro notri skoči v grabo.

Botra ga nej vzéla napamet, ár se je tak paščila, ka se vse kadilo za njov. Ali Jánoš vérti se li tak vidlo kak da bi botra vsej preklinjala.

Kak je to že návadno v botrini, ka se kumi vídi botra, botri pa kuma. Jánoš vérti se túdi preveč vidla ta okrogla Miškova žena, ár lejpa je bila, to namesti trebej njáti, ali zdaj itak nejmáro či bi pred botro praščo eden gromski kamen tak, da bi jo samo sláp ségno, ka nebi mogla dale idti, kaj nej mogla njega pred ženov notri v pác namočiti, ár ka tá ide to je svéto. Glavo si tere na vsefelé lažáj, na takši denem, štero bi njemi žena vörvala, na priliko ka je dávek pláčao ali pa ka je v zadrugi ráto pláčao. Zobston je tú zé vse.

Od ceste na dobre tri lúčaje se je svejto plejnati tórem kaštela zemelskoga gospodára, od tistec na lejvo se je paslo níkelko konjov. Jánoš vérti nikaj blisne v pamet. Dobro je — si zmuvi — rešeno je poštenjé.

Hitro se je napoto proti kašteli. Ali záto nej tak, kak da bi šo konja kradnot.

Zemelski gospodár, s kem je Jánoš v Szombathelyi vkúper slúžo pri husáraj, je rávno pod velikim orehom ednoga vukečega psa včio, gda se je Jánoš vért njemi poklono.

Ka je Jánoš pajdáš ? — zové ga k sebi gospodár.

Hát bogme, velikoj nevoli sem jaz gospodne.

Gospodár vdíljek poglédne po Jánoš vérti.

Zamuknjeni si, zmuždženi si, povej mi fúčkar, nej si pio ti nico.

Rávno to je nevola, da bi mi vrág žéžgo vó moj gut. Odao sem konja, ceno sem pa tá spopejvao.

No pa te . . . Komi si dužen z odgovornostjov ? Bog ti naj dá na zdrávje !

Na pajdáš hodi z menov! Rávnó vino pretáčemo v peovnici, spij si ednopár kupic na to veliko žalost.

Z vküp potégnjenim šinjekom je mandigao Jánoš za gospodárom, v peovnici je na siloma pio, dokeč je gospodár pripovedávo od stári soldački časov, od bojne i od tistoga, da njemi je Jánoš bio edno leto pucer v Szombathelyi. Jánoš je samo z ednov vühov poslühšao tá, na tom si je premišlávo, kak naj naprej rukiva s prošnjov, štera je njemi v grabi prišla v pamet.

Zahválím vino gospodne, ali zvün toga bi edno poznízno prošno meo k njim, či bi bili tak dobri . . .

Jánoš sinek, pejneze me ne prosí, ár že mesece ni pare nemam!

Od penez ni guča!

No tak se te ešče lahko nikak pogájava!

Dajte mi gospodne ednoga konja — na porgo! Ceno njemi tak pomali doli pláčam. Neščem si familie mér gor zrášiti, prokléti gut! Či že pejnez nemam, dónok naj z konjom se postávím domo!

Zemelski gospodár je čeden človik bio, razmeti i dobroga srcà. I spomlo se je. Ednok, že dugo, v Szombathelyi . . . štirje konji z hintovon vréd . . . odišli so . . . Takša bridkoča ga obišla te, kak zdaj v Jánoši drče . . .

Jánoš brezi sedla sedéči na konji, z kertofekom ga ravna i tak šacao, brat brati je vrejden 1500 dinárov. Gospodár njemi tak pravo, ka te ga naj pláča gda de meo i telko kelko

ščé. Se pa tá se gible na konji, ár alkohol je ešče se hupkao v njem i gda se je pri kükli notri obrno proti hiši se je že na muklavó vó spopevao. Že ozdaléč je vido, ka pred hižov obadve ženski stojita, kak dve debelivi sraki edna k ovoj obrnjenive šlefečeta. Njegova žena je túdi že v svétešnjom oblečena. Za njim je štela iti. Trapkalup se nesé v dvorišče. S konja skočívši kričij :

Hej, Števek!

Mládi deček skoči vó z štale.

Ženi notri toga konja v štalo! Ali tak pazi nanjega kak na svoje oči, ár 1500 dinarov sem dao za njega. Na, botra, Vi ste že tú?! Čüdno? Da pa dobre nogé máte!

Notri se paščo v hišo. Poslúšao. Opázi ka se dve ženski kregata. Žena právi:

Ne razmim te Eva zakoj je bilo potrebno moje živce tak gorik zmejšati?

Ali moja dúša, za svet ne. Pilá sta i pilá sta, to je tak istina, kak jaz zdaj tú stojim. Ali nonč sem jaz ne za to prišla. Eto máš 200 dinarov. To za pivo pláčamo! Moj mož za drüge pejneze ne pijé. V gojldno je pravo krčmár, da je Jánoš vóplácao. Eto so pejnezi, vzemi!

Plácao je kodiš kumovo pivo — skoči vó Jánoš. — Nej sem plácao jaz ni pare. Vejím vse zemelski gospodár plácao. Zemelski gospodár je kvären, Evika, drága lepa botra.

Kak je túdi istina bila.

Od D. 59.- više, enoredne

Od
Din
120.-

ZAKAJ SO SREČNEJŠI TISTI LUDJE, ŠTERI IZNAJO I GRATI!

Zakaj so ešče deca bole
intelligentni, šteri igrajo?
Zato, ar veder i duševno
zadovoljen človek leži
prebrodi življenske tež-
koče, bistrejše misli, hitrej
zapopadne i ka pri svo-
jem lastivnom igranju
dosta toga pozabi, ka
drugim dela brigo.

Na krasni, lepo zveněči
glasbeni inštrumenti sve-
tovno znane fabrike glas-
bil Meinel & Herold so se
navčilli igrati nešteti od-
rasli i deca, celo stari
ludje brez vučitelja, s po-
močjov enostavni vučni
pisem. Knigica „Kak po-
stanem dober muzi-
kant“ da firma vsakomi
sploj šenki. Samo glas-
bilo dobite pri firmi
Meinel & Herold jako jal,
ar tu kupite zdraven iz
fabrike ali fab. skladišča.

Mandoline od Din 90.-

Od Din
2.580.—

Prek 30.000 uradno
potrjeni zahvalni pisem.

Ka vsi hvallijo,
zadovolji tidi Vas.

♯Klavir harm. od Din 790, gosli od D. 65, trompeta od D. 570, gitare od D. 128.

Tamburice od Din 60.-

Popuno garancijo

Vam da tvrdka za vsaki in-
štrument, šteroga dobite

8 dni na probo

Lehko se tudi vo menl.

Sploj brezplačno
dobite leplj ilustr. cenik od firme

Meinel & Herold

d. s. o. j. zal. tov. glasbil in harm.

Maribor, št. 257.

Ustne harm. od D. 7.50

Največka odpremnna hiša glasbil v Jugoslaviji! - Proste šenkani cenik i - Dobavljac odlični muzikantov i znani igre khorusov i

Jesensko vrejmen.

Cvetéčim rožam cvetje vejne,
Mrzlo piše vóter obri nás.
Prebližáva se konec leti,
I leto slobòd jemlé od nás.

Letna toplota se zgúbila,
Noči so hladne, tú je slána.
Friško listje žuto postáne,
Mrzla jesén se približáva.

Jesensko vrejmen vse obrné,
Sunce kesnej na nébo pride.
Štero nam slabo toploto dá,
I ranej za bregé odide.

Jesenski vóter fúčka, brije,
Kak s touпов brijitov veški brivec.
Gor i doj, sem tá premetáva,
Kak v krčmi glaže dober pivec.

Jesensko vrejmen je nej stálno,
Den za dnévom se premenjáva.
Ne držij rejč i svojo vórnost,
Ár je takše, kak svetska dáma.

TALÁNYI FRANC.

Drevje.

*Z srebrnim konjom je prišla zima,
Po dugoj cesti se megla kadij,
Za drva se vu logi pripravljajo,
Od sekanja drv. drevje smrt dobij.*

*Na od sláne globoko dihanje,
Sejra postáne zeléna tráva,
Na drevji zimski málar, listje tak,
Pisano pojárba, kak je páva.*

*Močen vóter drevje sem tá trousi,
Mraz brije drva pripravljajoče.
Vukovje v črejday lúdstvi grozijo.
Tak da se vsáki od straha jouče,*

*Za zánjni pozdráv visíko drevje,
Svoje veje prouči zvezdam držij.
Drva sekajoči žaga-sejka.
Tak, da v logi med drevjem vse brnij.*

*Slobòd vzeme od vandrajoči ftič,
Da bi zmrzávatí nej trbelo,
Siromákom — drevje méрно čáka na
Svojo smrt — sekojočo sekero*

Talányi Franc.

Občudüvanja i zavidanja vrejdní so lüdjé, šteri igrajo na kakši inštrument. Vsepo-vsédik so prilübleni i dobrodošli. Njihovo življenje je zavolo toga lepše, ár si lahko preženéjo z igranjem vsáko slabo volo i v pritiski njim slúži muzika tüdi kak zaslüžek. Tüdi Vi se lahko navčíte igrati brez vučítela vsáki inštrument. Svetovnoznaná tvrtka glasbil MEINEL & HEROLD dá svojim odjemálcem brezpláčna poučna písmá, s pomočjo katerih lahko igra tüdi dejte. Trbej-pá je posedovati glasbilo, štero je zvočno i čisto v tonu. Samo dobro glasbilo dá dobro glasbo. Takše glasbilo küpíte izredno poceni direktno iz tvornice odn. iz tvorniš-koga skladišča. MEINEL & HEROLD, Maribor št. 257. Zahtevajte brezpláčno ilustrirani cenik. Glasbilo je nájrprilubljenejšé darilo za odrasle ino deco.

Bernják.

Kosec brúsi koso. Gospod ga pázi i vidí, da koso brúšenjé má túdi svoje znánje. Kosec košiče kumes postávi, z levov rokouv primle koso, z právov pa kamen, šteroga na gosci po kosej vláči, nazádnje pa na dugo po cejloj kosej vleče i kosa je nabrúšena.

— Gospod: no, vi to lepo delate!

Kosec na gospoda poglédne i odgovori:

— To je delo ... Ne tákše, kak gda si gospodje za stole sédejo i klénckajo po literaj písálni mašinov, z šteri vó pride napisano pismo i odpošlejo nam pávrom, da naj telko i telko pláčamo, či ne, tak nam za štirinájset dni žakucijo pošlejo.

Gospod se zasmejé.

— Tak je — vsakšemi meštri je njegova meštrija nájžmetnejša.

Kosec začne kositi, tak da njemi kosa cvili: šic, šic i tráva že lepo v redáj leži. Kak kosec nazáj pride ga pita gospod:

Ka pa či gnezdo nájdete jo túdi doli pokosite?

— Tú v ogradžeki? — odgovori kosec na njega poglednovši — Tú néga gnezde.

— Té pa na trávniki, gda seno kosite!

— Seno! Seno nemre kositi, samo trávo. Seno té postáne, gda se tráva že posúšij.

Znam, znam, odgovorij gospod!

Kosec nadaljúje: Ne, gnezdo ne vrejžem doli, či jo vidim. Ali kak se tráva pokosij, tak je gnejzdo več túdi nej domovina ftiča, šteri si jo je zozido, ár srake i vrane zdaj nalahci nájdejo gnejzdo i tak njim tej čarni lúdjé odneséjo bilice.

Malo njemi je smej vujšo, gda je vrane za čarne lúdi povedo, mísléč, ka de gospod čemeren i je

včasi popravo svojo rejč z ednov pripovedkov.

Jestejo lúdjé, šteri se znájo preobrnti na ftiča, máčka v psa i na drúge stvaré. Či slobodno povém, ka sem čúo od mojega očó?

Li povejte, — erčé gospod.

Kosec na to koso gori postávi, se na njo nasloni i začne pripovedávati:

Edna jesén, kak so Bernjákovi ž njive, gde so sejali, kesno večér domo prišli, so na prekliti dveri odprejte najšli, v kúnji na ognjišči pa ednoga čarnoga psa, šteri poleg ognja sédi i se segrejva. Té pes trnok na milo gléda na Bernjákove, tak da bi si mislo: No, ka bo zdaj?

Ali kak Bernják zaglédnejo psa i njegove velke míle očí, právijo svojim lúdem:

Pústite ga, naj se segrejva i počiné, vidite, kak je trúdeo i nikoga ne bantúje. Malo večérje njemi dajte, mogoče de jo! Dveri pa pústimo odprejte, ka gda de šteo, te lahko odide.

Bernjákovi so si po oprávljenj večérji doli legli. Ali trdno zaspati je ne vüpo ni eden. Po pounoči, kak je vóra dvanájset odvdáрила, Bernják v kúnjo idejo i vidijo, da je psovi vremen minolo. Psa nega, odišo je. Dveri zapréjo i ženi právijo, da drúgi krát naj ne púšča odprejte dveri.

Na drúgo leto je velka sühša bila i za toga volo jáko slaba žétva. Lúdjé so niti za semen nej pripouvali. Kúpívati so mogli v drúgom kráji.

Naš Bernják so túdi naprégli dvá konja i so se odpelali v daléšnji kraj.

Kak se tak že daleč med polami pelajo, pride od edne hiže vó eden

človik. Bernjaka poglédne i z velikim čüdüvanjom právi:

Ka vás pa nosi v tom daléšnjom kráji?

Silje bi rad küpo. Pa túdi vremen žé proti večeri hodi, bi rad nindri nikšo krčmo najšo, gdé bi lahko prek nouči ostano.

To dnes žé več nete mogli dosegnoti. Krčma je od téc dvá dni hoda. Ali ne starajte se, hote z menov, pri meni je ešče za dvá konja prostora v štali.

Oh, hvála vam, hvála za vašo dobroto. I se z ceste proti hiši obrné.

Kak je že notri v dvorišči, vó pride gospodárova žena, štera vesélo sprejme nepričaküvanoga gosta i ga v hišo pela, gdé je prijétna top-lota bila.

Za eno malo se na stoli prijétno dišéča večérja kadij. Túdi vino je z kleti na stol prišlo. Na drúgi dén Bernják sloboud jemléjo od vertinje i gospodára, ali té jih ne pústijo dale.

V tákšem mrázi! Što je to vido, právi vért, pri nás máte zadosta jesti i piti, rávno tak túdi konji.

Bernják so tam ostanoli. Tréti večér, tak kak tam sedijo pri dobroj kaplici, pita vért:

No, prijátel, ešče me ne poznate?

Ne! Ne sem meo srečo z vami fkúper biti.

Ne? Jas sem pa z vami meo!

Pa to vam túdi posvedočim. Pri vás se najprve v preklit stopi i iz preklita ednako v kühnjó, na lejvo v to veliko hišo, na právo pa v to málo sobico pride.

V velkoj hiši máte dvej posteli, dvá omára, eden stol, obri stola velki lampaš. Ne je tak?

Bernják se samo čüdüjejo, ár je vse tak, kak je povedo. I tisti čas ste z brestovimi drvami kúřili.

Istina je.

Či me tak ne spoznate, ve me te včasi ovak spoznate.

Vért ide vó z hiše, za malo nazaj v sobo pride v kepi čarnoga psa.

Té pes je malo v sobi ostao potém vóodide.

Bernják glédajo i glédajo toga psa, naednok samo skričijo.

To je! To je tisti pes, šteri je pred pár lejтами prinas bio.

Za malo nazaj v sobo pride vért. Bernják zdaj právijo:

Toga čarnoga psa sem žé vido. To je tisti, kak je negda prinas bio.

Na to právi vért:

To sem jas. I začne gučati:

Té tisti fart, gda je té čaren pes privas hodo — to sem jaz bio — té me je naganjala edna od méne močnejša comprnica i da ešče dnes sem živ, mam zahvaliti tomí, ka je privas odprejto bilo i da sem v Vašo kühnjó lahko vujšo, kama je za menov ta stàra comprnica nej mogla, ár sem dveri za sebov doj-zápro.

Na to vóide i notri priletij edna čarna vrana, štera malo krakri po tom znovič vóodletij. Za tém eden nevarno glédajoči čuk se pokáže, šteri s klünom tak sejka, kak kakši drvár.

Kak znovič v človeškom kejpi vért v hišo pride erčé:

Vidite prijátel, to Vam povém: Hišne dveri ne pústite nigdar odprejta, ár človek nigdar nevej što pride notri. Zdaj ste túdi samo tak meli srečo, ka ste pravli: Dober pes je to, kak nemilo gléda i kak trúden je siromak, pústimo ga naj se segreje i počiné . . . Za to Vašo dobroto se Vam jaz zdaj zahválím stém, da Vam dam telko silja kelko bode na Vaše kola gori šlo i kelko do Vaši konji mogli pelati.

Gospod gléda toga kosca i si premišlavle:

Tem lúdem so takše pripovesti ešče dnesdén svéte i vŕvajoče. Kakši svejt kralúje v dúšaj navádnim lúdem? Da ešče dnesdén vŕjejo v vandrajóči dúši, v comprniji i čúdo-delaj.

Zdaj Vam pa jaz povém od toga Bernjaka — ercé gospod. Jaz sem túdi čio, kak se to z njim pripetilo:

Na drúgo leto v sprotoletje se je naš Bernjak šteo zahvaliti s čerešnjami, nabral je dosta čerešenj i je odpelal za zahvalo tomi comprnjaki. Prišo je do križopotja, ali hiše je nej mogo najti. Pitalo je, gde je tista hiša, kak je eti pa eti bila v zimí. Ali nišče je nej znal nika, da bi v tom kraji gda kakša hiša bila.

Kosec z čúduvanjom poslúhša gospoda, gospod nadalje guči :

Tista hiša, v šteroj je naš Bernjak bio pozimi i comprnjakova familia, jo je comprnjak samo tak zničesa napravil i gda je Bernjak odišo, je konec bilo túdi hiše.

Radevedno gléda kosca, ka de na to pravo ?

Mogoče — ercé kosec — to nevé. Ali ka je Bernjak živo i se to z njim zgodilo, to je istina, ár je on sam mojimi oči pripovedaval.

Gospod je prevedil, da to vŕvajočo pripovejst tomi navádnimi človeki z dúše vŕzbrisati je nemogoče. Takše vŕvanje z človeči dúš. vŕzbrise samo po dugom vejmeni evolucija.

Zlát v njivi.

Sam nevé stalno v šterom kráji je bilo, ár sem žé pozábo, ali to znam, ka sta prišla dva kmeta k sodniki. Prvi kmet začne praviti :

Kúpo sem od toga sosida njivo. Kak sem jo preoro, najšo sem v njej zlát. Zlát po pravici obdržati nemrem, ár sem kúpo samo zemlo.

Na to právi drúgi kmet : Túdi moj je nej, ár sem jaz odao zemlo sosedi z vsem, ka je bilo v njej.

Záto sva miva prišla k njim g. sodnik, naj nama povejo čidi je zlát ?

Sodnik si eden čas premišlávle potém právi :

Jaz tak znam, ka ti máš hčér, on pa sina, oženita jiva vkúp. Tak ti dáš sinovi, on pa hčéri zlát.

Pošteniva kmeta oblúbita, ka tak napravita. Šla sta domo i sta mládima razložila, kak delo stoji, šteriva sta privolila, da de tak dobro.

Obdržali so velko gostúvanje, na štero sem jaz túdi bio pozváni z ženov vréd. I ár je gostúvanje preveč vesélo bilo, záto sem jaz ešče dnes vsigdár veselí z svojov ženov.

Notri poslo : **Počič Ludvik**
Fokovci št. 33.

Lástni hasek vsákoga beležnika, šteri žele od nadúlosti ozdraviti, zahteva, da si naroči brezpláčno i poštnine prosto poučno knižico s slíkami i da se poslúži povsod poznáne jirme Puhlmann & Co., 440. Müggelstrasse 25-25a, štera že vnogo let obstoji. Pazite na oglás v našem kalendariji.

Té veliki magnet.

Lukmanov Ivan rávno pred trestimi letmi na té den pelao pred oltár Žůžko, svojo ženo. Na lepi, tope den se ozorilo. Žena je odprla okno. Z friškim lůftom je dišéčega sená saga prišle v hišo. Ženska je vōpoglédnola na dvorišče.

Velika oslica sená se je méhko razprestéralo pred hižov.

Žůžkino srcé je močno začnolo biti, sladki spomini so jo napadnoli, glédala je dišéče seno i kak gléda — Bog zná zakoj — ednok samo jo strašno želenje obišlo, da bi gori šla na oslico i tam ležála.

Mož je rávno te gori stano.

Štela njemi je nekaj praviti, ali premislila si je i nej právla nikaj.

Mož se gori oblecé, konča svojo rédno delo. Žena túdi. Želejnje za oslicov je pozábila med delom. Ali gda je okolik pol dnéva vōtríček znova v kůhnjo prineso sená diš, obrdřugim jo je obišlo to čudno pozelejnje.

Zakoj jo vlecé tak ta oslica!

Misli so se pomali zorile njej.

Žé se je napotila, ka lestvicoj postávi k oslici, ali rávno te je prišo domo mož z kolami.

Žůžkine oči so vesélo blisnole, kak je zavárala možá, pá njemi je níkaj štela praviti, ali premislila se je.

Obid so skončali.

Žůža je níkaj čakala, sáma nevej ka i gda tak proti večéri je z kámre v krebůli jestvino nesla za kokoši znova nje je v nos vdaro důh dišéčega sená.

Srcé nje je tak začnolo biti, ka nje je malo prsi ne razvrglo.

No, njegovoga herodeša toj senej, — si je mislila v sebi — zdaj mo pa šla gori, ka šté bo.

Oslica se je pa v senci tak šega-vo potegůvala i neprestáno vlékla Žůžo k sebi.

Mož je na dvorišči bio, záto je nej štela pred njim gori idti, mo- goče de se vōsmehao z njé.

Zmislila si je drůgo.

Tá je šla k možévi i njemi právi:

Večer odidem k materi. Prosili so me naj njim idem pomágat mak vōpůšcat.

I močno je pázilaz možá obráz.

Lukmanov Ivan je sklumo :

Idi.

Potém se je obrno.

Žůžka se túdi vkraj obrnola i z prsa nje je máli zdůháv zišo. Potém je odišla v hišo, z omára je vzéla tisti rdéči robec, z šterim so nje pred trestimi letmi snehinski zvézali glavo. Možej se odkloni i ide k materi.

Odišla je, nego samo do plota, tam stáne i čáka.

Nonč v pámeti je nej mejla k materi idti. Vōpůšcanje maka je túdi ona zmislila. Znála je ka de mož večér prek šo k svojim kumi. Na to je čakala. Vse to je pa záto vō zbrodila, da naj lejko nazáj ide na dvorišče i gori na oslico.

Tak je špérala, da vesne, či nede mogla gori na oslico.

Na možá nje je nej trbelo dugo čakati, ár komaj je ona odišla, si je on túdi na glavo stísno kršćák i prek odišao k kumi.

Žůža ga za plotom lůkala, samo to je čakala.

Gda je mož že zadosta daleč bio, nazáj odbežala k hiži, lestvicoj naslonila k oslici, rdéči robec je doli lůčila, kak da bi ga zgřubila, potem se paščila gori i se na mékom senej vdiljek légla.

Té velkí magnet nje je zibao tejló i z poželenjem glédala zvezdatno nébo.

Lukmanov Ivan se je preveč dobro počúto pri kumi. Késno v noči je mandígao domo.

Kadio je i si premišlávalo.

Žúža je že dávno spála gorik na oslici.

Kak mož k oslici pride, opázi lestvico.

Hm! — zadrezno se — što je djavo ese to lestvico?

Zavolo réda vzeme lestvico i jo ležéč coj dene odspodi oslice, potém ide v hišo i se doli léze i ár je znao, da je žena pri materi, je méрно zaspao, kak tákši človek, ki vrédi má svojo „seno“.

Od izhoda se je že pomali začnólo svetiti.

Sosid, ki je ráno delo meo v váraši, je že v zorje na dvorišči bio. Dnes ešče duga pot stoji pred njim. Dobro de potáče na kolaj namazati.

Kak okolik kol dela, ednok samo čüden glás čüje z sosedovoga dvora.

Žúžka je géčala, frkala, senjala.

Sosid stáne z delom:

Ka more to bidti?

Eden čas poslúhša, potem si pa na božno misli:

Nikák méra!

Prek odidé v sosedov dvor i ide za glásom.

Glás točno z oslice prihája.

Sosed si premišláva:

Što je tam gor na oslici?

Nej si je dugo premišlávalo, nego lestvico coj postávi k oslici i hitro ide gorik.

Komaj pa pride gor, se zadrzne.

Na méhkóm senej Lukmanova žena, Žúža ležij i frče kak nje samo na lampe vóide.

Sosed je nej znao, ka si naj misli od celoga dela, hitro si je

mislo, da tú nikša nevolá jeste, ár ovak ka bi Žúžka iskali na oslici. Pa te kak so šli gor, da je lestvica nej bila poleg.

Hitro jo zgrábi za rame i začne trositi:

Žúžka, he! Žúžka!

Žúžka se gori zbüdiy i kak z snenami očmi poglédne sosida, ga je hitro nej spoznala i ár se nje rávno od razbojnikov senjalo, je mislila, ka razbojnik stoji pre njov, je močno z cvilila.

Malo je falilo, da bi v stráhi doli spádnóla z oslice. Sosed samo telko časa meo, ka jo prek obino i tak nazáj zadržao.

Na veliko lármo se je pa Lukmanov Ivan túdi zbüdo i kak vó-poglédne na okno ešče krv njemi stánóla v žilaj.

Kak nebi. Či sosid na oslici njegovo ženo obimle.

Ejha njegovo rožo! — se zderé Ivan, potém vóbiži na dvorišče i veliko lármo naprávi, da bi tisti ognjeni grum v takšo žensko! Lagala mi je, ka de šla mak vó-púščat k materi i eto ti, ona se pa obimle z sosedom na oslici.

Rdéči robec túdi napamet vzeme, gori ga popáдне i kak kakšo zástavó pláhoče:

To je bio znák, da si na oslici!

I je preklinjao, dokeč se njemi dúška ne stávila.

Žúžka nej znála, kak se naj bráni. Sosed je pa tak stao, kak da bi zvóřčeni bio. Kak bi se bráno siromačé, da nonč nej znao od koj je guč.

Sledi je že desétkrát povedo, kak je prišo gor na oslico. Ali Lukmani bi lahko tolmačo do sodnega dnéva. On samo to znao, ka je ženo z sosedom na oslici najšao. To nemre zatagiti nišče.

Sosed je gučao, Žúžka je gučala i Lukman je gučao. Naslednje so že vsi naednok gučali i mahali z

rokâmi velikomi svedostvi je naslednje to bio konec, da sta se dvâ sosedâ skregala i dobro zmlâtila endrûgoga.

Žûzka je odišla domo k materi, zato ka jo je moţ splodo. Ár je dosta dao na svoje poštenjé, ešče tisti dén je šo k biroviiji i notri dao za razpitanje.

Z takšov ženskov nede živo pod ednov strehov, štera se že v zorje obimle z sosedom na oslici.

Dén razpitanja je prišo.

Birov poglédne na to stáro sneho.

Notri spoznate, da ste znorili sosedom svojega moţa ?

Žûza obrégnjeno odgovori :

Nej ! Moje poštenjé je čisto kak beli snejg.

Ka pa to notri spoznate, da ste gorik bili na oslici ?

To notri spoznam.

Birov jo sigurno poglédne :

Či nej „zato“ ste bili na oslici, te mi povejte zakoj ste bili tam ?

Žûzka se zadrzne, na to je nej računala. Ali birovi je že skušeni birovi bio, nej nje je dao na premišlâvanje časa i se zderé :

Gučte ?

Žûzka si glavo nagne, drgetajoče oči povisne i srameţljivo začne gučati :

Hât tak je bilo prosim, ka izé... znâjo prosim, te je bilo treseti let najjne ženidbe... tisti dén... pred tridesetimi letmi, te tûdi sem na oslico beţala pred moţom... ár sem preveč srameţlive nature bila... i sem si mislila... ka zdaj tûdi zamenov pride... na oslico...

Naenkrát zajoče.

Rdéci robec sem tûdi zato tam doli lûčila, da naj znâ gde sem.

I enzadrûgi si briše oči.

Birov migne z očmi Lukmani.

Lukmanovomi Ivani se je spominanje vidlo na obrâzi. V velikoj zadrégi samo kašlao.

Birov pa skriči na njiva :

Idta domo, pa norijo ne delajta. Glédaj njiva človek !

Njiva se obrnéta i v velikoj zadrégi sta pozâbila se pokloniti. Po celoj poti sta si nikaj nej gučala, ali gda sta domo prišla, je Ivan ţeno malo med rébra počno i z huncfotarijov nje právi :

Idi gorik na oslico. Rdéci robec pa lûči pod lestvico !...

Nočna tihota.

V nočnoj tihoti se čûje,
Ozdaleč mlinsko šûmenje,
Štero rogače žlubeče,
Idoče prázno kaménje.

V nočnoj tihoti se čûje,
Od mlina na levon bregi,
Stáre sove bojéči krič,
V ednom stárom voutlom drevi

V nočnoj tihoti se čûje,
Kak hroščov letanje múvi,
I nindrik daleč eden pes,
Kak strahšno laja kavuli.

V nočnoj tihoti skrivomá,
Tovaj podceke podkáple,
Pa ka notri v hiţi nájde,
To vse sebov vzeme, vkráadne.

V nočnoj tihoti dnes ni več

Méra, kak bi človik ţelo.

Rogače, ropoče vsigdár

Je dén ali noč — vse edno.

Talányi Franc.

Eden kodiš i tri belice.

Negda svejta je živo eden bogáti dečko, ki je nej šteo se nači oženiti, samo takšo deklo vzeme za ženo, štera je nej od materé niti od očé. Oča njegov, ki je žé stári bio, se je jáko žalostio na tom, ka je njegov sin tak trden pri tom, záto njemi pravo, ka či šcé takšo ženo dobiti, te naj ide po svejti, mogoče najde gder takšo deklino, ka bormič on ne verje, ár to celo delo za norijo držij.

Dečko slobod vzeme od svojega očo i se podá na pot. Že edno leto hodi po sveti, ali nišče njemi je nej znao povedati, gde bi najšo takšo deklo. Kak tak žalosten ide po ednoj dugoj cesti, vidi ka pri ednoj jablani sedij eden kodiš i z vódržéčov rokov prosi dár. Dečko stáne i z žebke vóvzeme celo prgiščo pejnez i kodiši v roke potisne.

Kodiš zahváli dár, poté píta toga dečka, ka zakaj je tak žalosten.

Dečko njemi razloží cejlo delo, na štero kodiš z turbe vzéví tri belice z etimi rečmi dá njemi:

Ár si dobroga srcá, záto te jaz túdi obdárím. Té trij belice vzemí, ali dobro pazi, ka gde je gorik stereš, to včini samo pri potoki, ár ovak te ešče vékša žalost doségne.

Dečko se lepo zahváli kodiši i nadaljúje svojo pot. Ali komaj pride tak daleč, ka že kodiša ne vídí, naprej vzeme edno jajce i začne glédati. Kak ese pa tá obráča v rokej belico, ednok njemi samo z rok spádne i glej čüdo, tam na tistom mestí z jajca edna lejpa deklina skoči naprej, ki z milim obrázom prosi dečka eden napitek vodé.

Dečko, ki bi preveč rad pomogo toj deklini, ki je rávno tákša, kakšo on želej, ár je nej od očé i nej od materé, bežij proti járki, ka bi njej vodo prineso, med tem pa kak se

doj prigne, njemi túdi drüga belica nakle spádne, z štere ešče lepša deklina naprej pride, ki pa túdi za vodov kričij, ár je pa on vodé nej mogo dati, tam so njemi obej mrle pred očmi.

Žalostno ide dale, ali zdaj že močno držéči v rokaj to trétjo belico. Pride do ednoga potoka, gde pazéč stere gorik belico, z štere edna lejpa zláte vlási deklina stopi naprej, ki túdi včasik vodo prosi, štero njej dečko túdi včasi dá z potoka. Deklica njemi právi: Želo si me, zdaj me túdi máš, spravi me domo, pa mo ti verna žena.

Dečko njej pa odgovorij: Z dráge vole te vzemem za ženo, samo telko počákaj, da ti prinesém gvant, ár tak te nemrem domo pelati, záto lepo stopi za ete grm i me tú počákaj. Deklina resan stopi za grm, dečko se pa pašči proti váraši, ka njej prinesé gvant.

Kak pa dečko odide, pride k potoki edna stára ciganica, ki kak opázi to lepo deklino, ide k njej i jo píta, ka dela tú. Dekla njej vse lepo razloží, na štero ta stára ciganica hitro zgrábi to lejpo deklino i jo v potok vrže, ona pa stopi za grm i čáka dečka. Tá deklina kak v potok spádne se obrvím preobrné na bejle pene poté pa na zláto ribico.

Za krátek čas pride nazáj dečko z gvantom, kak zaglédne to ciganico, njej čemerno právi:

Ka pa vragá iščeš tú i gde je moja lejpa zaročenka?

Ciganica se zosága malo ali záto z mérnim glásom odgovorij:

Vidiš, moj drági, zakoj si se nej bole paščo, ár si dugo hodo me je sunce kak doli speklo. Ali záto se nika ne žalosti, vej po časi nazáj dobim lepoto.

Dečko si kaj nevej, pela ciganico domo, gde si jo tūdi včasí ožení. Ali záto vsakší dén ide vō k potoki i si tam žalostno premišlávle, to vpamet vzeme ciganka i se včasik naprávi za betežna. Mož jo pita, či náj ide po doktora, ona pa právi, ka njej níkší doktor ne pomore, nego samo tak postáne zdrava, či pojej ono málo zláto ribico, štera tam v potoki plava.

Mož ide k potoki, zgrábi ribico i jo nesé domo. Ribico prek dá sakačici naj jo spečé žení ali edno zláto lúsko si v žebko djao. Ciganica se pa tečas nej genola s postele, dokeč je ribico do zádne drobtinice nej pojela.

Miné pár dní, ali ednok kak mož na dvorišči ese pa tá hodi zgúbij lúsko, z štere je tisto noč zrásla edna črešnja, štera je tisto noč razcvela i porodila sád.

Kak to ciganica opázi, se znova v postelo vdári. Na možinjino pitanje samo telko právi ka tečas ne ozdrávi, dokeč se pošteno nesegreje pri drváj tiste črešnje, štera je v noči v dvorišči zrásla.

Mož ide i pozové ednoga drvára, šteromi zapovej, ka naj čerešnja vō strejbi i gor zoseka na drva.

Drvár včini zapovejđano delo, ali z stěble eden falat domo odnesé i ga v omár dene, ár ga za nūc misli meti. Ciganka pa kak je zádno skalino žežgála, včasí zdrava postánola.

Té drvár je pa nej meo ženo, vse je meo razlūčano po hiži, záto se je preveč čūdivao, ka od onoga hípa mao, kak je blanjo v omár

djao vsigdár vse čisto domá nájde. Odločo se je, ka tomi na konec pride. Edno ūtro tūdi tak včini. Namesto ka bi delat šo, je pazo na klūčovo lūknjo. Ednok samo vidi ka se od omára dveri odpréjo i edna lejpa dekla stopi vō, štera v híši začne rámati i pometati.

Siromák drvár je nej znao, ka naj činij. Odločo se je, da de šo ciganicinoga možá tanáč pitat. Kak tomi právi, ka se godí v njegovoj híši, njemi té právi, da naj nikomi nika ne právi, vej ta vōtro že vidla ka máta za činiti.

Na drúgi dén rano ide z domi drvár po ciganicinoga možá, z šterim po tihoma ideta k dveram nalūkávat. Kak jo té vidi vesélo beží notri v hižo i právi :

To je moja práva zaročenka, štero sem z belice rejšo !

Ona se hitro štela v omár skriti ali on jo prvle zgrabo. Zdaj jo je pito zakoj ga nej počákala tam za grmom, na štero njemi ona vse razložila, ka se je zgodilo.

On njoj právi, ka tečas naj pri drvári ostáne, ár prvle réd naprávi domá, poté zé pride po njo.

Domá pita na zlūk ciganico, ka je vrejden takší človek, ki drúgoga vmori ?

Ciganica pa právi, ka ga v lagev trebej zacvekati i po vodej pūstiti.

Kak si právla, tak si zaslūžila. V lagev jo dao djáti i po vodej jo tá pūsto. Potém šo po zláte vlási deklino, z šterov ešče dnes blájženo živéta či sta nej vmrla.

Notri poslo : **Sukič Lajoš**
Šūlinci.

Modrijaš.

„Hm“, ja, itak je nej vse tak dobro, kak je Bog svejt stvoro. Gléj to kravo v tom notri zagrajenom ogradi. Tak velka živina more v tak málom kraji ostáti. I pogledni lastvico obri nás, kak je mála i njéni je celji svejt.

Vragá ! skričij modrijás i se za nos popáдне, na šteroga njemi zráka spáдне zádni pozdráv od v zráki letéče lastvice.

To vijdi šujsterski inaš i skričij : Vidíte, kak je dobro, ka to ne krava naprávila.

Gda se nájdetá . . .

Zima se približáva,
Že mrzeo vóter piše,
On brez dela, zvedáva
za delo, — i ga išče.

Brez dela, delo išče,
Nogé so njemi težke,
Ár dén za dnévom ide,
Zobstom, — nišče ga nešče.

Záto je Boug dao roké!
Vídôče svetle očij!
Dobro idôče nogé!
Da zdaj brez dela stoji.

V človôčoj morálnosti;
Tü pa tam se kregajo,
Zakaj v tákšoj mladosti
Ne dela, ga špotávajo.

Ka naj začne? Kárdnoti?
Z takšov močjov prositi?
Grej delati vu mladosti?
Protí zákoni idti?

Stoji na križnoj poti,
Premišláva, ka bode?
Na beráčanje stopi,
Ár živetí more.

Keliko féle lüdi
Mimo hodi, sem pa tá,
Međ štermi jesto hüdi,
Pa dobri, — šteri kaj dá.

Gospod se približáva,
Vtégne rokou i právi:
Prosim vás malo dára,
Da ne merjém od gládi,

Primli prijátel, to máš,
Več ti jaz dati nemrem,
Tiho ti povem, da znáš,
Tüdi jaz brez dela sem.

Talányi Franc.

— Naš školnik so jáko čedni, vskašemi deli znájo nikaj povedati.
— To dobro práviš! Ali ne veš, da hodijo že tréseti let v drúgi razréd?

Gospod kelnari: Naročo sem dve j belici i samo edno ste mi prinesli pa to ešče smrdlivo.

Kelnar: Ne bojte čemerni gospod! Zmislite si, kak bi smrdelo či bi vam dve j belici prinesao.

STROJNA PLETILNICA

SÉCI LJUDEVIT ~ M. SOBOTA

Izdeluje vsakovrstno pleteno blago. Sprejema naročila po meri. Stalna zaloga pletenin, kak sveteri, robci, nogavice, rokavice, hobe, itd. Nizke cene — solidna postrežba.

Hasnovito znánje

Vértov kalendár.

Ka se v ednom i drugom meseci má delati.

JANUÁR.

V etom meseci prve dni vzemimo stároga leta račune vréd, da vidi-mo, če smo kaj privórtivali? Zemla je navádno zdaj zmržnjena, tak zvúnešnje delo počiva, záto pa delajmo tákše delo, štero se v hiši dá opraviti. — Kr-búle plesti, mekle zvézati, škér popraviti. Roj pokriti i slabim hráno dati. Máro bi mogli v zimi večkrát vópústiti, da se njej nogé vtégnejo. Či vré-men dopústi, na trávnike gnoj zvozimo. Ščiščeno novo vino pretočimo. Za gorice kolje správlati i što má naj rigolera.

FEBRUÁR.

Sprotolejšnje semen sí pripravimo. Či vremen dopústij, oves sejajmo i v jesén zaostánjeno oránje opraviti. V ográčeki zemlo pripravimo, sádno drevje ščistimo i či ne zmrzáva, zimsko škroplenje oprávimó. Na roje se nespozábimo.

MÁRCIUŠ.

Či je zemla ne zmržnjena i mokra, sprotolejšnje silje sejajmo. Po pše-níci detelco posejajmo. Zoráno zemlo povláčimo i zvalékajmo, košalino s pepélom posiplimo. Pepél je te eden nájbokši gnoj. Celo zimo ga moremo fkúper správlati i na sprotolejtje raztrositi. V goricaj rezanje, pogrobanje, gnojenje i prvi kop opraviti. Vpréžnoj mári bokše polagati, ár se zdaj žé vsaki dén več vozi. Roje rédno poglednoti i se za njé skrbeti. I vsakše féle vino se naj pretoči.

ÁPRIL.

Zdaj je nájbogše vkáplanje vsefelé mláde živine. Sprotolejšnje posaditi, len, konople posejati. Trávnike ščistiti i povláčiti. Povláčiti se more záto, da se tráva tak povedano malo okopa i od mehora ščisti. — V goricaj: no-vino posaditi, kolje dobro postaviti. V lagvaj stojéče vino napuniti. Po zimi nasekane drva domo spraviti, ár sledi je škoda po trávi voziti. Roje z sla-méni košov vó v kopláre spraviti.

MÁJ.

Začétek zeléne krme poláganja, štero zmešajmo z súhov, da mári nebi škodilo. Vse sprotolejšnje sejanje i sadjenje se zdaj more dokončati, rávno tak v ográčeki. Či je pa súhša, gredé polejvajmo samo večér, kak je že

sunce zajšlo. Na sádnom drevji gosánčne gnezde doli pobrati, i či je pre-
več gosanc, drevje poškropiti. V goricaj je drúgi kop i vézanie pred cvetjem
náj oprávljeno. Na roj paziti, ár zdaj púšča.

JUNI.

Vse sprotolejšnje okápanje i osipávanje. Za kapústo saditi je zádjni čas.
Seno kositi, da tráva nájlepše cveté, ár tákše seno má nájveč redilne vred-
nosti v sebi. Gorice gda cvetéjo, je na méri pústiti, po cvetenji znovič vé-
zati i pleti, i zeléno vcepiti. Konca meseca se začne blájžena veséla žétva.

JULI.

Na pouli kosa popeva i žnjeci se veselijo, či je silje lepo doraščeno
i nepoloženo. Križi naznanújejo novi krúh i národno bogástvo. Mlatilnice se
brnijo, múvijo i celoga leta z našim trúdom se punijo žakli i v škrinjaj
prečnjecke. Po žétvi včasi posejajmo hajdino. Gnojíšče z gnojšnicov polej-
vajmo, da se gnoj náj neposúšij, da bi tak svojo vrednost zgúbo.

AUGUST.

Zdaj ešče vesélo mašinje múvijo i vsepovsédik se mláti, zmláčeno silje
posúšimo prvle kak bi je stráni djáli, da bi nam nebi spesnívilo i tak se
pokvarilo. Repo i jesenski len sejanje, proti konci otave košenje i notri
správljanje. V goricaj trávo vópobrati. Rána jabolka v peneze spraviti. V
ogračeki pa zimsko šaláto i repincl posejati, zimsko endivijo posaditi. V
goricaj trétji kop.

SEPTEMBER

Jesén je tú, krumpíše kopanje, kukorce trganje i lúšnoga lúpanja se
veselimo. Za klánje svinjé, goske, rece, pure začnimo zouseb krmiti i njim
bokše polagati. Rávno tak roj vó odeberémo za drúgo leto i ga vréd vze-
memo, da zadosta močen bode. Sejátev se začne: nájprvle žito, poté pše-
nico sejajmo. Pripravimo posodo k brátvi, sád na zimo notri správim.

OKTOBER.

Živina tak dugo, dokeč vrejmen dopústij, náj na pašo hodi, da s tém
zimsko krmo prišparamo, zima je duga, glédajmo, da mo povouli krme meli.
Brátva se začne med jesenskim delom, to nájlepše veselje. Mošt v čiste lagve
správim, ár ovak vino zlejka slab okus dobi, sejátev se naj dokonča, repa,
zelje notri správi, krompir na zimo notri shráni. Škér, štero več nemo nú-
cali, dobro ščistiti i z olijom notri namazati, da náj nede rjávila i tak na
drúgo leto shránimo.

NOVEMBER.

Či nam vremen dopústij, jesensko oránje dokončajmo, da na sproto-
lejtje hitrej i lezej príde. Oslíce poglednimo i je vréd vzemimo, da nebi po
zimi natekle. Za zimo si dájmo semleti i drva pripraviti na zimo. Drevji

Ka se je vse zgoudilo v preminočem leti po svejti?

Celi svej, vsakša država se oborožuje v imeni mira. Vsi diplomati trdijo, da je njihova država najvékša skrb za mir.

I kak vidimo to grozno pripravlanje vsepovsédik, si mislimo: kak strašno klánje má priti, gda se te diplomáti med sebov posvádiijo.

Minouča svetovna bojna je bila samo predigra, toj groznoj bojni, šteta povsédik s sáblami, pūkšami, kanoni i z eropláni rogače i naznánja, da je že tú samo se razširiti more.

V Španjolskoj že poudrigo leto trpij.

Japán i Kína se strašno bijeta. Rusoski medved si že brúsi škramble na Dalnjem vsodu proti Japoncom.

Valovje Sredozemskoga morja se gíble. Nezadovolni Arabci se burkajo v Egipti. Italija i Nemčija konfererata. Francija in Anglija posredújeta.

Madžarska se gliha z Malov antantov, da se njoj naj túdi dovoli zdrževánje vojaštva.

Med različnimi državami nove grupácije pred vrátami stojijo. Podnévi i ponoči dela teška industrija pa pridrávla strašno škér za klánje.

I to vse se godi v imeni mira.

Tak právjijo diplomáti.

stáro skorjo doli postrúgati, obeliti, mládo notri zavézimo, da je obránimo proti závcam.

DECEMBER.

Či že mámo za zimo vse pripravleno, i je močen mraz, tak tou vremen nás prisili k počitki, v šterom začnemo tak okolik svétkov mesáriti i se mastiti. Vertinja, šteta je svoje prašičke dobro podkrmila, je gizdáva i se veseli, da je dosta masti dobila. Zdaj žé túdi novo vino lejko pretočimo, či je čisto, da pri kolinaj šogora žnjim pogostimo i bodemo dobre vole.

Odkrili so novo postopanje, po šterom se sádje ohráni v friškom stánji. Ugotovili so, da delúje takzváni „súhi léd“, plin v trdoj oblíki, na sádje „uspávajoče“, tak da svojega stánje ne spremínij več i postáne neobčútlivo za škodlive klice.

V mrzli súhi poletji je múh dosta menje i to záto, ár tá zaléga za svoj razvoj toploto i vlago.

Skrivno pitanje

LETOŠNJE VGANKE :

1

1	1	1	1				
	2	2	2	2			
		3	3	3	3		
			4	4	4	4	
				5	5	5	5
					6	6	6
						7	7
							8

Številke v kockaj tak raztálamo, da pri vkúper preštenji odspodi gor v vsakšem rédi dvajset dobimo.

2

Kak je mogoče raztálati tri grúške med dvóma očetoma i dvóma sinoma tak, da dobí vsaki edno cejlo grúško ?

3

Kak je mogoče vóvzétí dvajset od dvajset tak, da ostáne ešče 810.

4

Gde rasté nájbogše vino ?

5

Što pride nájhítrej okolik zemlé?

6

Gde je zraslo nájprvo drejvo ?

7

Štera stvár se že stára narodij ?

8

Ka brez vlási nerasté ?

9

Nema rok i nog, pa itak obri strehe hodi ?

Od g. Koložvári Vilmoša smo dobili :

I. Gotovo je pa se itak vsáki dén dela ?

II. Brezi koga nemre voz naprej?

III. Brezi jesti i pijače neprestánoma skáče ?

Od g. Počič Ludvika Fokovci 33

To so devět številke 1, 1, 1, 3, 3, 3, 7, 7, 7, prečrtaj ji pét tak, da štiri dájo 12 či je vkúper prestěš.

Vsém pašim prijátelom, dámo naznáanje, ka letos rávnó tak, kak vse ova preminouča leta 10 nouvi kalendárov za leto 1937 vópotégnemo i štéri do srečo je meli dobiti, tistim je po pošti domo pošlemo i njihova iména v Dober Pajdáš kalendárium dámo naštampati.

Rešenje se morejo do 15. marca v reditelstvo poslati, pisma etak adresirajte: **Uredništvo Dober Pajdáš kalendárium, Gornja Radgona.**

DOBRO SO REJŠILI

v lanskom kalendari prinešene vganke i so gvinali po lutri vó potégnjeni Dober Pajdáš kalendárium sledéci : Svétéc Franc Markovci 47, Škodnik Ludvik, Gor. Slaveči 84, Bencak Šefan Bodonci 26, Pocak Elizabeta Ivanovci 61, Šebjanič Karol, Šulinci 35, Sommer Juliška, Čepinci 42, Krajcar Jani, Ivanšovci (na štapi) Bako Jolan, Amerika, Šinko Franc

Čresnjevcí i Obal Jernej Zenkovci 18.

Gratuleramo vsém našim prijáte-
lom, šteri so tou srečo meli, ka so
naš „Dober Pajdáš“ kalendárium
gvinali.

Nadale so ešče tūdi dobro rejšili
naše vganke, ali nej so meli srečo
do dobička sledéči: — potroštajmo
je pa stém — naj probajo letošnje
vganke rešiti, lejko do pa letos vék-
šo srečo meli.

Maček Kálman, Stári Beznovci 7,
Tanacek Jernej, Vadarci 84, Kolož-
vári Vilma, Ivanovci 45, Horvath
Marija, Murska Sobota, Veren Kal-
man, Bodonci, Kūčan Irena, Križev-
ci 89, Lazar Jolanka, Gor. Petrovci
16, Norčič Károlj, Šebeborci 116.
Matus Karolj, Šalovci 37 i Kūčan
Aleksander Križevci 9.

REŠENE VGANKE ZA LETO 1937.

- 1) Mené prebūditi
- 2) Na koleni
- 3) Svetlost
- 4) No. 5. na tramvaji.

- 1) Sunce
- 2) Mesec
- 3) Kostan
- 4) Vino
- 5) Pismo
- 6) Zelje na vertinje glavi
- 7) Pijanec
- 8) Jajce
- 9) Bolha.

Čtite

„Dober Pajdáš“!

Šálno pítanje.

Ka je lepše od človeka ?

Vino.

Što je nájhitrejši málar ?

Gledalo.

Po kom se pozna, ka je poldnė.

Po želodci.

Što brez krila leti.

Veter.

Što brez gláve i jezika z lúdmí
si razgovárja.

Kníga.

Što brez noge ide.

Ríba.

Što brez dūše i srcá právo káže.

Vága.

Štiri sestře se vsígdár gǵéjajo i
se nígdár nenaglédajo.

Stějne.

Kama ide dejte, gda je pét lejt
staro.

V šesto.

Štirje bratje ena hoba.

Stolec.

Što želej edno oko meti.

Stepec.

Ka se nemre z ražoškov jesti.

Juha.

Ténko kak šiba, vgíbko kak kača
poči kak pūkša i grízé kak pes.

Bič.

Što naprávi prek potoka most
brez lesá.

Zíma.

Kravo pasé pa celo polje pópasé.

Šrp.

Kopito nosi pa je nej čevlár,
sedlo má pa nej sedlár.

Glej čúdno stvár po polji grej,
naprej má rílec odzajaj roglé.

Z dreva priletelo pa peroti je ne
melo.

Notri poslo : Maček Kalman
Stári Beznovci št. 7.

Da znáte

Zgodilo se v Oklahámi v Ameriki.

Eden gospod je meo edno lepo hišo, štero njemi je zozido eden arhitekt v najmodernejšem štíloši. Té gospod se je odpelo za dukši cajt z domi po svoji poslaj. Za pár mesecov kak je nazáj domo prišo, je več ne najšo svoje vile. Išče, gléda, ka je to? Či je zgorela? Ne. Hišo so neznáni ljudjé razmetali i té materijál z pohištvo vvréd odpelali Bog zná kama.

V cerkvi.

Na Talijanskom sta dvej kmetici v cirkvi v ednoj klopi sedele, šterivi sta si ne bile dobrivi zavolo ljubosumnosti. Tá prva je to drúgo za vlasé zgràbila i jo je nakle sü-nola, za vlasé cukala i brsala, z šteroga je tákši škandál gráto, ka je pop mogo henjati z mešov i k njima iti je mirit.

Povedala je, ka samo v cirkvi je mejla možnost se približati do njé, i tak je tü obračun napravila v lúbézni svojov konkurentkinjov.

Dráma lúbézni.

Na Nemškom v ednom málom váraši se je odigrala strašna tragedija med možom i ženov. Zavolo lúbézni sta se skregala mož i žena, na štero je mož najprvle strelo ženo, potem pa sebé, i to záto, ár ga je ona štela zapüstiti i k ednomi drúgomi možkomi se odselití. Klub tomi pa je mejla dvanájset decé s svojim možom. Najstarejša je 17 let, najmljáša pa 8 mesecov.

Reforma kalendára.

Naši čtejoči se ešče spominajo, ár smo že od toga pisali pred deseti lejtaj, ka mislijo reformerati kalendari tak, ka bi v ednom leti bilo 13 mesecov i ka bi gibajoči svétki spadnoli vsigdár na ednáki dátum.

Tá reforma bi se mogla zgoditi leta 1937. Na to pitanje je dvátreseti držáv takši odgovor dalo, s šteroga je ne mogoče stvoriti takše, ka bi vsi zadovolni bili. Tüdi cerkev je proti. Vatikán sicer pripozna potrebo štabilizirati gibajoče svétke, i právi, da ležij to pitanje pri ekumnomskom koncilu za končno odločitev. Pravoslavna i evangelska cerkev sta za to. Ali klub tomi se vidi, da s kalendarskov reformov nede nika.

Čidi je svejt?

Anglija vláda nad štirifertále površine zemlé i má v svoji oblásti 450 milijonov lidí. Za Anglijov pride Rusija, štera má šestino sühe zemlé i prebiválcov samo 175 milijonov. Kitájska šteje okolik 420—450 milijonov dúš, se približuje vnožini lúdstva Velikoj Britaniji, samo, da je zavolo svoje notranje dezorganizacije v svejti skorom brez pomena. Tak dnesdén vládajo pét velesile več nego polovico svetá. To so: Británija, Rusija, Amerika, Japonska i Francija. Slednje tri držáve májo 145, 125, 110 milijonov prebiválcov.

Tragédija bratov.

Teva dvá brata sta bil dvojčka, i eden ovomi je tak bio glini, da njiva je večkrát nonč mati ne spojána, šteri je Janči i šteri pa Pišta.

Zgodilo se je, ka v té máli váraš, gdé sta teva brata živela, je prišo eden cirkus. Té cirkus je meo edno lepotno zvezdo. I v to zvezdo sta se obadvá brata zalúbila, rávno tak tá zvezda v brate. Eden večer pred njo stopi Janči i jo prosí za ženo. malo kesnej pa pride Pišta i té jo túdi prosí za ženo.

Brata sta se preveč rada mela, záto sta túdi svojo sneho prosila, da se náj odloči sama, šteroga ščé žena postániti,

Tá cirkuska zvezda pa se je ne mogla odločiti, za to je túdi od dnéva, do dnéva prelágala. To čakanje je napravilo tragédijo.

Eden večer so sosedje čúli strašno kričanje v stanovánji teva dvá brata. Vdrli so k njima v sobo. Ednoga brata so najšli, da je odnoro, drugoga pa z gospodičinov vréd na srteli v mlaki krvi. Bilá sta mrtviva od sreła z revolúve.

Preiskanje je ne moglo dognati, kak se je to zgodilo. Jeli je to bio umór, ali samomor. Živoga brata pa so mogli dati v norišnico.

Dvej materi právita : „To je moj sin“.

Gospá M. je žena ednoga bogátoga i uglédnoga meščána v Rigi, i mati trij decé. Dvâ prviva sta močniva i zdraviva, te trétji pa že od rojstva mao betežasten, rávno tak v njegovoj oponášanji je sploj drugi kak bratovje.

Pred nekaj mesecov se je gospá M. pelala v cestni železnici tam je vidla s svetlimi vlasámi lepoga i jáko živoga dečka, šteroga je vesélo opazúvala njegovo gibanje. Kak duže ga je glédala, se bole je v dečki vidla lástnosti svojega možá v mládi lejtaj. Bio je sploj takši, kak njéni mož, v guči, v obrázi, v vlasáj i v gibanji.

Z materjov toga pojba je v guč stopila, rávno tak z dečkom. Zvejdlá

je, da njemi je imé August i je star 14 lejt, rávno telko kak njéni té nájmlájši sin. Kak so z železnice stopili je pozvála toga dečka, da po prilíki naj pride k njim je obiskat.

August je rad prišo i se je dobro meo v bogátój hiši. Njegov oča je delavec i njegoví bratovje so vsi nej pri právom zdrávji, té gda je on te nájmlájši, zdrav kak jedro.

Gospá M. ga je vsigdar, gda je k njim prišo opazúvala, tak da je že níti v noči ne mogla spatí od svojega prepričanja, ka je August njéni sin, štero je túdi svojemi moží povejdala.

Eden dén je odišla k starišom, od šteri je zvejdlá, ka se je August narodo tisti dén i v tistom špitáli, kak njéni te nájmlájši sin.

Po tom je bila gvúšna v svojem mišlejnji, ka je August njéni právi sin, šteroga so pri rojstvu v špitáli vózmenjali. Nájprve je ša v špitao — tam so se z njé doktorje vó smeháli. „Ka bi dejte prinás zamenjali? Drága gospá, to je nej mogoče!“ Ali ona se je nej prestráhšila. Znála je, da so pred 14 leti razmere v špitáli druge bilé, kak so pa zdaj. I za svoje trdjenje se dale borila.

Njéni mož je zdaj že túdi vórho njénim trditvam i eden dén je odišo k starišom máloga Augusta, gdé je probao z lejpim doségnoti razmenje. Ali malo je falilo, ka so ga ne vóvrgli skoz dvér. „Kaj takšega mislíti, ka bi svojega nájmlájšega nájlúbšega sinú zamenjali za popunoma túhinskoga i betežnoga sinú. To znamkar níšče nemre za istino zahtevjati od nás!“ je právla mati z jočom. Bogátoga možá je pretresla tá tragédija i si je sam mislo : Po telki lejtaj popravíti to velko i strašno pomoto, štera se je pred 14 leti zgodila, i za štero je nej bilo popunoma trdoga dokázá-

JELI SE PLÜČNI BETEGI DÁJO ZVRÁŽITI?

Z tém vážnim pitanjom se brigajo vsi nadušljivosti trpéči jetični, oni, ki trpijo na plüčnom katári, zastarenim kašlom, slinavosti, dugo trpéči hripavosti i gripi i so do zdaj në najšli vrástva. Vsi tákši betežniki dobijo od nás

sploy kšenkí knigo z kejpami,

štero je spiso dr. med. G u t t m a n n z naslovom „Jeli se plüčni betegi dájo zvrážití?“ Napísati je samo dopisnico, frankêrano z Din 2.- i jo poslati na

PUHLMANN & Co, BERLIN 440.
Mügelstrasse 25-25-a.

Reg. pod Sp. br. 2416 od 12. XII. 1933.

nja, či ravnok so bilé indice ešče tak močne.

Ali gospá M. je nej popústila za cejli svejt svojo borbo. Obrnola se je na več hirešnje zdravnike zavolo preiskáve krvi. I tej zdravniki sami trdijo mogočnost.

V tom deli odločnost povej sodnija. Jávnost pa z napetostjov čaka sodbo.

Vandrajoča rastlina.

Južnoamerikanska rastlina selaginella convuluta na nenaváden način se skrbi za svoje življenje. Či postáne tisto mesto, gde rasté, presúho, potégne svoje korenjé z zemlé, se zavije v kolobár i se dá z vetrom odnesti na bogšo zemlo, gde se znova zkorenini. Či pa tam tädik zavláda súša, te ponóvi sojo proceduro.

Leta 1913. je bila planeta Venera tak blüzi k zemli, da so jo dosta lüdi zamenjávali z posvejtom kakšega zrákoplova. V nekšom rusoskom mesti na té dozdevni zrákoplov so celo strejlali.

Jeste dosta lüdi, ki se neurejo jokati, ár njim skuznatne žleze ne delajo.

V zádjni stoletji pred našim štetjom so meli v Rimí celo stroge zákone, ki so húdo ovirali oseбно slobodo. Tak je bilo n. pr. prepovejđano, da bi pozvao vékšo družbo nego kak jo je zákon določo. Drügi zákon je določo, kelko smeš koštati sprévod, tretji je predpisao färbo ženskoga gvanta itd.

GUSTAV DITTRICH

STAVBENO in GALANTERIJSKO KLEPARSTVO in KOTLARSTVO

MURSKA SOBOTA, ALEKSANDROVA 23.

(Poleg stáre apotéke v dvorišči.)

1910/1911

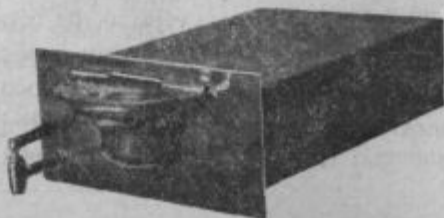
Prevzemem vse v mojo stroko spádajoča dela, vse popravila vse stávbena dela, vse galanterijska dela

kakor: želebe, strelovode, bakrene kotle, bakrene izdelke, trijere za grahor, emaliranje biciklov, poniklanje, toplodare itd. ZNIŽAJNE CENE.

Nagrobna svetiljka

Karbidna svetiljka

Smehšnice

Šest lejt star pojeb.

Ájta, je to mogoče, ka je gospod Bog betežen?

Ne guči tak noro! — kak to misliš?

Vej sí pa ti pravo mamí, ka je gospod Bog k-sebi pozvao doktora.

Tak je.

V tistom vrejmeni sem takši siromák bio, da sem niti ednoga cigaretlina nej meo.

Té si dosta trpo?

Ne sem. Ár sem nigdár nej kadio.

V toplicaj.

Mož: Kak v toplíce prideš včasí mi piši!

Žena: Se zná, tečas sí zmislím, ka sem domá pozábila.

Málar.

Vidiš, té kejpbí jaz žé stokrat lehko odo.

Pa zakaj sí ga nej?

Ár je ešče nej prišo küpec.

Pod ženinovov oblástjov.

Na smrt obsojenoga pita birov:

Ka mate zádne željenje?

Odpúščenje gospod birov — mo včasí pito mojo seno.

Tepeš.

Gospá: Nej Váš je sram, tak mládi i mečen, pa dónok prosíte.

Tepeš: Ne, gospá! Ešče ne dugo, ka sem bio zaprejti, ár sem brez prošnje pejneze vzeo.

Čedne kokoši.

Sedem lejt star sinček: Ájta, čarne kokoši so bole čedne kak bejle.

Oča: Kak bí to bilo?

Záto, ár čarne kokoši znájo bejle belice znesti i bele kokoši pa ne-vejo znesti čarne.

Povejte kelnar, ne sem pozábo včera j mojo marelo privas?

Kelnar: Kakša je pa?

— Vse edno, ne sem tak trnok háklavi z marelami.

V krčmi.

Gost: V to j župi je müha!

Kelnar: Pa resan. Tak jo lüčíte vö, ka sí glavo razbije!

Ženidev.

Ka bí delo, či bí lejpo i bogato-ženo dobo?

Nika!

Pred birovom.

Pripoznate, ka ste krivi ali ne?

Ne sem kriv.

Ali ste že bili gda zaprejti?

Ešče nigdár, ár sem zdaj obprvim kradno!

On má čas.

Na smrt obsojenoga pitajo kakšo zádno želö má?

Na smrt obsojeni: Mlejčno zelje i grozdje prosím.

Grozdje, zdaj v zimi? Zdaj nega, to samo v jesén lehko dobíte.

Na smrt obsojeni: Nika nedene. Lehko počákam.

Samomorilec.

Za božo volo, ka pa delate?

Obeso se bodem!

Tak!... té sí morete vajat okolik šinjeka djáti pa ne pod pazdje!

Ve j sem tisto že túdi sprobao, pa me preveč zadüšávalo!

To je túdi vzrok.

Včera j sem v tistoj gostilni obed meo, ali več tá túdi nejdem.

Zakoj? Sí mogoče nej pláčo.

Doktor pri stoli sedij i novine čté. Nikák po dveraj kloncka.

— Naprej!

Notri stopi eden kmet. Doktor ne gléda nanjega, nego právi:

— Slejčte se!

— Gospon doktor, mrmrá kmet.

— Slejčte se, právi trdo doktor.

Čújete, gospon doktor!

Slejčte se či Vam právim i ne gléda na pridočega, nego li samo novine čté. — Ali kam Vam prav za prav fali? . . . i ka ščéte?

— Drva sem Vam pripelo i ščem 280 dinarov za njé.

V denčšnoj bogátój družbi gospa vertinja píta ednoga mládoga študenta:

— Kakše študije pa Vi máte?

— Študerao sem konzervatorij, milostiva.

— Tak? No té mi pa povejte kak se delajo konzerve.

— Mama, povejte mi, ka je to matrona?

— Matrona je poštvana stára gospá, takša kak naša stára mama.

— Tak! — te so pa stári oča patrona? Ne!

Kelko nevol je s temi deklámi, se toži gospá. Včerar sem kázala, kak more serverati i sem njej právla:

— Mari, dobro si zapomlite, pri gornošenji morete vsigdár od lejve strári ponújati, tanjer pa z práve doli jemati.

— No, kak vjidim — si zgučij dekla — gospá túdi v comperniji vórjejo.

Mož i žena se krejgata. V tom krejganji žena kričij:

Da boš znao, vse je moje, vse sem jaz prinesla, gvant, poste, hišo. Ka si pa ti prvle meo, kak si me oženo?

Mož méрно odgovorij:

— Mér!

To je Amerika.

Gospod šef, prosim, dajte mi pét slobodni dnévov, ár se ženiti ščem.

Vej ste pa zdaj meli dvá tjedna, pa ste to nej znali opraviti.

Nej, ár sem jo té ešče nej poznao.

Gospá ide v toplice i právi svojim možévím:

Apuka! Či kaj dobim, nepozábi za menov poslati.

Vrédi je. Švéljín račun túdi za tebov pošlem.

Pri zobári.

Gospod doktor, dajte mi inekcijo, da me nede tak bolelo.

Ne prijátel, zdaj ne, dobíte pri plačili, da Vaša žebka nede tak čútliva.

Zahtevajte veliki cênik!

Dobra budilka z ednim zvoncom Din 45.—

Ista prima kvalitete z 5 let jamstvom Din 60.—

Budilka z 2 zvonca prima 5 let jamst. Din 76.—

Chrom Rosk. anker ura slična Din 46.—

Ista v bôgši izdelávi 3 let jamstva Din 60.—

Fina tenka ura z relief številkami, 3 letno jamstvo Din 95.—

Ista ura prima kval. z 5 let jamst. Din 180.—

se dobi pri:

ANT. KIFFMANN
specijalist za bôgše ure

Maribor št. 18.

Pri spiritističnom seansi.

Halo, jeli si tū dūh mojega moža?
Tū sem.

Povej mi drāgi mož, ali si srečen
na drugom sveti?

Trnok srečen.

Bole kak si pa bio zmenov?

Stokrat bole!

Gde si pa té zdaj?

V pékli!

Oženjeni.

No prijatelj, povej mi, kak ti kaj
ide v oženjenom stāni?

Znaš tak, gda sem se ženo, té
me je ona posluhšala, kak sem se
oženo, té je ona gučala pa sem jo
jaz posluhšo... i zdaj pa gučiva
obadvā i sosedje posluhšajo.

Moderno.

Žena na divānji sedij i romāne
čtē. Mož si pa gombo šivle na
hlače i med tem si nika múvi.

Žena ga pita: Ka pa múviš tel-
ko, ka nemrem čteti.

No to sem si tūdi nej mislo, ka
bi si v oženjenom stāni sam mogo
gombo gor šivati.

Žena. Vörjem, ár si bio tak nori
ka si mislo, da boš oženjeni brez
gombe lahko hodo.

Motorist, šteri je povozo ednoga
gospoda, se derē na pojba, ki je
to nesrečo glédao — ka stojiš tū i
glédaš, mesto toga da bi bežao po
zdravnika.

Pojeb: Nemogoče ponjega idti,
ár té gospod, šteroga ste povozili i
tū pod motorom ležij, je naš
zdravnik.

V hoteli.

Gost pita sobarico či jeste v sobi
tekoča voda?

Ne več od tistigamao, kak so
streho popravili.

Brezposelni.

Ka je to, opoldné tūdi spiš?

Ja znaš, dnes sem si k obedi več
vrejmena vzeo, kak návadno.

Velki problém.

Ájta, dnes so nam školnik raz-
lagali, da vsāki človek more drugo-
mi pomagati.

To je istina.

Ali ne razmim, zakaj so té tej
drūgi na svejti?

Mati so prinesli edno málo žem-
lo svojemi sinji.

Sinček se z žemlov pred gledalo
postāvi ino jo tak jej.

To vidi mati i ga pita:

Zakoj se glédaš v gledali, gda
žemlo jejš?

Zāto — odgovorij sinček — ár
tak naednok dvej jem.

Vsaki lahko postāne milioner.

Dnes dēn takšo vrejmen živēmo,
v šterom je težko do zelēne veje
pridti. Bogāti postāti v denēšnji
razmeraj je pa spoj nemogoče, ali
či pa vzetemo rejč, štera právi „da
je na svejti vse mogoče dosēgoti,
samo vūpanje i moč more meti.“

Jesto lūdjé, ki že 20-30 lejt mislijo
bogati grātati, ali njihovo delo nema
zaželjenoga uspeha. Vsem tém po-
vejmo, da so si sami krivi. Bogati
grātati tūdi má svojo priliko i re-
cept, ali lūdjé po svojem idejo i
nastrān lūčijo dobro vōsprobani
recept.

Urednik Dober Pajdáš kalendāra
je obisko ednoga Vam vsēm dobro
poznānoga milianera i ga je pito:

Gospod, za našo volo ovadite
mi, kak lahko siromāk grāta milioner.

Zakoj? Kakši cio bi to melo?

Dober Pajdáš kalendāra čtejoči
bi radi nasledūvali Vaše djānje —
njemi odgovorim.

Bi oni tūdi radi bogāci grātali?

Ni ná! V konkurs bi radi šli! To je dnesdén ne vic — to vsáko-ga lahko doletij.

Prijáteo, lahko Vam povém, da dnes dén samo tak "meni nika, tebi nika" je jáko težko bogat grátati, — si je globoko zdehno naš milioner. — Dosta trbej delati za té mále milijone, štere jas mam — istina, ka ja primeni to malo hitrej šlo kak návadno...

Ka právite?

Tak je prijáteo, v mojem mládom pojbinskom vrejmeni sem meo edno korono. Edna korona je ne bilo dosta, ali itak z njov sem začno kšeft. Kúpo sem Dober Pajdáš kalendáre i sem je dale odávo, na drúgi dén sem meo že ednok telko, kak včeraj, kúpo sem več kalendárov i je dale odao. Zdaj sem že meo 10, 20, 100 dinarov...

Ahá, zdaj žé razmim! Tak se človik obogati. Nonč ne pravte dale, za tjeđen, dvá tjeđna, za mesec, v cejloj sezoni, kak se Dober Pajdáš odávle, se je Vaše premoženje vsáki dén podvojilo i tak ste...

Ne tak! Prijáteo, ne tak! V toj zimi, kak sem Dober Pajdáš odávo, sem po mojem strici z Amerike erbao deset miliončkov i tak sem gráto milioner.

Poštvani čtejoči, tak ga nasledújte, to je ne težko, ali gvúšno pa je!

Eden prijátel se mi toži, ka zakoj ga zdravnik vsigdár pita, ka je jo.

Právim njemi ka záto, ár tak le-žej konštantera...

Diagnozo?

Ah ka bi! Honorárium.

Profesor pita dijáka, ka je tisti človek, kí drúgoga blágo vzeme.

Diják ne odgovorij.

No — právi profesor — ka bom te jaz, či z Vaše žebke pejneze vó vzemem?

Švarckinler, gospod profesor.

Birov pita do smrti obsojenoga, či ešče kakše želenje má?

Samo to prosim, da mi naj preiskávo túdi notri zaračunajo.

Vzrok razpitanja.

Gospod doktor, jaz bi se rad razpitaó on moje žené.

Za volo kakšega zroka?

Za znamenja volo.

Za znamenja volo, kak náj to razmim?

Tak, ka poglednite njéni prstov znamenje na mojem obrázi.

Pri doktoru.

Doktor vizitejra ednoga betežnika. No ja, že vidim... dobro... tak je. Povejte mi kak spite?

— Kak medved.

— Jejte lahko?

— Kak vuk.

— Pijéte?

— Kak krava.

— E? Jeli čútíte kakšo slabost?

— Močen sem kak bik.

— Vidíte dobro?

— Vidim kak jástreb?

— Mogoče težko hodíte?

— Bižim kak závec.

— No, drági prijátel, nemrem Vam drúgo povedati, kak to, obrnite se do kakšega živinozdravnika.

Kúharica se krejga z ednim kodišom, ár nagosci pride erkoča:

Od tistoga časa mao, kak Vam jesti dávam, vse svoje prijátele mi esé pošilate.

Gospá, Ví se norite — samo moje neprijátele.

Novo vrástvo proti reumatizmu.

Skoz tri leta sem trpo od reumatičnoga betega, štere so se mi stalno vračale v sklepi dálnoga kolena v zvezi s občútkom od reumatičnih betegov v dálnoj rami i zgornjem táli rouke.

Bolenje je zavolo toga tak močno napredúvalo, ar sem včasi od začetka razvijanja nej obrno nikakšo pažnjo. Bolenje v začetki je trpelo samo par dni, nato je prestanolo, tak da sam mislo, da je vsakša nevarnost mínoła. Ali to je bila samo razočaranost. Bolenje se je po dukšem časi povrnolo i nato se je kdakoli pojávilo i trpelo dukši čas, dokeč je nej postanolo stálno i se je razšírilo na vse dále tēla.

Dugo sam spítávao od toga betega, probao vse mogôča vrástva, a bilo je vse brezi uspeha, dokeč sem nē zvedo za nôvo vrástvo pod iménom „Nibol“-tablete, štere proizvaja apoteka Mr. Bahovec v Ljubljani, štéri zavolo svojih ostáljih proizvođov vživa najbogši glás tú i v inozemstvi.

Kúpo sam v apoteki máli glaž z 20 „Nibol“-tabl. za Din 20.— i jemao notri 3-krat dnevno po 2 „Nibol“-tableti, pa je bolenje včasi prestanolo. S maseranjom z „Nibol“ mastjôv i zavežúvanjom bolečih kolen je po 6 dnevnom negúvanji vejnola otekline. Dnes se občútim popunoma zdravoga, ali če občútim kakši prehlád ali trganje, ka lahko dobi človek na sprotolétje, ali v jesén, taki vzemem 2 „Nibol“-tablete, da tak prôtistánem ponovnomi betégi. Zdaj mam „Nibol“-tablete vsigđár domá i to velki glaž z 40 tabletami za Din 34.— Z uspehom jih núcam túdi za gripo, glávobol i zobobol. Zavolo njihovoga dobrega delúvanja je vsákomi najtoplej priporočam.

FRANC KRALJ.

Eden se je strejlo.

V sobi kmična tihota,

Se tiho razprestera.

V mišljenji vola brnij,

Za štero nikák séga.

Angel, Vrág, se bijeta,

Pozdráv! Psúvanje i grej!

Nika, en človik samo,

V mišljenji stopi naprej.

V kmičnoj tihoti človik,

Nika z žepke potégne.

Drgeče njemi roka,

Kak vu roki to zaglédne.

Vroča krv njemi náglo vré,

Sercé nemérno bije.

Vu roki držéče svetlo,

Si na četo potisne.

Zadúšáva, dim, ogen,

Blísk grmlenca strosi zrák.

Spáadne tejlo. Za dúšo,

Ne Angel! Popáadne vrág.

Talányi Franc.

Stalna tabla časa, kda nam živina skoti.

Plodjenja začetek	Plodjenja dokončetek				Plodjenja začetek	Plodjenja dokončetek				Plodjenja začetek	Plodjenja dokončetek			
	Konji	Krave	Svinje	Konji		Krave	Svinje	Konji	Krave		Svinje	Konji	Krave	Svinje
1 Jan.	2 Dec.	8 Okt.	23 April.	5 Maj.	5 April.	9 Febr.	25 Aug.	7 Sept.	7 Aug.	13 Jun.	27 Dec.	5 Jan.	5 Jan.	
5	6	12	27	9	9	13	29	10	11	17	31	4	31	
9	10	16	1 Maj.	13	13	17	2 Sept.	18	15	21	4	8	8	
13	14	20	5	17	17	21	6	12	19	25	12	16	12	
17	18	24	9	21	21	25	10	16	19	29	15	19	15	
21	22	28	13	25	25	1	14	23	20	3	11	15	19	
25	26	1 Nov.	17	29	29	5	18	28	24	7	15	23	23	
29	30	5	13	2	2	9	14	29	24	11	15	23	27	
2 Febr.	2 Jan.	5	21	6 Jun.	2 Maj.	5	18	30	28	4 Sept.	3 Oct.	7	7	
6	6	12	25	10	6	9	22	4 Okt.	8	11	28	15	28	
10	11	17	29	14	11	13	26	12	12	15	1	15	1	
14	15	21	2	18	15	17	30	14	14	16	8	10	8	
18	19	25	6 Jun.	22	17	21	4 Okt.	20	16	20	12	16	13	
22	23	28	10	26	19	25	8	24	20	27	13	20	17	
26	27	3	14	30	22	29	12	28	24	31	17	24	24	
2 Marc.	4 Febr.	7	18	4 Jul.	27	2 April.	14	1	28	4 Aug.	1 Sept.	5	5	
6	8	11	22	8	31	6	20	11	5	8	21	9	9	
10	12	15	30	12	4 Jun.	10	24	13	9	12	28	13	1	
14	16	18	4 Jul.	16	8	14	28	17	9	16	1	5	5	
18	20	23	8	20	12	18	1	21	13	20	5	9	9	
22	24	27	12	24	16	26	5	25	17	24	28	13	13	
26	28	31	16	28	20	30	9	29	21	28	17	17	17	
30	28	4 Jan.	20	24	24	4 Maj.	13	25	25	5	21	21	21	
3 April	4 Marc.	8	24	1 Aug.	2 Jul.	8	17	3	3 Dec.	9	27	27	29	
7	8	12	28	5	6	8	21	7	7	9	29	2	2	
11	12	16	1 Aug.	9	10	12	25	11	11	13	29	6	6	
15	16	20	5	14	14	16	29	15	15	17	2	10	10	
19	20	24	9	18	18	20	7	19	19	21	2	14	14	
23	24	28	13	22	22	24	11	23	23	29	3 Oct.	18	18	
27	28	1 Febr.	14	25	26	1 Jun.	15	27	27	7	2	22	22	
1 Maj.	1 April.	5	21	29	30	5	19	31	31	7	2	22	22	

Trajice
iz lastne tovarne

Iz oksforda, močne, dobre izdelane	18	Iz turinga, trpežno, sport vzorci	34
Iz flanela, bogät lepi vzorci i farb	26	Iz finoga papirna modni vzorci	35
Iz frenča, trpežne, modne färbe	30	Iz kariraste flanel, sport vzorci, žive färbe	40

Stermecki
CELJE 307

FABRIKA RUBLA !

Prositate

včasi veliki ilustrirani

cenik

i

vzorce

manufakturnega blaga,
štero dobite

šenki !

Ka neodgovárja se lejko
vömüni ali se pa nazáj
dájó pejnezi.

VELIKA ZBÉRA !

NISIKE CEJNE !

HERSAN

žeske bolezní, bolečine pri menstruaciji (vözména më-
sečnoga pránja), migreni, reumatizmi, bolezní bubrega,
bolezní jeter, smétanj v želödcí, zaprétji, gihti, črévni
betegaj, haemorroidi, splošno i prenágglom odebelénji i
pröti žgaravici. — »HERSAN čaj« se dobi vu vsakoj
apoteki. Návučno knjižico i vzorec Vam pošle k-šenki :

„RADIUSAN“

Zagreb, Dukljaninova ul. 1.

Reg-Sp. br. 14.001—35.

ZDRAVJE

s pomočjóv vračilni lástnosti tráv
po núcanji »HERSAN-teja«, më-
šance posebni tráv po predpisi Dok-
tora R. W. Pearsona, glávhnoga
vrača v Bengaliji (Angl. Indija).

Z dugolétnim vöspróbanjem se je
dognála vrédnos »HERSAN čaja«
i tö z nezdvojnim uspehom pri
obetežanji: ovápnjenje žil, beteg
krvnoga tekája,

SENJE (SEJMI).

PREKMURJE

- Beltinci** (živinsko i kramarsko) 20. jan., 24. na prestopno leto pa 25. febr., 25. aprila, 27. junija, 15. julija i 5. nov.
- Bogojina** (živ. i kram.) 15. febr., 20. mārca, 19. mājā, 20. julija, 4. sept. i 16. novembra.
- Črensovci** (živ. i kram.) 14. mārca, v pondēlek po 3 mājī, v pondelek po 14 septembri i 20. oktobra.
- Dobrovnik** (samo živinsko) 6. aprila, (živ. i kram.) pondelek po Tēlovom, 25. julija, 2. oktobra.
- Dolnja Lendava** (konjsko, živ. i kram.) 25. jan., 16. febr., 27. mārca, 17. aprila, 16. jun., 28. jul., 28. aug., 28. sept., 28. okt., 18. decembra, pa vsāki tork svinjsko senje. Če pride na tork velko senje, tedā je svinjsko senje na drūgi dēn.
- Dokležovje** (konjsko, živ. i drovno) 18. junija i 21. augusta.
- Dolenci** (drovno) na Tejlovo i 6. decembra.
- Grad (Gornja Lendava)** 28. mārca, 21. junija, 15. augusta, 29. septembra i 30. novembra.
- Križevci** (živ. i kram.) 16. aprila, 4. junija, 27. oktobra, pa vsāko prvo soboto v meseci svinjsko senje. Či spādne na tō soboto svētek, je svinjsko senje prvejšo soboto.
- Kuzma** (kramarsko) na Križni četrtek.
- Krog** (kram.) 4. mājā.
- Martjanci** (živ. i kram.) 23. mājā. 6. augusta i 27. oktobra.
- Murska Sobota** prvi pondelek januāra živinsko senje, prvi pondelek februāra živ. i kram., prvi pond. mārca živ. i kram., prvi pond. aprila živ., prvi pond. mājā živ. i kram., prvi pond. junija živ., prvi pond. julija živ. i kram., 24. augusta živ. i kram., prvi pond. septembra živ., 15. oktobra živ. i kram., prvi pond. novembra živ., 6. decembra živ. i kram. Če spādne na prvi pondelek svētek, se vrši senje na drūgi dēn.
- Petrovci** (kram.) na sv. Trojstva nedelo, 4. julija, 8. septembra i 28. okt.
- Puževci** (kram.) 13. julija.
- Puconci** (živ. i kram.) 28. mājā, 10. julija, 10. sept. i 10. novembra.
- Prosenjakovci** (živ. i kram.) 15. mārca, 16. junija, 2. sept. i 28. nov.
- Rakičan** (živ.) 26. mārca, v tork pred Risāli, 2. jul., 16. aug. i 8. oktobra.
- Selo** (kram.) prvo nedelo po Srpnj Mariji i na Miklošovo.
- Sv. Benedek** (kram.) pred Pepelnicov, po postni kvatraj, po Cvetnoj nedeli, po jesenski kvatraj i pred koledi vsigdar v pondelek.
- Sv. Sebeštjan** (kram.) 20. jan., 2 nedela po Vūzmi, 15. jun., 21. dec.
- Turnišče** (živ. i kram.) v četrtek pred Cvetnov nedelov, drūgi pondelek po Vūzmi, četrtek pred Risāli, 12. junija, četrtek pred Velkov mešov, drūgi dēn po mājā meši. 4. oktobra i vsāki četrtek svinjsko senje. Če spādne velko senje na četrtek, te je svinjsko senje eden dēn sledi.

TRGOVSKI DOM!

Prosite

včasih veliki ilustrirani

cenik

i
vzorce

manufakturnega blaga,

štero dobite

šenki!

Ka neodgovárja se lejko
võmini ali se pa nazáj
dájo pejnezi.

VELIKA ZBÉRA!

NISIKE CEJNE!

SREZ LJUTOMER

Ljutomer živinsko senje: 14. jan., 8. apr., 10. jun., 8. jul., 12. augusta, 12. nov.; kram. i živ. senje: 11. febr., 11. márcá, 13. mája (túdi konjsko), 16. sept., 17. dec.; samo konjsko i živ. senje 14. okt.

Cven 7. septembra

Gornja Radgona 3. februára, 25. mája, 10. augusta, 15. novembra.

Sv. Križ pond. po tihoj nedeli, 3. mája, 26. julija, 6. novembra.

Mála Nedelja četrtek pred nedelov Sv. Trojstva, 21. oktobra.

Veržej 6. mája, 29. septembra, 30. novembra.

Sv. Duh 24. augusta, 13. decembra.

Negova 8. septembra.

Sv. Peter 17. januára, (29. junija), 30. junija, 21. septembra.

MESTO I SREZ PTUJ

Ptuj živinsko senje: za konje i rogáto živino vsáki prvi i tretji tork v mejseci, za drúge vsáko srejdó: tržni dén je vsáki péték; letno krá-marsko senje se vrši: 23. aprila, 5. augusta, 25. novembra.

Sv. Andraž v Slov. Gor. 13. junija, 30. novembra.

Ptujska Gora 18. márcá, veliki tork, v soboto pred križ. nedelov ali pa v soboto po Vüzmi, 2. julija, 14. augusta.

- Sv. Lovrenc na Dr. polji** 12. mάρca, 27. jun., 10. aug. i 29. sept.
Sv. Lovrenc v Slov. gor. v sredo pred vnebohodom, 23. julija i v soboto pred rožnovenskov nedelov.
Sv. Bolfenk 30. junija, 2. septembra.
Sv. Vrban 25. mājā, 25. julija.
Breg pri Ptuj drugi pond. v mājī, 6. junija, drugi pond. v juliji, 26. augusta, drugi pond. v septembri.
Ormož Cvetni pētek, pond. po Jakobovom (25. jul.), na Martinovo (11. nov.), vsāki prvi pond. v mejseci jan., febr., mārca, mājā, junija, jul., sept., okt., dec. Či spādne na ednoga tej pondelkov svētek, se vrši senje na drugi ponedelek. Svinjsko senje vsāki tork v tedni.
Sv. Tomaž 21. jun., 29. aug., 28. okt., 3. decembra.

MEDJIMURJE

- Čakovec** Cvetni ponedelek, 29. jun., 13. aug., 3. okt., 25. nov.
Draškovec sredo po Jūrjavom, 7. i 16. aug., 11. nov.
Kotoriba 9. mārca, 27. junija, 30. septembra i 30. novembra.
Nedeljišče 15. junija i ponedelek po augusta nedeli.
Prelog Risālski tork i ponedelek po Jakobovom.
Razkriž 19. mājā, 24. junija, 10. augusta, sredo po Beloj nedeli.
Mursko Središče 1. mājā, 20. aug. i 26. okt.
Štrigova 19. mārca, 22. julija, 30. sept. i 4. dec.
Sv. Helena pri Čakovci 18. augusta i 22. septembra.
Sv. Rok pri Čakovci na Rokovo i Mihalovo.

MESTO I SREZ MARIBOR, levi dravski breg

- Maribor** vsaki drugi in 4 tork v mejseci senje za živino; čī je v tork svētek, se vrši živinsko senje dēn prvle. Vsāki pētek svinjsko senje; čī je v pētek svētek, se vrši svinjsko senje dēn prvle. Vsāko sredo ino soboto tržni dēn.
Sv. Lenart v Slov. goricah 20. jan., ponedelek po beloj nedeli, 19. mājā, 24. junija, 2. augusta, 4. oktobra i 6. novembra.
Marija snežna na Veliki kram. 20. mājā, živ. i kram. 6. aug.
Sv. Trojica v Slov. goricah 10. mārca, po Sv. Trojstvi, 28. augusta, ponedelek po tretjoj kvaternoj nedeli.

SREZ MARIBOR, desni dravski breg

- Fram** 21. julija, 21. septembra.
Poljane pond. po kvat. nedeli v posti, pond. po Cvetnoj nedeli, pond. 13. mājā, soboto 22. junija, 10. julija, 29. augusta, 12. okt. i 15. nov.
Slov. Bistrica 24. febr., Veliki pētek, 4. mājā, 4. junija, 25. julija, 14. septembra, 28. okt. i 21. nov.
Spodnja Poljskava 2. febr., 10. mārca, 30. junija, ponedelek po 3. aug. i 9. septembra.
Studenci pri Poljčanah 25. januarja, šrti pond. po Vūzmi i 13. dec.

Obleke

iz lastne tovarne

Moške obleke trpežne z hlač.

200

Fantovske duge hlače, močne, vzorčaste

32

Kratki zimski kapuz z vune

240

Moške hlače močno i solidno izdelane

40

Fantovski gvantiz kratkimi hlačami

90

Priljubljen Hubertus plašč

240

Sternceki

CELJE 307

FABRIKA GVANTA!

Prosimo

včasih veliki ilustrirani

cenik

i

vzorke

manufakturnega blaga, štero dobite

šenki!

Ka neodgovarja se lejko vömini ali se pa nazáj dájó pejzezi.

VELIKA ZBÉRA!

NISIKE CEJNE!

ŠIFTAR LUDVIK TVORNICA PERILA

MURSKA SOBOTA

Brzjaví: «Perilo Šiftar». — Telefon številka 43.

*

Prodája na málo pri

BRATA ŠIFTAR & HAHN - M. SOBOTA

FRANC ŠEBÖK

splošno mizarstvo

M. SOBOTA CVETNA UL. 6

Sprejme vsakovrstno pohištveno in stavbeno delo po najnižišoj cejni. Pohištvo zgotavlja že od 3500 Din naprej.

Prve kak bi gder Indrik zafrémali proste cenik i bodete zadovolni!!

Méhko fàrbana, šperana in funérana dela!

LUDVIK ŽALIK

mašinšlosarska delavnica

MURSKA SOBOTA.

Prevzemem vsefelé mašinšlosarsko i mehanično delo, specijalno predelávanje i poprávanje mlatilne dampf-mášine i vse drúge mešine, motore, automobile, gaterne žage itd. itd. vse to po niski ceni!!

Vsaki čas dobite

vsefelé štofe, čajge, lepe žamate, vunó i parhete, postelino, druke, belo platno itd. kakti túdi štrikane robce i kepute, košare za Ameriko i vso galanterijsko i špecerijsko blago najceneje pri

Brata Brumen M. Sobota

(Na kúkli poleg biroviye.)

Kupujte najboljšé in najcenejšé! - To so

P E R O čevlji in S O R O obleke

Oboje dobite v najlepših fazonah in največji izbiri pri tt.

Joško Brumen, M. Sobota

Cerkvena cesta. - Poleg sodnije.

Kesno v noči eden človik preveč zemlo glédajoč nekaj išče na Aleksandrovoj cesti. K njemu pride, njegov pajdáš i ga pita:

Si mogoče kaj zgúbo?

Ja, pejneze.

Pa gde tak si zgúbo?

V Cvetnoj vilici.

Zakoj je pa te iščeš na Aleksandrovoj cesti?

Ár je tú dosta bole sveklo.

Máli Števek je preveč lagoji, zato se njemu oča protij.

Či se ne bodeš dobro oponášao te vó menim z ednim dobrim poj-bárom.

Na koj Števek smehéc odgovorij svojimi oči.

Ali oča, ne daj se vósmeháti! Što de tak nori, ka bi za ednoga božnjáka dao dobroga poj-bára.

Trkanine

za damske obleke
in kostime

Barhent v
razni farbaj
i vzorcaj

15

Vunena
tkanina
vzorčasta

45

Nove mode
vunene tkā-
nine za gvant

23

Vunena tkā-
nina za sport
kostime ino
plāšce

68

Crepe de
Caine vse
farbe

24

Ednofarbna la
vunena tākina
za bogši gvant

98

Siermecki

CELJE 307

TRGOVSKI DOM!

Prositate

včasih veliki ilustrirani

cenik

i

vzorce

štiro dobite

šenki!

Ka neodgovārja se lejko
vōmini ali se pa nazāj
dājo pejnezi.

VELIKA ZBĒRA!

NISIKE CEJNE!

Oglašūvanje v kalendarijaj

zvršāva nājboģše stāri špeciālni
stručni

BLOCKNER-0V

kalendārski oddelek v koncernu
Interreklam d. d. Zagreb,
Masarykova 28.

Tel. 21-65. Pošt pred. I-85.

Predlogi i stroģki brezplāčni

HAHN IZIDOR

trgovina s papirjem, šolski-
mi knjigami in potrebščinami

MURSKA SOBOTA

*

PREKMURSKA TISKARNA
prevzeme nājcenejše vsa tis-
kārška dela.

Na veliko!

Na mālō!

Manufakturna in modna trgovina

BRATA ŠIFTAR & HAHN - M. SOBOTA

(polest evangeličanske cĕrkvi.)

Dobit se vsakovrstno, samo fino manu-
fakturno blāgo po nājniģiģoj cejni.

Solidna postreģba!

Občinska hranilnica Murska Sobota.

Telefon št. 34.

Ček. rač. št. 14.891.

Edini pupilarno varni zavod v Prekmurji

Za hranilne vloge in sploh za vse obveznosti Občinske hranilnice jamči velika občina Murska Sobota z vsem svojim premoženjem in z vso svojov davčnov močjov, zato se tudi arvinski penezi in občinske fonde samo tu morejo vložiti. Sprejme vloge na hranilne knjižice in v tekočem računu ter jih obrestuje najugodnejše. Daja posojila proti vknjižbi in na poroštvo (na grünt i na karto bijanko z kežešmi).

Dovoljuje vsakovrstne kredite

(lombardne, menično-ekskomptne, kontokorentne) na primerne garancije. Opravlja tudi vse druge v denarno stroko spadajoče transakcije najkulantneje.

Sukno

za moške obleke

Pouvnatno
glatki čarni,
sivi i zeléni
fárbi šir. 70

22

Moderno
drobno črtá-
sto temnése
fárbe

65

Bogše pou-
vnatno za
športobleke

28

Kamgarn v
gladkoj čar-
noj i sivi
fárbi

74

Trpežno
drovno vzor-
často príú-
lene fárbe

48

Kamgarn
sivo vzorčast

98

Sternicki

CELJE 307

TRGOVSKI DOM!

Prosíte

včasi veliki ilustrirani

cenik

i

vzorce

štero dobite

šenki!

Ka neodgovárja se lejko
võmini ali se pa nazáj
dájo pejnezi.

VELIKA ZBÉRA!

NISIKE CEJNE!

PRVOVRSTNA ZDRAVSTVENA K VINI

NÁJBOUGŠA KISILA VODA JE

SLATINA PETANJCI

EUROPE NÁJVÉKŠI SÉNŠAV-NATRON-
LITHION DRŽÉČA KISILA VODA

LÁSTNIKA:

Vogler Jožef i Jánoš

Pošta, telefon i
železniška postaja

Slatina Radinci

Tivar obleke in Astra čevlji oblečejo celo Vašo družino od glave do pete!

Stalna in velika zaloga vseh vrst letnih in zimskih oblek, spomladanskih in zimskih plaščev za deco in odrasle, za moške in ženske, iz cajgov in štofov. V veliki izbiri so stalno na zalogi svetovno znani pravi garantirano nepremočljivi „TIVAR HUBERTUSI“. — Tam se dobi tudi vse vrste kratko in pleteno blago, kak kapje, srajce, nogavice za moške in ženske, fino žensko svileni in pamučno perilo, moški in ženski puloveri (štrikani kaputi, deke (Koce). Bogata in velika izbira v priznani trpežnih, lepih in modnih ČEVLJIH ZNAMKE »ASTRA« za deco in odrasle. — Prepričajte se o solidni postrežbi in nizkih cenah sami z ogledom blaga brezobvezno za nakup, kajti

Tovarniške niske cene imajo le Tivar obleke kar si zapomnite tudi za Astra čevlje!

Tivar obleke in Astra čevlji

MURSKA SOBOTA, Lendavska c. 2/a (prek od pošte.)

RADIO APARATE

ORION BATERIJE
B I C I K L E
Š I V A L N E I N
P I S A L N E S T R O J E
G R A M O F O N E
S P O R T N E
P O T R E B Š Č I N E

P R V A
P R E K M U R S K A
' S T R O K O V N A
R A D I O - D E L A V N I C A

*
Z A H T E V A J T E
C E N I K E !

POLNENJE AKOMULATORJEV !!

ŽELEZNINO VAM NUDI PO KONKURENČNIH CENAH LE

NEMEC JANEZ, M. SOBOTA

Čevlji

dobro ročno delo

Ženski niski,
čaren boks

70

Ženski viski
čaren boks

93

Moški viski
čaren boks

93

Moški gor-
ski, močno
kovani

137

Snežke naj-
novejši fazon

79

Domači punčuli
tederni podplat
tedr. obšiti

34

Sternceki

CELJE 307

TRGOVSKI DOM!

Prositate

včasih veliki ilustrirani

cenik

i

vzorce

manufakturnega blaga,
štero dobite

šenki!

Ka neodgovárja se lejko
vömüni ali se pa nazáj
dájo pejnezi.

VELIKA ZBÉRA!

NISIKE CEJNE!

ASCHER B. IN SIN

MUSKA SOBOTA GLAVNI TRG

GRÜNTANA LETA 1855
TELEGRÁF: ASCHER
TELEFON ŠTEVILKA 15

Kolonska špecerijska i vsefelé
mela, zrnja velka trgovina.

»HERCEG BOSNE«

orsačkoga sekulacijskoga društva krajinsko zavüpníštvo.

NÁJMODERNEJŠA FABRIKA MESNÁTI IZDEL-
KOV, HLADILNICA IN FABRIKA ZA LÉD

JOS. BENKO

MURSKA SOBOTA

DELAJO SE VSÁKEVRSTNE KLOBÁSI, SALÁMI
(ZIMSKI IN LETNI) KAK TŪDI VSEFELE
PREKAJENO MESO

EXPORT GOVENSKE ŽIVINE,
SVINJ, TELET IN MESA

*

DOBI SE MÁST I. VRSTE TŪDI NA MÁLO.
NÁJNIŽIŠA CENA IN NÁJBOGŠA KVALITETA.

ZA DELAVCE OCVÉRKE, PREKAJENE
SVINJSKE NOGÉ PO NISIKOJ CENI.

IZVLEČ Z NÁJNOVEJŠEGA ILUSTRIRANOGA CENIKA!

Zaprosite včasik cenik i vzorce,
štore dobite k-šenki!

Ogromna prebéra! Nizke cene!

Sternecki

CELJE br. 307.

Preračunjavanje kubične vsebine okrogloga lesa

(P = premer v cm. K = ključa število.)

P	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
K	28	38	50	64	78	95	113	133	154	177	201	227
P	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
K	254	284	314	346	380	415	452	491	531	573	616	661
P	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
K	707	755	804	855	908	962	1018	1075	1134	1195	1257	1320
P	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53
K	1385	1452	1521	1590	1662	1735	1810	1886	1964	2043	2174	2206
P	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65
K	2290	2376	2463	2552	2642	2734	2827	2923	3019	3117	3217	3318
P	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77
K	3421	3526	3632	3739	3849	3959	4072	4185	4301	4418	4537	4657
P	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89
K	4778	4902	5027	5153	5281	5411	5542	5675	5809	5945	6085	6221
P	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101
K	6362	6504	6648	6793	6940	7088	7238	7390	7543	7698	7854	8012

Razlaga: Gornja številka v vsakem predelčki je premer (P) [poprek v sredini merjena širokosti] okrogloga lesa v centi-
metri. Spodnja številka je tomli odgovarjaloci ključ (K). — $V = \frac{D \times K}{10.000}$ to se pravi dolžost (D) debela v méri se pomnoži z
kubična vsebina se najde na podlagi sledéčega pravila — onim številom (ključom), ki odgovarja premeru debelčini
I dobljeni znesek se deli z 10.000 — PRIMER: dugost debelčine je 8 metrov, premer meri* 47 cm, poiške se te v tabeli: število
(ključ), ki odgovarja 47 t. j. 1735 kubična vsebina je te $8 \times 1735 = 13.880$, — $12.880 \div 10.000 = 1,388 \text{ m}^3$.

Da naša vas in naša mesta
bilo bi vseh krivic utela,
naš blaga tedna, slavn zvesta
poveže delavca in kmeti!

SLOVENSKA VAS

Kmet bodi svoj!
Na svoj kmeti, v svojem domu,
v svoji vasi,
koderkoli stičja se tvoji glas,
odladij sam!
Tukaj nastanejo in boljši časi!

GLASILO SLOVENSKE KMEČKE IN DELAVSKE POLITIKE

LETO 1.

Izhaja dvakrat na mesec. Uredništvu in uprava v Ljubljani, Trnovski pristan 14/1. Rokopisi se ne vračajo. Naročnina za en mesec din 2, za četr štiri leta din 5, za pol leta din 10, za vse leto din 20, za inozemstvo 1 dolar. Oglasi se sprejemajo. Ček. rač. 17-493

ŠTEV. 3.

Okolik Slovenske Vasi se zbirajo vsi pristaši Dr. Mačkove politike v Sloveniji. Slovenska Vas je edini list izven parlamentarne opozicije Slovenski Mačkovcev. Naročite si ga tudi Vi, kd ste pristaš Dr. Mačka-

KMETJE, OBRTNIKI, TRGOVCI IN DELAVCI

nalagajo svoje peneze samo pri

Kmečkoj posojilnici p. z. z n. z. v Murški Soboti

Cerkvena cesta št. 5.

V lastnoj hiši prek od biroviije.

Telefon št. 62. Ček. rač. št. 15.229

KMETJE, ta gza je Vaša, zato se je poslužite i ja tudi priporočajte drugim. Hranilne vloge sprejema od vsakoga na hranilne knjižice i na tekoči račun ino je obrestuje najboljšje. Hranilne vloge znašajo dozdaj preko osem milijonov dinarov (8.000.000 Din). Za te vloge je dobroga stanja polek lastne hiše do 65.000.000 Din. Letni promet je znašal v minuleni leti 1936-tom Din 18.717.115— ali z režjov povedano: Osemnajsetmilijonov sedemsto sedemnajset jezer in stopetnajset dinarov.

NOVE VLOGE SE VSAKI ČAS IZPLAČAJO.

Posojila davle na poroke (kezeše), tabulacijo i tudi v tekočem računi. Posojila davle po niskoj obrestnoj meri. Rentni davek od intereša za hranilne vloge plača posojilnica samo iz svojega. Kmetje, obrtniki, delavci i trgovci, ne smete se spozabiti z te gasc, štera v stiski podpira naše ljudstvo.

Pridite v svoj dom, gde te posluženi po svojoj volli!

Dušan Kovačič

urar in draguljar

ORNJA RADGONA

Trgovina ur in zlatnine

OPTIKA.

Specijalna delavnica vseh

popravit.

